

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

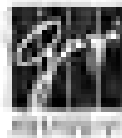
- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ORYANTALİZM BİBLİYOGRAFYASI

(AÇIKLAMALI)

Dr. İsa KALAYCI
Ahmet KUŞÇI

Oryantalizm Bibliyografyası

(Açıklamalı)

Oryantalizm Bibliyografyası

(Açıklamalı)

Dr. İsa KALAYCI
Ahmet KUŞÇI

kitabevi

"En İyi
Akademi Bir
Kitaplıktır."

Oryantalizm Bibliyografyası (Açıklamalı)

Dr. İsa KALAYCI
Ahmet KUŞÇI

© Gazi Kitabevi Tic. Ltd. Şti.

Bu kitabın Türkiye'deki her türlü yayın hakkı Gazi Kitabevi Tic. Ltd. Şti'ne aittir; tüm hakları saklıdır. Kitabın tamamı veya bir kısmı 5846 sayılı yasanın hükümlerine göre, kitabı yayınlayan firmanın ve yazarlarının önceden izni olmadan elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemiyle çoğaltılamaz, yayınlanamaz, depolanamaz.

ISBN • 978-975-8396-90-0

1. Baskı • Aralık, Ankara 2019

Dizgi/Mizanpaj • Şule TEZCAN

Kapak Tasarım • Gazi Kitabevi

Gazi Kitabevi Tic. Ltd. Şti.

Yayıncı Sertifika No: 44884

Merkez
📍 Bahçelievler Mah. 53. Sok. No: 29 Çankaya/ANKARA
☎ 0.312 223 77 73 - 0.312 223 77 17
📞 0.544 225 37 38
📠 0.312 215 14 50
🌐 www.gazikitabevi.com.tr
✉ info@gazikitabevi.com.tr

Mağaza
📍 Döğol Cad. No: 49/B Beşevler/ANKARA
☎ 0.312 213 32 82 - 0.312 213 56 37
📠 0.312 213 91 83

Sosyal Medya
📘 gazikitabevi
📺 gazikitabevi
📺 gazikitabevi

Vadi Grafik Tasarım Reklam Ltd. Şti.

Sertifika No: 33748

Matbaa
📍 İvedik Organize Sanayi Sitesi Oto 88 3. Bölge
2284. Sk. No: 101 Ostim / ANKARA
☎ 0.312 395 85 71

ÖNSÖZ

Oryantalizm, Edwar Said'in 1978 yılında yayımlanan meşhur kitabı Oryantalizm'den sonra üniversitelerde tartışılmaya başlanan akademik bir disiplin alanı olmuştur. Oryantalizm ile ilgili günümüze kadar çok fazla araştırma yapıp ve eserler yayımlanmıştır. Bu çalışma Oryantalizm üzerine yazılmış bir açıklamalı bibliyografya çalışmasıdır. Bibliyografya çalışmaları, araştırılan konu ile ilgili neyin araştırılıp neyin araştırılmadığı konusunda bilgi veren ve araştırmacılara derli toplu bir literatür sağlayan önemli çalışmalardır. Bu çalışmada ilk önce oryantalizmin tanımı yapılarak kavramsal çerçeve belirlenmeye çalışılacaktır. Daha sonra oryantalizmin nasıl ortaya çıktığı ve antikçağlardan günümüze kadar nasıl kurumsallaştığı üzerinde durulacaktır. Ayrıca bu çalışmada oryantalizmin bir bilim olarak nasıl kurulduğu ve tarihi süreçte nasıl bir rol oynadığı tarihi perspektiflerle ortaya konulacaktır. Ayrıca doğu-batı dualizminin tarihsel arka planında oryantalizmin nasıl bir rol oynadığı üzerinde durulacaktır.

Bu çalışmanın amacı Oryantalizm alanında yazılmış olan eserlerin ve makalelerin analizini yapmaktır. Ayrıca oryantalizm alanında araştırma yapmak isteyenlere düzenli bir literatür kaynağı sunabilmektir. Bu çalışmada elde edilen sonuçların oryantalizm alanında araştırma yapmak isteyen araştırmacılara yardımcı olacağı düşünülmektedir. Oryantalizm konusunda şimdiye kadar bibliyografya çalışmasının olmayışı ve bu alanda yazılan ilk bibliyografya çalışması olması bu çalışmanın önemini arttırmaktadır. Bu çalışmada literatür çalışması önem arz etmektedir. Bu çalışmada sosyal bilimlerdeki nitel araştırma yöntemlerinden biri olan belge incelemesi/ doküman analizi sistemi kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizi yorumlama tekniklerinden biri olan nitel içerik çözümlemesi ile yapılmıştır. Yayımlanan bu eserler bir sınıflandırmaya tabi tutularak eserlerin analizi yapılmıştır. Ayrıca 2019 yılına kadar Türkiyede oryantalizm alanında yayımlanmış lisanüstü tezlerin YÖK ulusal tez merkezinde oryantalizm ve şarkiyatçılık anahtar sözcükleri ile aratılarak taraması yapılmıştır. Bu tarama sonucunda bu konuda erişime açık olarak 9 doktora 39 yüksek lisans tezine ulaşılmıştır.

Dr. İsa KALAYCI & Ahmet KUŞÇI

Hatay-2019

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	v
İÇİNDEKİLER.....	vii
KISALTMALAR	ix
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

ORYANTALİZM İLE İLGİLİ YAZILAN KİTAPLAR.....	3
---	----------

İKİNCİ BÖLÜM

ORYANTALİZM İLE İLGİLİ YAZILAN MAKALELER.....	45
--	-----------

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ORYANTALİZM İLE İLGİLİ YAPILAN TEZLER.....	87
KAYNAKÇA.....	117
SOYAD DİZİNİ	119

KISALTMALAR

AİD.	: Akademik İncelemeler Dergisi
BBC.	: British Broadcasting Corporation
C.	: Cilt
HÜTAD.	: Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları
KTUİFD.	: Karadeniz Teknik Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
ODÜSOBİAD.	: Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi
R&S.	: Research Studies Anatolia Journal
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
SBARD.	: Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi
SBE.	: Sosyal Bilimler Enstitüsü
SBF.	: Siyasal Bilgiler Fakültesi
ss.	: Sayfa sayısı
TDV.	: Türkiye Diyanet Vakfı
vb.	: ve benzeri
yy.	: Yüzyıl

GİRİŞ

Fransızca Orientalisme kelimesinden türetilen Oryantalizmin Türk Dil Kurumuna göre sözcük anlamı "Doğu Bilimi"dir. Oryantalist sözcüğü ilk olarak 1779'da Edward Pocock hakkında yazılmış bir makalede kullanılmıştır. Fransızca'da ise ilk olarak 1799'da Magasine encyclopedique'de Orientaliste şeklinde kullanılmıştır. (Bulut, 2010, s. 3-4) 1822'de Societe Asiatique (Asya Cemiyeti)ni kuran Sylvestre de Sacy (1758-1838) Oryantalizmin kurucusu olarak kabul edilmektedir. (Erkan, 2016, s. 60)

Farklı disiplinlerdeki araştırmacılar oryantalizme farklı bir bakış açısıyla yaklaşmışlardır. Meltem Ahıska Hasan Bülent Kahraman, Şerif Mardin, Mahmut Mutman, Aslı Çırakman, Jale Parla, Taner Timur gibi (Yıldız, 2013, s. 222)

Edward Said'e göre Oryantalizmin genel, akademik ve tarihsel olmak üzere üç anlamı vardır. Genel anlamına göre Oryantalizm, *"Doğu ile batı arasındaki Ontolojik ve Epistemolojik ayrıma dayanan bir düşünce biçimidir"*. Akademik anlamına göre Oryantalizm, *"Farklı akademik disiplinler olsa bile Şark hakkında yazan, ders veren ya da Şark'ı araştıran kişi Şarkiyatçıdır yaptığı iş de Şarkiyatçılıktır"*. Tarihsel anlamına göre Oryantalizm, *"Şark'a egemen olmak, Şark'ı yeniden yapılandırmak ve Şark üzerinde yetke kurmakta kullanılan Batı'nın bir ortak kurumudur"*. (Said, 2014, s. 12-13)

Bernard Lewis'e göre Oryantalizmin iki anlamı bulunmaktadır. Birincisi, çoğunlukla Batı Avrupa'dan Orta Doğu ve Kuzey Afrika'yı ziyaret eden ve gördüklerini veya hayal ettiklerini, bazen oldukça romantik ve abartılı bir şekilde tasvir eden bir grup sanatçının kurduğu resim okuludur. İkincisi ise birincisi ile bağlantılı olmayan ve daha genel anlam olan bir burs dalı olmuştur. Kelime ve onun gösterdiği akademik disiplin, Rönesans döneminden itibaren Batı Avrupa'daki bursun genişlemesinden kaynaklanıyor. Yunanca okuyan Helenistler, Latince okuyan Latinistler, İbranice okuyan Hebraistler; ilk iki gruba klasikler, üçüncü gruba ise oryantalistler denirdi. (Lewis, 1982, s. 3)

Halil İncalcık Oryantalizmin Arapça ve/veya Arapça metinlerin Hermenötik (yorumlanması) yöntemiyle araştırma konusu olmasıyla ortaya çıktığını belirtmektedir. (İncalcık, 2002, s. 22) Oryantalizmin tarih aşırı bir söylem olduğunu be-

lirten Aslı Çırakman'a göre Oryantalizm tabiri aynı zamanda birbiriyle ilgisi olmayan Asya, Çin, Hindistan Mısır, Türkiye Orta Doğu, İran, Kuzey Afrika gibi birçok yer ve ismi bünyesinde barındırmaktadır. (Çırakman, 2002, s. 187)

Jale Parla'ya göre Oryantalizm hem bir bilim hem de bir tavır olarak Avrupa'nın sömürgeci kültürünün bir parçasıdır. (Parla, 2010, s. 11) Jale Parlanya göre doğu batının sömürgesi olmaya devam ettiği sürece doğuya ilişkin eserler efendilik-kölelik ekseninde devam edecektir. (Parla, 2010, s. 12) Jale Parlanya göre doğu 18.yüzyıl romantiklerini burjuva ya başkaldırırken yarattığı birçok mitten biridir. (Parla, 2010, s. 13)

Mahmut Mutman "*Oryantalizmin Gölgesi Altında Batıya Karşı İslam*" makalesinde oryantalizm batının edebiyat, bilim ve siyaset gibi çeşitli söylem tarzları üzerinden doğu üzerinde kurduğu bir merkez kurma ve/veya hegemonik bir işlem olarak kabul etmektedir. (Keyman, Mutman, & Yeğenoğlu, 1996, s. 31) Zachary Lockmana göre Oryantalizm Asya bölgesine özellikle müslümanların yaşadığı coğrafyaya yönelik yapılan akademik alanın özel ismi olarak kabul etmektedir. (Lockman & Birinci, 2012, s. 119)

Asaf Hüseyin'e göre Oryantalizm, İslam'ı yeniden değerlendirmeye yönelik yeni bir akademik disiplin oluşturmak için tasarlanmış emperyalist bir stratejidir. (Hüseyin, 1991, p. 68) Muhammed Raza'ya göre Oryantalizm, batının doğudaki sömürgelerini sağlamlaştırmak için batıya yardım etmek için geliştirilen entellektüel bir disiplindir (Topçuoğlu & Aktay, 1996, s. 338)

Oryantalizm adı, hem soyut ve genel bir kavram olması hem de Avrupa'nın 19. ve 20. yüzyılın başındaki sömürgeciliğini çağrıştırmamasından dolayı artık tercih edilmemektedir. Günümüzde oryantalizm yerine "*doğu incelemeleri*" adı olarak kullanılmaktadır (Bulut, 2012, s. 3) 11 Eylül saldırılarından sonra klasik oryantalizme alternatif olarak Neo- Oryantalizm kavramı ortaya çıkmıştır. (Anadolu, 2018, s. 146)

BİRİNCİ BÖLÜM

ORYANTALİZM İLE İLGİLİ YAZILAN KİTAPLAR

1. **AHISKA, Meltem, *Radyonun Sihirli Kapısı: Garbiyatçılık ve Politik Öznellik*, Metis Yayınları, İstanbul 2005, ISBN: 9753425171, 374 s.**

Şarkiyatçılık üzerinden Garbiyatçılığın kavramsal bir çerçevede açıklandığı Meltem Ahıska'nın "*Radyonun Sihirli Kapısı Garbiyatçılık ve Politik Öznellik*" adlı kitabı teşekkür, "*Milliyetçilik, Yer ve Zaman: Radyonun İlk Yılları*" başlıklı giriş bölümü, beş bölüm, "*Garbiyatçılık: Bugüne Dair*" başlıklı sonuç bölümü, ek, kaynaklar ve dizinden oluşmaktadır. Bölümler; "*Garbiyatçılık: Tarih ve Kuram*", "*Radyo Stüdyosu ve Milletın Sesi*", "*Londra Türkiye'ye Sesleniyor*", "*Radyo Konuşmaları: Neşeli Ol ki Genç Kalasın*", "*Radyo Oyunları: Kadınlar ve Erkekler*" başlıklarından oluşmaktadır.

2. **AKAN, Mertcan, *Rusya'nın Kafkasya'yı İşgalinde Oryantalizm Etkisi Bilinmeyenden 'Öteki'ye, İdeal Kültür Yayıncılık, İstanbul 2019, ISBN: 978-605-2101-45-2, 243 s.***

Kitap, kısaltmalar, önsöz, araştırma yöntemi ve kaynaklara dair, giriş, dört bölüm, sonuç yerine, kaynakça, ekler ve dizinden oluşmaktadır. "*Oryantalizm'in Doğuşu ve Gelişimi*" başlıklı birinci bölüm dört alt başlıktan oluşmaktadır. Bu bölümde yazar kimlik ve öteki kavramları üzerinden Oryantalizmi tanımlamaktadır. Ayrıca oryantalizmin tarihsel sürecine değinen yazar akademik olarak oryantalizmin nasıl sömürgecilğe hizmet ettiği konusuna da değinmektedir. "*Rusya'da Batı Tarzı Düşüncesinin Yerleşmesi*" başlıklı ikinci bölümde yazar aydınlanma

döneminin Rusya'ya olan etkilerinden bahsetmektedir. "*Rusya'da Akademik Oryantalizm Çalışmaları*" başlıklı üçüncü bölümde yazar, Rusya'nın Oryantalizmi Kafkasya'da nasıl bir sömürge aracı olarak kullandığından bahsetmektedir. "*Kafkasya'nın İşgali*" başlıklı dördüncü ve son bölümde ise yazar, Rusya'nın bir keşif kolu olarak kullandığı oryantalizmin yardımıyla Kafkasya'yı işgali ve Kafkasya'ya yerleşmesinden bahsetmektedir.

3. ALKAN, Necmettin, *Karikatürlerle Oryantalizm: Avrupa'nın Türk ve Türkiye Algısı*, SelisYayıncılık, İstanbul 2016, ISBN: 6055927985, 373 s.

Necmettin Alkan'ın 2016'da yayımlanan "*Karikatürlerle Oryantalizm Avrupa'nın Türk ve Türkiye Algısı*" adlı kitabı, Avrupalı karikatüristlerin 1876'dan 1909'a kadar Osmanlı devleti ile ilgili resmettikleri karikatürleri muhteva etmektedir. Kitap giriş ve iki ana bölümden oluşmaktadır. "*Tarih, Karikatür ve Oryantalizm*" başlıklı birinci bölümde Tarih, Karikatür ve Oryantalizm kavramlarının tanımı yapılarak Oryantalizmin kısa bir tarihçesine yer verilmektedir. "*Karikatürlerin Anlattıkları*" başlıklı ikinci bölüm 33 kısımdan oluşmaktadır. Her kısım bir seneye denk gelecek şekilde Avrupalı karikatüristlerin 1876'dan 1909'a kadar Osmanlı devleti ile ilgili resmettikleri karikatürler yer almaktadır. Kitap Avrupa'nın Osmanlıya bakış açısına ayna tutması açısından önemli bir eserdir.

4. ALMOND, Ian, *Yeni Oryantalistler*, Pinhan Yayıncılık, İstanbul 2013, ISBN: 9786055302368, 272 s.

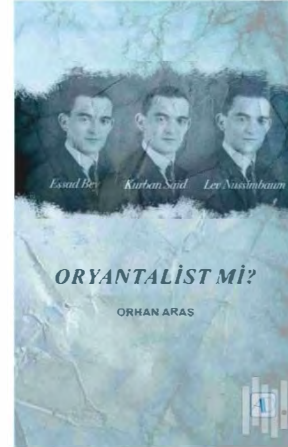
Ian Almond, 2013 yılında yayımlanan "*Yeni Oryantalistler*" kitabında Yeni Oryantalistler olarak tanımladığı Nietzsche, Foucault, Derrida, Borges, Salman Rushdie, Orhan Pamuk, Kristeva Baudrillard ve Zizek gibi yazarların İslam hakkındaki söylemlerini inceleyerek bu söylemlerin Oryantalist çalışmalara olan etkilerini belirtmektedir. Kitap giriş ile birlikte dört bölümden oluşmaktadır. "*Giriş*" bölümünde çalışmanın amacı ve ele aldığı yazarların ortak özellikleri hak-

kında bilgi verilmektedir. "*Modernite Eleştirisi ve İslam*" başlıklı birinci bölümde, Nietzsche, Foucault, Derrida, "*İslam ve Postmodern Kurgu*" başlıklı ikinci bölümde Borges, Salman Rushdie, Orhan Pamuk, "*İslam, Teori ve Avrupa*" başlıklı üçüncü bölümde ise Kristeva Baudrillard ve Zizek'in eserlerindeki Oryantalist söylemler incelenmektedir. Oryantalist söylemin sadece dokuz yazar ile sınırlı tutulması kitabın bir eksikliği olmasına rağmen özgün bir çalışma olması ile literatüre katkı sunması kitabın önemini arttırmaktadır.

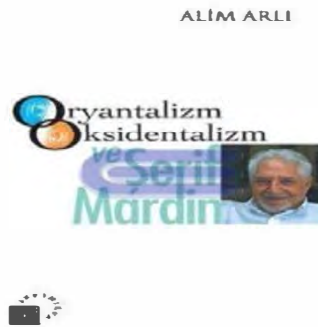
5. ARAS, Orhan, "Oryantalist mi": Kurban Said (Esad Bey) Hakkında Yalanlar ve Gerçekler, Aktif Düşünce Yayınları, Ankara 2016, ISBN: 6058327814, 276 s.

Orhan Aras'ın doktora tezinden uyarlanan bu kitap, Azerbaycanlı gazeteci-Yazar Essad Bey (Kurban Said)'in biyografisi ve Tom Reis'in, Essad Bey ile ilgili yazdığı Oryantalist kitabındaki iddialara yönelik bir cevap niteliğindedir. Kitap, önsöz ve giriş hariç üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Esad Beyin hayatı ve eserleri, ikinci bölümde makaleleri, üçüncü bölümde ise yazdığı eserlerin özellikleri incelenmektedir.

6. ARLI, Alim, Oryantalizm-Oksidentalizm ve Şerif Mardin, 2. Baskı, Küre Yayınları, İstanbul 2004, ISBN: 975661417X, 225 s.

Alim Arlı'nın "*Oryantalizm ve Oksidentalizm Tartışmaları Ekseninde Şerif Mardin*" adlı yüksek lisans tezinden uyarladığı Oryantalizm, Oksidentalizm ve Şerif Mardin adlı kitabı Girişle birlikte 4 bölüm, sonuç, kaynakça ve dizinden oluşmaktadır. Giriş bölümünde kavramsal ve teorik çerçeveden bahseden yazar bu bölümde çalışmanın amacı, önemi ve yöntemine yönelik genel bir çerçeve çizmiştir. Bölümler; "*Oryantalizm/Şarkiyatçılık*", "*Oksidentalizm/Garbiyatçılık*", "*Şerif Mardin'in Episteolojik*

Konumu ve Sosyolojik Görüşleri", "Şerif Mardin ve Oryantalizm- Oksidentalizm" başlıklarından oluşmaktadır.

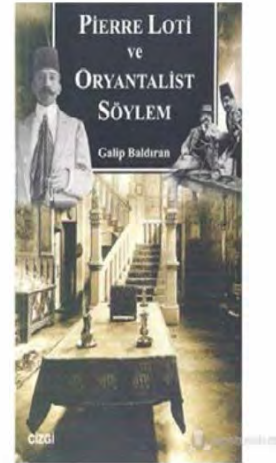
7. BAHAROĞLU, Ömer, *Oryantalizm, İslam ve Türkler: Batının Kirli Yüzü, Misyonerliğin Casusluk Boyutu*, Toker Yayınları, İstanbul 2006, ISBN: 9789754451535, 215 s.

Kitap önsöz, giriş, on ana bölüm, "Genel Değerlendirme ve Sonuç Dair" başlıklı sonuç bölümü ve "Misyonerliğin Casusluk Boyutuna Dair Bir Belge" başlıklı ek bölümlerinden oluşmaktadır. Bölümler; "Kavramsal Sorun", "Oryantalizmin Ortaya Çıkışı", "Oryantalizm ve Misyonerlik", "Oryantalizm Temelinde Doğu Batı Ayrımı", "Oryantalist Anlayışta Kadın Kimliği ve İmgeleri", "Doğu Meselesi ve Oryantalizm", Oryantalizm ve Emperyalizm İlişkisi", "Oryantalizm ve Türkoloji", "Oryantalizm Bağlamında, Batı İmgesinde Türk Gerçeği ve Yorumu", "Bir Medeniyet Olarak Batı'dan Örnekler ve Eleştirisi" başlıklarından oluşmaktadır. Çalışma, Oryantalizmi bütün yönleriyle ele alan kapsamlı bir çalışma olması yönüyle literatüre önemli bir katkı sağlamaktadır.

8. BALDIRAN, Galip, *Pierre Loti ve Oryantalist Söylem, Çizgi Kitabevi, Konya 2005, ISBN: 9789758867318, 134 s.*

Bu kitapta Pierre Loti'nin Aziyade romanından yola çıkarak Pierre Loti'nin eserlerindeki oryantalist söylem ele alınmaktadır. Kitap giriş, dört ana bölüm, sonuç, kaynakça, fotoğraflar ve dizin kısımlarından oluşmaktadır. "Oryantalist Söylem" başlıklı birinci bölüm altı alt başlıktan oluşmaktadır. Bu bölümde yazar Pierre Loti'nin İstanbul'daki yaşamı ve sevgilisi Aziyade hakkında bilgi vermektedir. "Romandaki Tipler" başlıklı ikinci bölüm yedi alt başlıktan oluşmaktadır. Bu bölümde yazar Pierre Loti'nin Aziyade romanındaki karakterlerde bulunan oryantalist izler hakkında bilgi vermektedir. "Loti ve Din" başlıklı üçüncü bölüm dört alt başlıktan

oluşmaktadır. Bu bölümde yazar Pierre Loti'nin çocukluğundan itibaren dine bakış açısını ele almaktadır. "*Türkiye Panoraması*" başlıklı dördüncü ve son bölüm iki alt başlıktan oluşmaktadır. Bu bölümde yazar, Pierre Loti'nin gözünden II. Abdülhamit döneminin genel bir panoramasını vermektedir.

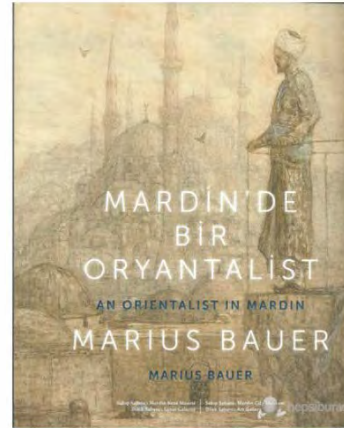
9. BARTHOLD, Vasilij V., *Asyanın Keşfi: Rusya'da ve Avrupada Şarkiyatçılığın Tarihi*. Yöneliş Yayınları, İstanbul 2000, ISBN: 9789756910238, 512 s.

Orta Asya tarihçisi Vasilij Viladimiroviç Barthold'un eseri iki kısımdan oluşmaktadır. "*Batıdaki Şarkiyatçılık*" başlıklı birinci kısım on bir bölümden oluşmaktadır. Bu kısımda yazar, İlkçağlardan 20. yüzyıla kadar Avrupa'nın doğuya bakış açısını kronolojik olarak değerlendirmektedir. "*Şark'la İlgili Rus Çalışmaları*" başlıklı ikinci kısım ise 9 bölümden oluşmaktadır. Bu kısımda yazar Rusya'nın Doğu'ya ve Türklere bakış açısını değerlendirmektedir.

10. BAUER, Marius, *Mardin'de Bir Oryantalist*, Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi ve Dilek Sabancı Sanat Galerisi, Mardin 2013, ISBN: 9786054348527, 160 s.

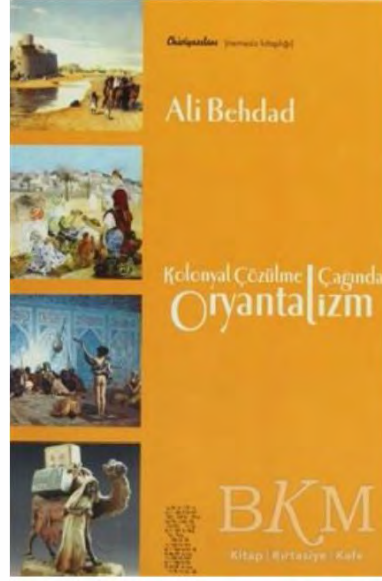
Hollandalı oryantalist ressam Marius Bauer'in doğuya yaptığı geziler sonucu resmettiği 100'ü aşkın resmin yer aldığı kitap iki kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısımda önsöz hariç sekiz bölüm bulunmaktadır. "*Hayali Doğu'dan Yakın Doğu'ya*" başlıklı birinci bölüm Oryantalizm ile ilgili çalışmaları bulunan Zeynep İnankur tarafından yazılmıştır. Diğer bölümler; "*Avrupa'da Oryantalizm*", "*Hollanda'da Oryantalizm*", "*Marius Bauer'in Yaşam Öyküsü (1867-1930)*", "*Marius Bauer'in Türkiye Gezileri*", "*Doğu'ya Yolculuk*", "*Aerdenhout'ta (Hollanda) Villa Stamboel*", "*Tarihlerle Marius Bauer'in Yaşamı ve Eserleri*" başlıklarından oluşmaktadır. Marius Bauer'in resimlerinin yer aldığı "*Katalog*" başlıklı ikinci kısım dokuz bölümden

oluşmaktadır. Bölümler; "Rıhtımda", "Şehir Manzaraları", "Sokaklar", "Pazarlar ve Çarşılar", "Sultan ile Hanehalkı", "Binbir Gece Masalları", "Müzik ve Raks", "Camiler" ve "Portreler" başlıklarından oluşmaktadır.

11. BEHDAD, Ali, *Kolonyal Çözülme Çağında Oryantalizm*, Chiviyazıları, İstanbul 2007, ISBN: 978-975-9187-36-1, 231 s.

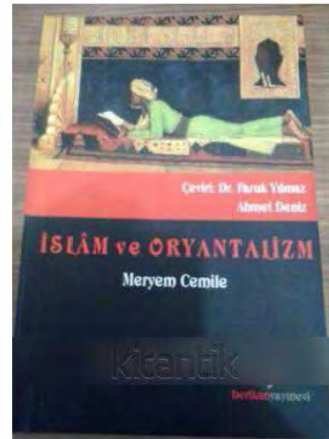
Oryantalizmin -günümüzde egemen bir söylem olarak- kolonyalist güç ilişkisi içerisinde devam ettiğini anlatan ve California Üniversitesi Edebiyat Profesörü Ali Behdad'ın yazdığı Sibel Erduman ve Berkay Ersöz'ün tercüme ettiği "*Kolonyal Çözülme Çağında Oryantalizm*" adlı kitap, önsöz, teşekkür, giriş, altı bölüm, açık sonlu sonuç, notlar ve bibliyografya kısımlarından oluşmaktadır. Bölümler; "*Oryantalist Arzu-Doğuya Duyulan Arzu: Nerval'deki İdeolojik Yarılma*", "*Seyahatname'den Turist Rehberine: Turist Olarak Oryantalist*", "*Notlar Üstüne Notlar veya Flaubert ile Paris-Mısır*", "*Kipling'in Öteki Anlatıcı/Okuru: Öz-Egzotizm ve Kolonyal Kararsızlığın Mikropolitikliği*", "*Kolonyal Etnografî ve Cinsiyet Politikaları: Oryantalist Bir Yolculukta Gündelik Yaşam*", "*Allahuekber! O Bir Kadın: Kolonyalizm-Transvestizm ve Oryantalist Parazit*" başlıklarından oluşmaktadır.

12. BULUT, Yücel, *Oryantalizmin Kısa Tarihi*, 6. Baskı, Küre Yayınları, İstanbul 2010, ISBN: 9789756614143, 199 s.

Yücel Bulut, "*Oryantalizmin Kısa Tarihi*" adlı kitabında Oryantalizmin tarihsel sürecini kronolojik olarak kısa ve öz bir şekilde ele almaktadır. Kitap, İçindekiler, sekiz bölüm, kaynakça ve dizinden oluşmaktadır. "*Oryantalizm Nedir? Oryantalist Kimdir?*" başlıklı birinci bölümde Oryantalizm ve Oryantalist kelimelerinin tanımını yapıldıktan sonra bu tanımlara olumlu ve olumsuz ifade yükleyenlerin düşüncelerine yer verilmiştir. "*İlkçağlarda Doğu-Batı Ayrımı*" başlıklı ikinci bölümde ilkçağda ortaya çıkan doğu-batı ikileminin kökenine değinilmektedir. "*Ortaçağ'dan Aydınlanmaya Avrupa'da İslam İmajı*" başlıklı üçüncü bölümde Ortaçağ'da batının İslam'a bakış açısı ele alınmaktadır. "*Aydınlanma Çağının Doğusu*" başlıklı dördüncü bölümde aydınlanma dönemindeki felsefi düşünürlerin yarattıkları doğu imgesi üzerinde durulmaktadır. "*On Dokuzuncu Yüzyılda Doğu Araştırmaları*" başlıklı beşinci bölümde Oryantalizmin bir akademik disiplin olarak kurumsallaşması hakkında bilgi verilmektedir. "*Yüzyılın Dönüm Noktasında Oryantalist Çalışmalar*" başlıklı altıncı bölümde 20. yüzyılda yapılan oryantalist çalışmalar hakkında bilgi verilmektedir. "*İkinci Savaş Sonrasında Oryantalizm*" başlıklı yedinci bölümde ikinci dünya savaşından soğuk savaş dönemine kadaryapılan oryantalist çalışmalar hakkında bilgi verilmektedir. "*Oryantalizm Eleştirileri*" başlıklı sekizinci ve son bölümde ise Aijaz Ahmad, Bernard Lewis gibi entellektüellerin oryantализm konusunda Edward Said'e yaptıkları eleştirilerle kitap tamamlanmaktadır. İlkçağdan başlayarak soğuk savaş dönemine kadar yapılan oryantalist çalışmaların kronolojik olarak sunulması kitabın önemini arttırmaktadır.

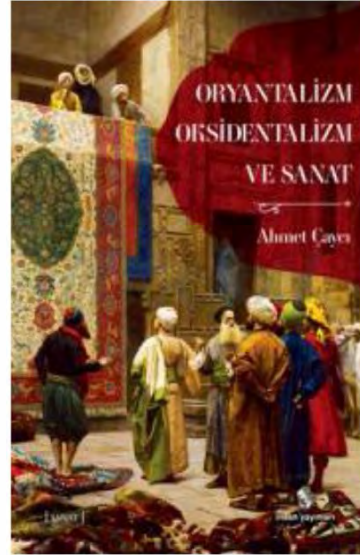
CEMİLE, Meryem, *İslam ve Oryantalizm*, Berikan Yayınevi, Ankara 2011, ISBN: 9752672413, 143 s.

İslam tarihi ve kültürü hakkında yazdığı eserleriyle tanınan Meryem Cemile tarafından yazılan İslam ve Oryantalizm adlı kitap, giriş ile birlikte dokuz bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde genel olarak kitabın amacından bahsetmektedir. Birinci bölümde Philip K. Hittinin İslam ve Batı eseri üzerinden oryantalist bakış açısıyla İslam tarihini, Hristiyan bakış açısı olarak A. Kenneth Craggın Mîneranın çağrısı kitabını, yahudi bakış açısı olarak Solomon David Goiteinin Yahudiler ve Araplar: Geçmişteki İlişkileri kitabını, Sosyolojik bakış açısı olarak W. Montgomery Wattın İslam ve Toplumsal Dayanışma kitabını, Seküler bakış açısı olarak Wilfred Cantwell Smithin Modern Çağda İslam kitabını, Humanist bakış açısı olarak Nadav Safranın Ortadoğunun Modernizasyonu kitabını, Modernist bakış açısı olarak H. A. R. Gibbin İslam'da Modern Yönelimler kitabını ve Freeland Cornell Abbot tarafından yazılan kitapları ayrıntılı biçimde inceleyerek eleştirmiştir. Meryem Cemile adı geçen oryantalistleri ve kitaplarını eleştiriye tabi tutarken yapılan çalışmaların altında emperyalist amaçların olduğuna dikkat çekmektedir.

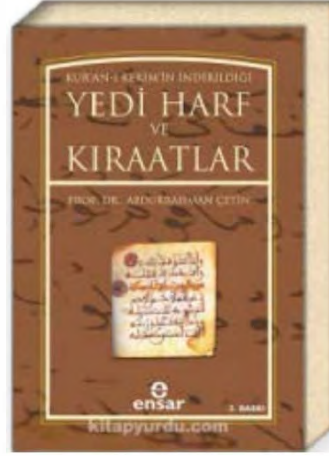
13. ÇAYCI, Ahmet, *Oryantalizm, Oksidentalizm ve Sanat, İnsan Yayınları, İstanbul 2015, ISBN: 9755747362, 439 s.*

Ahmet Çaycı "*Oryantalizm, Oksidentalizm ve Sanat*" adlı kitabında Oryantalizmi bilim ve sanat tarihi açısından ele almaktadır. Kitap, ön-söz, giriş, yirmi bölüm, sonuç, kaynaklar ve indeksden oluşmaktadır. Bölümler; "*Oryantalizm/Doğuculuk*", "*Oksidentalizm/Batıcılık*", "*Alaturka Hevesi*", "*Alafranga Yolunda*", "*Doğu ile Batı Arasında Bilim*", "*Oryantalizmin Bilimsel Kurumları*", "*Oryantalizm ve Oksidentalizm İkilemi*", "*Oksidentalizm ve Türkiye*", "*Arabeske Karşı Organik Sanat*", "*Seyahatnameler*", "*Doğu'nun Resimleri*", "*Osmanlı Sanatı ve Batılılaşma*", "*Doğu'nun Halıları*", "*Vakti Meydanda Görmek*", "*Osmanlı Armasından Cumhuriyet Armasına*", "*Sanatı Korumak mı? Yok etmek mi?*", "*Giriant ve Üçgen Alınlık*", "*Balyan Ailesi*", "*Osman Hamdi Bey*", "*I. Ulusal Mimarlık Akımı*" başlıklarından oluşmaktadır.

14. ÇETİN, Abdurrahman, *Kur'an-ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kiraatlar*, 3. Baskı, Ensar Neşriyat, İstanbul 2013, ISBN: 9789756794579, 500 s.

Kitap, kısaltmalar, önsöz, giriş, beş bölüm, sonuç, bibliyografya, ayetler fihristi, hadisler fihristi ve isimler ve terimler fihristinden oluşmaktadır. "*Kıraatlara Kaynaklık Eden Yedi Harf ve Bu Konuda Yapılan Çalışmalar*" başlıklı giriş bölümünden sonra birinci bölüm, "*Yedi Harf'le İlgili Hadisler*", ikinci bölüm, "*Yedi Harf'le İlgili Görüşler*", üçüncü bölüm, "*Yedi Harf'le İlgili Diğer Meseleler*", Dördüncü bölüm "*Kıraat İlmi ve Kiraatlar*" başlıklarından oluşmaktadır. Müellif, "*Kıraatlara Yönelik Oryantalist Yaklaşımlar*" başlıklı beşinci bölümde ise Oryantalizm konusuna değinmektedir. Yazar bu bölümde Oryantalizmin tanımını yaparak oryantalizmin tarihsel süreci hakkında bilgi vermektedir. Ayrıca oryantalistlerin İslam ve Kur'an hakkındaki görüşlerine değinen yazar oryantalist çalışmaların değerlendirmesini yapmaktadır.

15. ÇETİN, Nurullah, *Türk'e Oryantalist Kuşatma*, Berikan Yayınevi, Ankara 2014, ISBN: 978-975-267-955-9, 189 s.

Kitap iki bölümden oluşmaktadır. "*Türk'e Dışardan Oryantalist Kuşatma*" başlıklı birinci bölümde yazar, Daniel Defeo'nun "*Robinson Crusoe*", Max Müller'in "*İstanbul Mektupları*" adlı eserlerindeki oryantalist söylemler üzerinde durmaktadır. Ayrıca bu bölümde kültür, sanat ve sinemadaki oryantalist etkilere değinen yazar Pierre Loti'nin oryantalist kimliği üzerinde durmaktadır. "*Türk'e İçerden Oryantalist Kuşatma*" başlıklı ikinci bölümde ise yazar, yerli oryantalist olarak kabul ettiği Ara Güler, Erol Göka, Çelik Gülersoy'un oryantalist kimlikleri üzerinde durmaktadır.

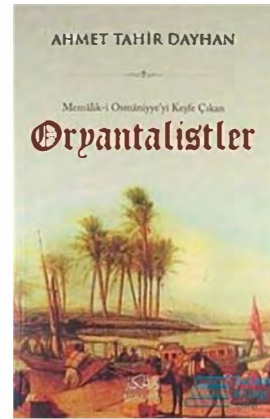
16. ÇİFCİ, Yusuf, *Self oryantalizm ve Türkiye'de Kürtler*, Orient Yayınları, Ankara 2013, ISBN: 9756124296, 234 s.

Kitap, önsöz, giriş, üç bölüm, sonuç ve kaynakçadan oluşmaktadır. "*Self Oryantalizm ve Oryantalizm*" başlıklı birinci bölümde yazar, Oryantalizm ve Self Oryantalizm kavramlarının tanımını yapmaktadır. Ayrıca bu bölümde yazar, Self Oryantalizmi oluşturan "İcatçı Araç" ve Oryantalizmi devam ettiren "Sürdürücü Araç" olmak üzere iki paradigmanın olduğunu belirtmektedir. "*Türkiye'de Self Oryantalist Paradigmanın İcat Süreci*" başlıklı ikinci bölümde yazar, Cumhuriyet öncesi ve sonrası dönemlerde Türkiye'deki Oryantalizmin içselleştirilmesinden bahsetmektedir. "*İkinci Temas Bölgeleri / 1923 Sonrası Kürt Toplumsallığı İçinde Self Oryantalist Paradigmanın Yeniden İnşası*" başlıklı üçüncü ve son bölüm ise "*Oryantalizm İçselleştirilirken: Otantik Toplumsallık ve Kürt Modernizmi*" ve "*Sonradan Modernleşenler: Doğu Modernleşmeleri ve Çoğalan Örekliler*" alt başlıklarından oluşmaktadır.

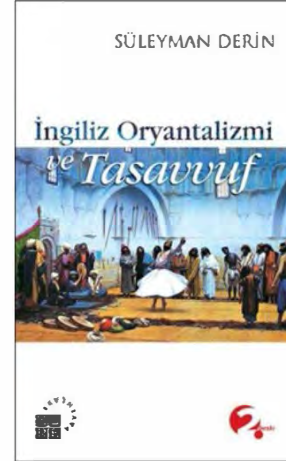
17. DAYHAN, Ahmet Tahir, *Memâlik-i Osmâniyye'yi Keşfe Çıkan: Oryantalistler*, Rihle Kitap, İstanbul 2011, ISBN: 978-605-5634-18-6, 214 s.

Kitap, içindekiler, önsöz, sonsöz, bibliyografya, karma indeks, "*Alem-i İslam ve İngiliz Misyoneri*" başlıklı giriş mahiyetindeki kısım ve bir bölümden oluşmaktadır. "*Memâlik-i Osmâniyye'yi Keşfe Çıkan Oryantalistler*" başlıklı bölümde yazar, 19. yüzyılda yaşamış ve İstanbul, Balkanlar, Musul, Endonezya, Şam, Sudan, Mısır ve Yemen gibi yerlere keşif gezileri gerçekleştiren şarkiyatçıların eserleri ve faaliyetleri hakkında bilgi vermektedir.

18. DERİN, Süleyman, *İngiliz Oryantalizmi ve Tasavvuf* , Küre Yayınları, İstanbul 2006, ISBN: 9789756614426, 320 s.

Süleyman Derin'in "*İngiliz Oryantalizmi ve Tasavvuf*" isimli kitabı, girişle birlikte beş bölümden oluşmaktadır. Yazar giriş bölümünde tasavvufun tanımını yaptıktan sonra kelimenin kökeni hakkında görüşleri incelemektedir. Yazar, "*Oryantalizme Genel Bir Bakış*" adlı birinci bölümde Oryantalizmin tanımı ve tarihsel sürecinden bahsetmektedir. Yazar diğer bölümlerde kronolojik olarak tasavvufla ilgili çalışma yapan oryantalistleri sınıflandırdıktan sonra bu oryantalist çalışmaların eksik ve yanlış yönlerini eleştirel bir yöntemle ortaya koymaktadır,

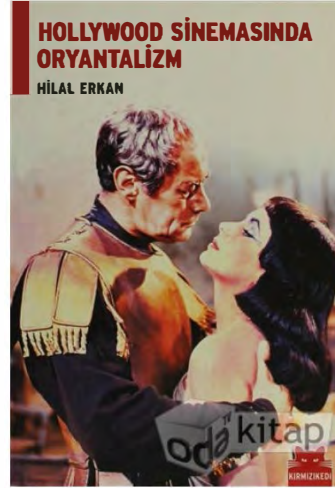
19. DRESSLER, Markus, *Türk Aleviliğinin İnşası: Oryantalizm, Tarihçilik, Milliyetçilik ve Din Yazımı*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2013, ISBN: 6053994324, 314 s.

Kitap, önsöz, giriş, iki kısım, altı bölüm, sonuç, kaynakça ve dizinden oluşmaktadır. Birinci kısım, "*Misyonerler, Milliyetçiler ve Kızılbaş-Aleviler*", İkinci kısım ise "*Mehmed Fuad Köprülü ve İslam İçi Farklılığın Kavramsallaştırılması*" başlıklarından oluşmaktadır. Birinci kısım; "*Batıların Kızılbaş-Alevileri Keşfi*", "*Milliyetçilik, Din ve Cemaatler arası Şiddet*", "*Milliyetçilerin Radarına Girmek*" başlıklı bölümlerden oluşmaktadır. İkinci kısım ise; "*Milliyetçilik, Tarih yazımı ve Siyaset*", "*Din yazımı: Öz ve Farklılıkların Sınıflandırılması*", "*Fuad Köprülü'nün Eserlerinde Alevi ve Alevilik ve Köprülü'nün Ardında Bıraktığı Miras*" başlıklı bölümlerden oluşmaktadır. Yazar, "*Oryantalizm ve Yerel Unsurların Failliği*" başlıklı kısmında batının şark imgesi üzerinde durmaktadır.

20. ERKAN, Hilal, *Hollywood Sinemasında Oryantalizm*, Kırmızı Kedi Yayınevi, İstanbul 2009, ISBN: 9944756202, 268 s.

"*Hollywood Sinemasında Kültürel Temsil ve Oryantalizm*" adlı yüksek lisans tezinden uyarlanan Hilal Erkan'ın *Hollywood Sinemasında Oryantalizm* kitabı giriş, 4 bölüm, İncelenen filmler üzerine genel bir değerlendirme, kaynakça ve eklerden oluşmaktadır. "*Oryantalizmin Tarihsel Evrimi*" başlıklı birinci bölümde antikçağdan başlayarak 20. yüzyıla kadar şark/doğu üzerine kurulan imgelerin tarihsel süreci hakkında bilgi vermektedir. "*Seyyahların Yarattığı Doğu İmgesi*" başlıklı ikinci bölümde Jean Baptiste Tavernier, Jean Chardin, Jean de Thevenot, Volney gibi seyyahların doğu ile ilgili yarattıkları imgeler üzerinde durmaktadır. "*Hollywood Sinemasında Oryantalizm*" başlıklı üçüncü bölümde ise Indiana Jones Raiders of the Lost, Mummy ve Mummy Returns filmlerindeki oryantalist temsiller ve bunlara ilişkin söylem analizi üzerinde durmaktadır.

21. ERSOY, Ahmet, *Oryantalizmin 1001 Yüzü*, Sakıp Sabancı Müzesi, İstanbul 2013, ISBN: 9786054348503, 383 s.

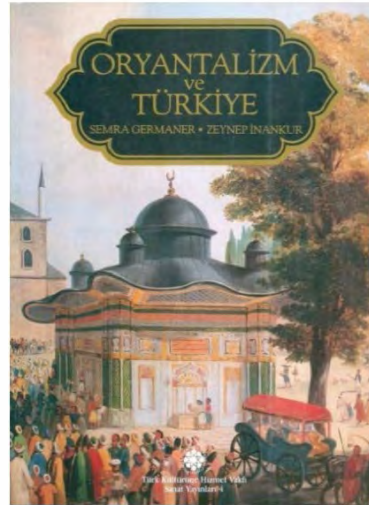
"*Oryantalizmin 1001 Yüzü*" adlı kitap, 19. yüzyıl Oryantalizminin bilim, fotoğraf, arkeoloji, mimari, sergi ve moda gibi farklı disiplinlere olan etkilerinden bahsetmektedir. Kitap iki kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısım, alanında uzman akademisyenlerin yazdığı makalelerden oluşmaktadır. Makaleler; Emine Gürsoy Naskali tarafından yazılan "*Avrupa'da Şarkiyat*", Edhem Eldem tarafından yazılan "*Oryantalizm ve Arkeoloji: Zamanın Durdugu Şark*", Zeynep Çelik tarafından yazılan "*Oryantalist Saplantıdan Modernist Kanon: Sultan Ahmed Çeşmesi'nin Yolculukları*", Turgut Saner tarafından yazılan "*Mimarlıkta Oryantalizm*", Zeynep İnankur tarafından yazılan "*Hayali Doğu'dan Yakın Doğu'ya*", Semra Germaner tarafından yazılan "*Tablolarda Düşlenen*"

Doğu", Engin Özendes tarafından yazılan "*Batı'nın Baktığı Yerden Doğu Fotoğrafları*", Filiz Ali tarafından yazılan "*Avrupa Sanatı ve Müziğinde Osmanlı İmparatorluğundan Yansımaları*", Emra Aracı tarafından yazılan "*Osmanlı Sarayında Avrupa Müziği*", Alexandre Vassiliev tarafından yazılan "*Modada Oryantalizm*" ve Gökhan Akçura tarafından yazılan "*Doğu'ya Seyahat*" makalelerinden oluşmaktadır. İkinci kısım ise "*Oryantalizm ve Doğu Bilimleri*", "*Şarkiyatçıların Kitapları*", "*Oryantalizm ve Arkeoloji*", "*Oryantalizm ve Dünya Sergileri*", "*Osman Hamdi ve İslam Eserleri*", "*Evkaf-ı İslamiye Müze'sinin Doğuşu*", "*Oryantalizm ve Mimari*", "*Oryantalizm ve Dekorasyon*", "*Oryantalizm ve Fotoğraf*", "*Oryantalizm ve Resim Sanatı*", "*Oryantalizm ve Moda*", "*Oryantalizm ve Seyahat*", "*Oryantalizm ve Hatıralar*" başlıklarından oluşan bir resim kataloğudur.

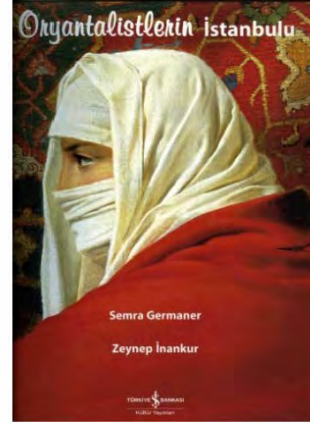
22. GERMANER, Semra, & İNANKUR, Zeynep, "Oryantalizm ve Türkiye", Türk Kültürüne Hizmet Vakfı, İstanbul 1989, ISBN: 9757522007, 191 s.

Semra Germaner, Zeynep İnankur'un birlikte yazdıkları "*Oryantalizm ve Türkiye*" adlı kitap, Oryantalizm konusunu sanat tarihi bağlamında ele almaktadır. Kitap önsöz, on bir bölüm, dipnotlar, kaynakça, resim listesi ve dizin kısımlarından oluşmaktadır. Bölümler, "*Oryantalizmin Anlamı*", "*Oryantalizmin Coğrafi Sınırları*", "*Oryantalist Resmin Tarihçesi*", "*Ondokuzuncu Yüzyıl Oryantalizmi*", "*Ondokuzuncu Yüzyılda Oryantalist Resim*", "*Oryantalist Resmin Konuları*", "*Oryantalist Resmin Estetiği*", "*Oryantalizmin Son Bulması*", "*Türkiye'de Oryantalizm*", "*Ondokuzuncu Yüzyıl Oryantalistleri ve Osmanlı Sarayı*", "*Türk Koleksiyonlarındaki Oryantalist Resimler, Monografiler*" başlıklarından oluşmaktadır. Bu çalışma oryantalizme yeni bir bakış açısı getirmesi ve özgün olması nedeniyle literatüre önemli bir katkı sunmaktadır.

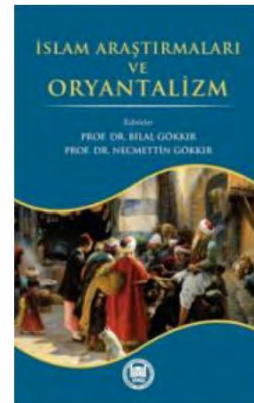
23. GERMANER, Semra, & İNANKUR, Zeynep, *Oryantalistlerin İstanbulu*. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2002, ISBN: 9754583277, 331 s.

Semra Germaner ve Zeynep İnankur'un birlikte yazdıkları "*Oryantalistlerin İstanbul'u*" adlı kitap, İstanbul'u betimleyen 19. yüzyıl oryantalistlerin kimler olduğunu, eserlerini ve İstanbul'a bakış açılarını değerlendirmektedir. Kitap, önsöz, yirmi üç bölüm, kaynakça ve dizinden oluşmaktadır. Bölümler; "*Osmanlı Başkentinin İlk Görünimleri*", "*Elçilerin Türk Resimleri*", "*Oryantalizm ve Oryantalist Resim*", "*Batıda Oryantalizm-Osmanlı'da Batılılaşma*", "*Batı'da Doğu İlgisinin Yaygınlaşması*", "*İstanbul ile İlk Karşılaşma*", "*İstanbul'a Gelen Sanatçılar ve Atölyeleri*", "*Saray*", "*Sultanlar-Ressamlar ve Elçiliklerin Rolü*", "*Sarayın Ressamları*", "*Sarayın Resim Koleksiyonu*", "*Saraylı Ressam: Halife Abdülmecid Efendi*", "*Törenler*", "*Harem*", "*Hamam*", "*Esir Pazarı*", "*Dervişler*", "*İstanbul Görünimleri*", "*Mesire Yerleri*", "*Kahvehaneler*", "*Osmanlı Sarayı ve Fotoğraf*", "*Bir Osmanlı Oryantalisti: Osman Hamdi Bey*" ve "*19.Yüzyılda İstanbul'a Gelen Batılı Sanatçıları*" başlıklarından oluşmaktadır.

24. GÖKKIR, Bilal, & GÖKKIR, Necmettin (Ed.), *İslam Araştırmaları ve Oryantalizm*, M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, İstanbul 2016, ISBN: 9755484108, 235 s.

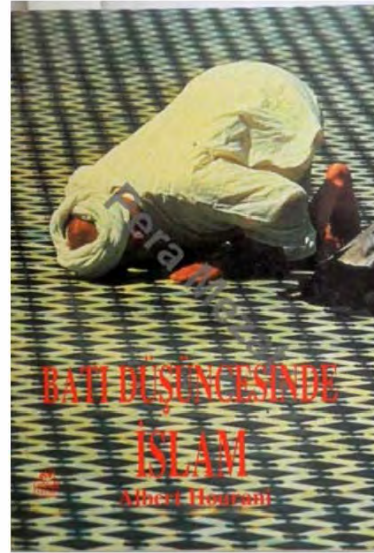
Hadis, Tefsir, Tasavvuf, Kelam, Fıkıh ve Mezhepler Tarihi gibi İslami ilimlerde oryantalist bakış açılarına dair on iki makalenin bulunduğu ve editörlüğünü Bilal Gökçir ve Necmettin Gökçir'in yaptığı "*İslam Araştırmaları ve Oryantalizm*" kitabı Önsöz, on iki bölüm ve bibliyografya kısımlarından oluşmaktadır. Bölümler; Mahmut Ayyıldız tarafından yazılan "*Batı'da Kur'an Araştırmalarının Ulumu'l Kur'an Eserlerine Yansımaları- Subhi Salih Örneği*", Fatma Nurdan Çavuşoğlu tarafından yazılan "*Oryantalist Literatürünün Taberi Üzerinden Değerlendirilmesi*", Hüseyin Yakar tarafından

yazılan "*Kur'an ve İncil'in Ortak Mecazı: Deve İğne Deliğinden Geçicinceye Kadar*", Ayhan Syuleyman tarafından yazılan "*Muhammed Abduh- Reşit Rıza ve Oryantalistler*", Abdulkadir Budak tarafından yazılan "*Oryantalistlerin Hadis-lere Uyguladıkları Tarihi Tenkit Metodunun Bilimselliği*", Ayşe Nur Yamanus tarafından yazılan "*Sünnetin Otoritesi ve Vahy-i Gayr-i Methur Olgusuna Oryantalistlerin Yaklaşımı*", Kamil Yelek tarafından yazılan "*İçtihat Kapısının Kapallılığı Tartışmaları: Wael b. Hallaq'ın Joseph Schacht'ı Eleştirisi*", Elif Çal tarafından yazılan "*Qadi- Justice Kavramı Bağlamında Oryantalist Literatürün Kadılık Kurumu Algısı*", Sebahattin Erkimen tarafından yazılan "*Joseph Schacht'ın Fıkhi Hadislerin Uydurulduğu İddiasına M. Mustafa El Azami'nin Reddiyesi Üzerine*", Hacer Nur Babacan tarafından yazılan "*Tasavvuf-Mistisizm midir? ve Vahdet-i Vücut-Panteizm midir? Guenon ve Tasavvufi İstilahların Tercümesi Sorunu*", Orhan Bircan Tarafından yazılan "*Carl W. Ernst'in Tasavvuf Araştırmaları Özetinde Oryantalizm Eleştirisi*", Mahmut Nebati tarafından yazılan "*Oryantalist Alexandre Popoviç'e Göre Balkanlarda İslami Mezhepler Tasnifi ve Türkiye'deki Yansımaları*" başlıklı makalelerden oluşmaktadır.

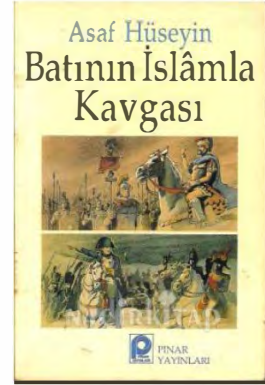
25. HOURANI, Albert H. , *Batı Düşüncesinde İslam*. Sarmal Yayınevi, İstanbul 1994, ISBN:978-975-352-09-11, 267 s.

Batılı akademisyen Albert Hourani'nin kaleme aldığı ve çeşitli makalelerin derlenmesinden oluşan kitap, giriş ve altı bölümden oluşmaktadır. Bölümler, "*Avrupa Düşüncesinde İslam*", "*Anımsanan Çarşamba İkindileri*", "*Marshall Hodgson ve İslam'ın Macerası*", "*İslam Tarihi, Ortadoğu Tarihi, Modern Tarih*", "*Yeni Bir Endülüis Arayışı: Jacques Berque ve Araplar*", "*Kültür ve Değişim: Onsekizinci Yüzyılda Ortadoğu*" başlıklarından oluşmaktadır. Batının, oryantalizmi doğuya karşı sömürgeciliğin bir keşif kolu olarak kullandığına değinen Müellif, R. Zaeher, Goldziher, Gibb, R. Walzer, E. Gibbon, S. Stern, Massignon, Hodgson ve J. Schacht gibi batılı düşünürlerin çalışmalarına yer vermektedir.

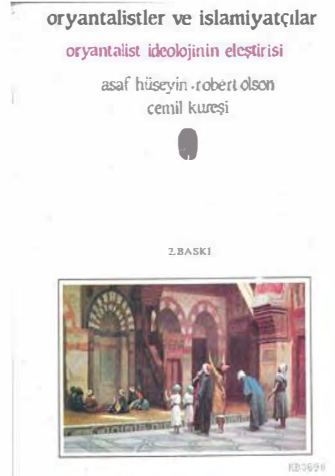
26. HÜSEYİN, Asaf, *Batının İslamla Kavgası*, Pınar Yayınları, İstanbul 1991, 132 s.

Mesut Karaşahan tarafından tercüme edilen ve Batının İslam'a bakış açısının değerlendirildiği kitap giriş, yedi ana bölüm ve sonuç kısımlarından oluşmaktadır. Yazar, "*Sömürgecilik ve Oryantalizm*" başlıklı üçüncü bölümde Oryantalizm konusuna değinmektedir. Bu bölümde Haçlı seferlerinden itibaren batının İslam coğrafyasını nasıl sömürgeleştirdiği ve bu sömürge faaliyetinin Oryantalizmi nasıl oluşturduğu üzerinde durmaktadır

27. HÜSEYİN, Asaf, OLSON Robert, & KUREŞİ Cemil, *Oryantalistler ve İslamiyatçılar: Oryantalist İdeolojinin Eleştirisi*, 2. Baskı, İnsan Yayınları, İstanbul 2000, ISBN: 975-574-142-9, 268 s.

Yabancı yazarların kaleme aldığı 8 makaleden oluşan bir derleme kitabıdır. Kitap yazarların tanıtıldığı "*Yazarlar Üzerine*" başlıklı bölüm ardından giriş ve 8 bölümden oluşmaktadır. Kitapta sunulan makaleler, müslüman ya da müslüman olmayan yazarların, genelde oryantalizme yönelik tutum ve tepkilerini, özelde de oryantalistlerin eserlerine yönelik değerlendirmelerini kapsamaktadır. "*Oryantalizmin İdeolojisi*" başlıklı birinci bölümde Asaf Hüseyin; "*Oryantalizm ve İslâm'da Sivil Toplum Meselesi*" başlıklı ikinci bölümde Bryan S. Turner; "*İslâm ve Oryantalizm*" başlıklı üçüncü bölümde Gordon E. Prueett; "*Sir Hamilton Alexander Roskeen Gibb*", başlıklı dördüncü bölümde Ziyau'l-Hasan Faruki; "*Gustave von Grunebaum ve İslâm'ın Mimesîsi*" başlıklı beşinci bölümde Bryan S. Turner; "*İyi Niyetli Tarafgirlik: Kenneth Cragg Üzerine Bir Deneme*" başlıklı altıncı bölümde Cemil Kureşi; "*Bernard Lewis ve İslâmî Araştırmaları: Bir Değerlendirme*" başlıklı yedinci bölümde Süleyman S. Nyang-Samir Abed Rabbo; "*Oryantalizmin Eklemlenmesi*" başlıklı sekizinci bölümde ise Aziz el-Azmeh'in makaleleri yer almaktadır.

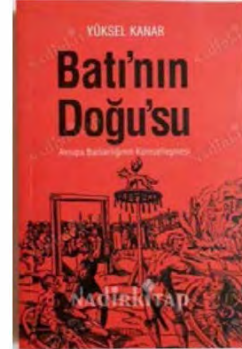
28. KABBANİ, Rana, *Avrupa'nın Doğu Söylenceleri: Tasarla ve Yönet*, Yayınevi Yayıncılık, İstanbul 1998, ISBN: 975-358-041-8, 238 s.

Galland, Burton, Lane, Lawrence ve Doughty gibi batılı yazarların doğuya bakış açısının anlatıldığı kitap giriş ve yedi bölümden oluşmaktadır. "*Ahlaksız Araplar*" başlıklı birinci bölümde Antoine Galland'ın Oryantalist çalışmalarına değinilmektedir, "*Bahane Metin*" başlıklı ikinci bölümde E. W. Lane'nin Oryantalist çalışmalarına değinilmektedir, "*Salomon Haremi*" başlıklı üçüncü bölümde batılı ressamların eserlerindeki oryantalist izler üzerinde durulmaktadır., "*Cesur Gezginciler*" başlıklı dördüncü bölümde batılı seyyahların doğu imgesi üzerinde durulmaktadır. , "*İnananların Arasında*" başlıklı beşinci bölümde Wilfrid Thesiger'in, "*Arabian Sands (Arabistan Çölleri)*" kitabındaki oryantalist imgelemler üzerinde durulmaktadır. "*Sonuçlandırıcı Düşünceler: Yabancı Diyarlar Masumlara mı Ait*" altıncı ve son bölümde ise Oliver Goldsmith'in "*Citizen of the World*" adlı kitabı değerlendirilmektedir.

29. KANAR, Yüksel, *Batının Doğusu Avrupa Barbarlığının Küreselleşmesi*. Kitabevi, İstanbul 2006, ISBN: 9789759173241, 340 s.

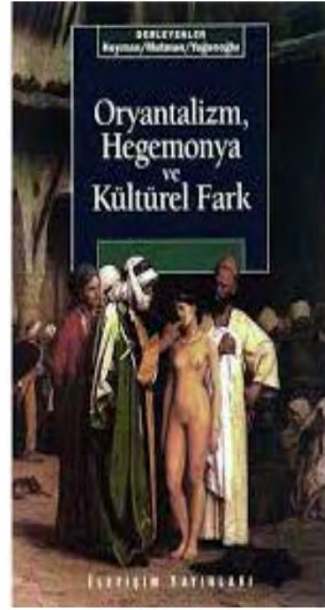
Avrupa'nın doğuya bakış açısının eleştirildiği kitap, önsöz, giriş, dört ana bölüm, kaynakça ve dizin kısımlarından oluşmaktadır. "*Avrupamerkezcilik, Oryantalizm ve Sömürgecilik*" başlıklı Giriş bölümünde yazar Rönesans'tan itibaren Batının doğuya karşı uyguladığı "*Öteki*" politikası üzerinde durmaktadır. "*Oryantalizm*" başlıklı birinci bölümde yazar oryantalizm kavramının kökenine inerek oryantalizmin tarihsel sürecine değinmektedir. "*Sömürgecilik ve Oryantalizm*" başlıklı ikinci bölümde yazar batının doğuyu sömürgeleştirmek için oryantalizmi bir bilgi olarak nasıl kullandığından bahsetmektedir. "*Doğu ve Batı*" başlıklı üçüncü bölümde yazar doğu ve batı kavramlarının neye göre belirlendiğini sorgulamaktadır. "*İki Dünya: Karşılaşmalar*"

ve *İlişkiler*" başlıklı dördüncü ve son bölümde ise yazar batının İslam'a bakış açısı üzerinde durmaktadır.

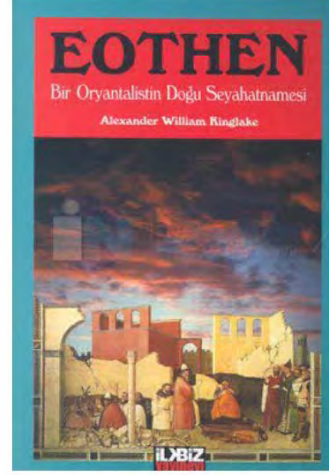
30. KEYMAN, E. Fuat, MUTMAN, Mahmut, & YEĞENOĞLU, Meyda, *Oryantalizm, Hegemonya ve Kültürel Fark*. İletişim Yayınları, İstanbul 1996, ISBN: 9789754705546, 253 s.

Fuat Keyman, Mahmut Mutman ve Meyda Yeğenoğlu tarafından derlenen "*Oryantalizm, Hegemonya ve Kültürel Fark*" isimli kitapta batının birçok alanda kurmuş olduğu hegemonik söylemin etkileri üzerinde durulmaktadır. Kitap yerli ve yabancı akademisyenlerin yazmış olduğu sekiz makaleden oluşmaktadır. Fuat Keyman, Mahmut Mutman ve Meyda Yeğenoğlu tarafından yazılan "*Dünya Nasıl Dünya Oldu*", Mahmut Mutmanun yazdığı "*Oryantalizmin Gölgesi Altında: Batıya Karşı İslam*", Fuat Keymanın yazdığı "*Farklılığa Direnmek: Uluslararası İlişkiler Kavramında Öteki Sorunu*", Meyda Yeğenoğlu tarafından kaleme alınan "*Peçeli Fanteziler: Oryantalist Söylemde Kültürel ve Cinsel Kimlik*", Deborah Root tarafından yazılan "*Çölde Talihsiz Serüvenler: Sömürgeci Kabus Olarak Esirgeyen Gökyüzü*", Vicki Kirby tarafından yazılan "*Kopma Noktasında: Feminizm ve Klitoris Sinneneti*", Geoffrey Batchen'in yazmış olduğu "*Kültür Kavramları: Antropoloji ve Fotoğraf*" ve Tuğrul İlder tarafından yazılan "*Keşfin Beyaz Mitolojisi: Yeni Dünyanın Keşfinden Olguların Bulgusu Yoluyla George Bush'un Yeni Dünya Düzen(ler)ine*" olmak üzere 8 makaleden oluşmaktadır.

31. KINGLAKE, Alexander W., *Eothen Bir Oryantalistin Doğu Seyahatnamesi*. İlkiz Yayınevi, İstanbul 2004, ISBN: 9756220015, 256 s.

Alexander William Kinglake'nin 1834-1835 yıllarında İstanbul, İzmir, Gaza, Şam, Kudüs, Nablus gibi Osmanlı topraklarında yaptığı gezilerdeki gözlemlerini anlattığı kitap, yirmi dokuz bölüm ve dipnotlar kısmından oluşmaktadır. Oryentalist tasvirlerle doğuya bakış açısını anlatan yazara göre doğu gericiği, batı ise ilerlemeyi temsil etmektedir. Bölümler; "*Sımdan Geçiş*", "*Türk Topraklarında Seyahat*", "*İstanbul*", "*Truva*", "*Gavur İzmir*", "*Yunanlı Gemiciler*", "*Kıbrıs*", "*Lady Hester Stanhope*", "*Meryem Ana'nın Evi*", "*Filistin Kesişleri*", "*Galile*", "*Açıktaki Geçirilen İlk Gece*", "*Ölü Deniz*", "*Kara Çadırlar*", "*Ürdün Nehri'ne Geçiş*", "*Kutsal Topraklar*", "*Çöl*", "*Kahire ve Veba*", "*Piramitler*", "*Sfenks*", "*Kahire'den Suveyş'e*", "*Suveyş*", "*Suveyş'ten Gaza'ya*", "*Gaza'dan Nablus'a*", "*Meryem*", "*Aşk Peygamberi*", "*Şam*", "*Lübnan Geçidi*", "*Antalya'da Bizi Bekleyen Sürpriz*" başlıklarından oluşmaktadır.

32. KIREL, Serpil, *Kültürel Çalışmalar ve Sinema*, 2. Baskı, Kırmızı Kedi Yayınevi, İstanbul 2010, ISBN: 9789944756280, 448 s.

Kitap, önsöz, dört bölüm ve yararlanılan kaynaklar kısımlarından oluşmaktadır. Bölümler; "*Belki Şehre Bir Film Gelir? Sinema, Seyirci ve Deneyim*", "*Bakışların Bana Biraz Cesaret versin! Bakış, Toplumsal Cinsiyet ve Sinema*", "*Eğlence Çalışmanın Uzantısıdır! Sinema ve Kültür Endüstrisi İlişkisi*", "*Temsil ve Ötekinin Algılanması: Doğu, Batı ve Sinema*" başlıklarından oluşmaktadır. "*Temsil ve Ötekinin Algılanması: Doğu, Batı ve Sinema*" başlıklı dördüncü bölümde Oryantalizm konusuna değinilmektedir. Bu bölümde oryantalizmin sinemaya olan etkisinden bahsedilmektedir.

33. KULA, Onur Bilge, *Batı Edebiyatında Oryantalizm II*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2011, ISBN: 6053602388, 613 s.

Kitap, önsöz, on üç bölüm, notlar ve dizinden oluşmaktadır. Bölümler; "*Almanca Yeni Haber Gazetelerinde Türk İmgesi ve Oryantalist İzler*", "*16.Yüzyılda Denemelerde Türk İmgesi ve Oryantalist İzler*", "*Batı'da Türkler ile Yahudilerin Özdeşleştirilmesi ve Dışlanması*", "*17.Yüzyıl Alman Kültüründe Avrupalılaşıma Eğilimleri ve Oluşturucu Öteki'nin Söylencesel Kişilikler Üzerinden Belirginleştirilmesi*", "*Klasik Batı Müziğinde Türk İmgesi ve Oryantalist İzler*", "*Avrupa'da Aydınlanmanın Öteki Yüzü: Sömürgecilik ve Ayrımcılık: Anton Wilhelm Amo Afer*", "*17. Yüzyılda Batı'da Yazınsal Yapıtlarda Doğu/Türk İmgesi ve Oryantalist İzler*", "*Gotthold Ephraim Lessing'in Yapıtlarında Türk İmgesi ve Oryantalist İzler*", "*Johann Wolfgang Von Goethe'nin Doğu-İslam-Türk İmgesi ve Oryantalist İzler*", "*Friedrich Von Hebbel'in Yapıtlarında Oryantalist İzler ve Türk İmgesi*", "*Friedrich Schiller'in Maltalıları'nda Türk İmgesi ve Oryantalist İzler*", "*Lord Byron'ın Gavur Adlı Yapıtında Türk İmgesi ve Oryantalist İzler*", "*Victor Hugo'nun Oryantaller'inde Türk İmgesi ve Oryantalist İzler*" başlıklarından oluşmaktadır.

34. KULA, Onur Bilge, *Batı Felsefesinde Oryantalizm ve Türk İmgesi*, 3. Baskı, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2018, ISBN: 9789944889827, 548 s.

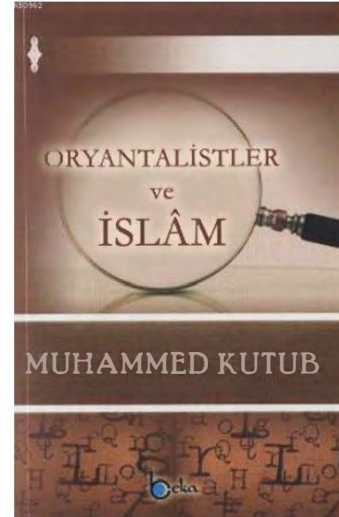
Onur Bile Kula "Batı Felsefesinde Oryantalizm ve Türk İmgesi" adlı kitabında Marx, Engels, Hegel, Herder, Kant, Voltaire, Leibniz ve Nietzsche'nin eserlerindeki Oryantalizm ve Türk İmgesinin tarihi, siyasi ve kültürel arka planını sorgulamaktadır. Kitap önsöz hariç on bir bölümden oluşmaktadır. Bölümler; "*Edward Said'in Oryantalizm'inin Eleştirel Değerlendirmesi Wilhelm Leibniz'in Yapıtlarında Oryantalizm ve Türk İmgesi*", "*Voltaire'de Türk İmgesi ve Oryantalizm*", "*Immanuel Kant'ta Türk İmgesi ve Oryantalizm*", "*Johann Gottfried Herder:*

Asyalı Barbarlar Olan Türklerin Avrupa'da Ne İşi Var", "Hegel Felsefesinde Türk İmgesi ve Oryantalizm", "Karl Marx/Friedrich Engels'in Yazılarında Türk İmgesi ve Oryantalizm", "Karl Marx/Friedrich Engels'in Mektuplarında Türk İmgesi ve Oryantalizm", "Karl Marx/Friedrich Engels ve Oryantalizm", "Friedrich Nietzsche'de Oryantalist İzler ve Türk İmgesi", "Thomas Mann'ın Avrupa ve Almanya Eleştirisi, Aynı Zamanla Oryantalizm Eleştirisidir" başlıklarından oluşmaktadır.

35. KUTUB, Muhammed, *Oryantalistler ve İslam*, Beka Yayıncılık, İstanbul 2016, ISBN: 6054997350, 448 s.

Kitap, önsöz hariç beş bölümden oluşmaktadır. "*Oryantalistler Kimlerdir*" başlıklı birinci bölümde yazar, oryantalizmin tarihsel süreci ve bazı oryantalistlerin faaliyetleri hakkında bilgi vermektedir., "*Hedefler ve Araçlar*" başlıklı ikinci bölümde yazar oryantalistlerin amacının siyonist ve haçlı zihniyetinin isteklerini yerine getirmek olduğunu belirtmektedir., "*Oryantalistlerin Kitaplarından Örnekler*" başlıklı üçüncü bölümde yazar David Samuel Margoliouth'un yazdığı "*Mohammedanism (Muhammedi Din)*" adlı kitabı, Julius Wellhausen'in yazdığı "*İslamın doğuşundan Emevi Devleti'nin Sonuna Kadar Arap Devleti Tarihi*" adlı kitabı, Hamilton Gibb'in yazdığı "*İslam'da Modern Yönelişler*" adlı kitabı, Gustave Grunebaum'un yazdığı "*Ortaçağlarda İslam*" adlı kitabı, Wilfred Smith'in yazdığı "*Modern Tarihte İslam*" adlı kitabı, Washington Irving'in yazdığı "*Haz. Muhammed'in Hayatı*" adlı kitabı, Morroe Berger'in yazdığı "*Günümüzde Arap Dünyası*" adlı kitabı, Richard Dökmeciyan'ın yazdığı "*İslam Dünyasında Köktenci Hareketler*" adlı kitabı değerlendirmektedir. , "*Müslümanların Hayatında Oryantalizmin Etkisi*" başlıklı dördüncü bölümde Oryantalistlerin müslümanlar üzerinde yaptıkları faaliyetler üzerinde durmaktadır. "*Oryantalizme Karşı Görevimiz*" başlıklı beşinci ve son bölümde ise yazar, oryantalist çalışmalara karşın müslümanların yapması gerekenler üzerinde bilgi vermektedir.

36. LEWIS, Reina, *Oryantalizmi Yeniden Düşünmek: Kadınlar, Seyahat ve Osmanlı Haremi*, Kapı Yayınları, İstanbul 2006, ISBN: 9789758950874, 424 s.

İngiliz Akademisyen Reina Lewis, “*Oryantalizmi Yeniden Düşünmek*” isimli kitabında Oryantalizmi kavramsal ve kurumsal bir paradigma olarak incelemektedir. Ayrıca yazar Osmanlının son dönemlerinde eserler yazan hariciye Nazırı Nuri Bey’in kızları Zeynep ve Melek Hanımlar, Halide Edip Adivar, Yunan Demetra Vaka Brown, İngiliz gazeteci ve yazar Grace Ellision gibi doğuda yaşayan kadınların oryantalistlerin söylemlerini nasıl çürüttüklerine dair bilgiler sunmaktadır. Bölümler; “*Harem gezginleri*”, “*İmparatorluk, Ulus ve Kültür*”, “*Harem: Özgürlüğün Sınırları*”, “*Erotikleştirilmiş Bedenler: Öteki Kadınların Temsili*”, “*Çekişen Davranışlar*”, “*Toplumsal Cinsiyetçi Alanlar*”, “*Kılık Kıyafet Devrimi: Giysilerin Değişen Anlamı*” başlıklarından oluşmaktadır. “*Metalaştırma, Zaman ve Nostalji: Otantiklik Arayışı*” başlıklı sonuç bölümü ile kitap tamamlanmaktadır. Oryantalizmin kadın bakış açısıyla değerlendirilmesi kitabın önemini arttırmaktadır.

37. LOCKMAN, Zachary (2012). *Hangi Ortadoğu?: Oryantalizm-Tarih-Siyaset*, Küre Yayınları İstanbul 2012, ISBN: 6055383101, 440 s.

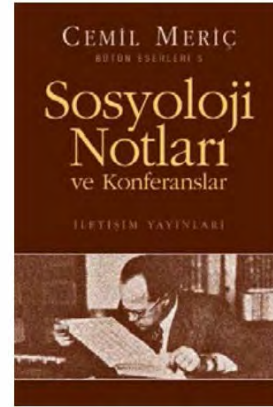
Amerikalı yazar Zachary Lockman’ın ilk baskısı 2003 yılında yayımlanan “*Hangi Orta Doğu? Oryantalizm, Tarih, Siyaset*” isimli kitabında Doğu ve İslam kavramları ile ilgili ABD tarafından yaratılan bilginin kaynağı üzerinde durulmaktadır. Ayrıca yazar batıda özellikle ABD’de oryantalist politikalar ve oryantalizmin tarihsel sürecine de değinmektedir. Kitap, giriş ve sonuç hariç olmak üzere yedi bölümden oluşmaktadır. “*Başlarken*” başlıklı birinci bölümde Ortaçağdan itibaren batının İslam’a bakış açısı ve önyargıları ele alın-

maktadır. "*İslam, Batı ve Diğerleri*" başlıklı ikinci bölümde Osmanlı'nın kuruluşundan 20.yüzyıla kadar doğu batı düalizmi üzerinde durulmaktadır. "*Amerikan Yüzyılı*" başlıklı dördüncü bölümde, I. Dünya savaşından sonra doğuya yönelik yapılan emperyalist faaliyetler ele alınmaktadır. "*Alanda Kargaşa*" başlıklı 5. bölümde Andre Gunder Frank'ın temsilcisi olduğu "*Bağımlılık Teorisi*" çerçevesinde batının doğu siyaseti ve bu siyasete yönelik eleştiriler ele alınmaktadır. "*Said'in Oryantalizmi: Bir Kitap ve Sonrası*" başlıklı altıncı bölümde Edward Said'in meşhur kitabı *Oryantalizm*'e yönelik yapılan eleştiriler ele alınmaktadır. "*Oryantalizm Sonrası*" başlıklı 7. ve son bölümde ise batıdaki oryantalist kurumların doğu üzerine yaptıkları çalışmalar ele alınmaktadır. Kitaptaki bölümler tematik olarak birbirinden kopuk olsa da batının özellikle ABD'nin doğuya ve İslam'a bakış açısını değerlendirmesi literatür katkı sağlaması açısından önemini arttırmaktadır.

38. MERİÇ, Cemil, *Sosyoloji Notları ve Konferanslar*, İletişim Yayınları, İstanbul 1993, ISBN: 975-470-356-6, 411 s.

Kitap önsöz, iki ana bölüm ve ek kısımlarından oluşmaktadır. Birinci bölüm, "*Sosyoloji Notları*", ikinci kısım ise "*Konferanslar*" başlıklarından oluşmaktadır. Kitapta, "*Oryantalizm, Kapitalizmin Keşif Kolu ve İbn-i Halûn*" ve "*Oryantalizm*" başlıklı kısımlarda Oryantalizm konusuna değinilmektedir. Meriç, "*Oryantalizm, Kapitalizmin Keşif Kolu ve İbn-i Halûn*" başlıklı kısımda oryantализmin tarihsel kökenine değinmektedir. "*Oryantalizm*" başlıklı bölümde ise Cemil Meriç'in 18 Mart 1981 tarihinde Boğaziçi Üniversitesinde Oryantalizm ile ilgili verdiği konferans yer almaktadır.

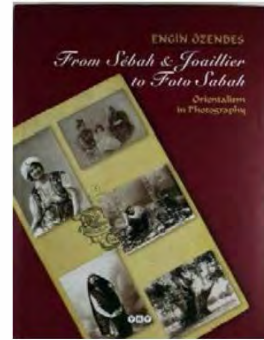
39. **ÖZAFŞAR, Mehmet Emin, A'ZAMİ, M. Muştâ, & HASAN, Ahmet, *Oryantalist Yaklaşım İtirazlar: Bir Sünnet Savunusu ya da Sünnete İçerden Bakış*, Araştırma Yayınları Ankara 1999, ISBN: 975-6788-02-X, 143 s.**

Kitap, Hadis ve sünnet ile ilgili oryantalist eserlerdeki değerlendirmelerin yer aldığı 4 ayrı makale-den oluşmaktadır. Mehmet Emin Özafşar tarafından kaleme alınan "*Batı Bilinçaltı ve Oryantalist Mesai*" başlıklı ilk makalede batının İslam'a bakış açısı ele alınmaktadır. M. Muştâ el-Azami tarafından kaleme alınan "*Schacht ve Nebevi Sünnet*" başlıklı ikinci makalede Schacht'ın "*The Origins of Muhammadan Jurisprudence*" ve "*To Islamic Law*" adlı eserlerindeki oryantalist görüşlerin eleştirisi yapılmaktadır. Diğer makaleler Ahmed Hasan'ın "*The Early Development of Islamic Jurisprudence*" adlı eserinden alınan çeviri makalelerindendir.

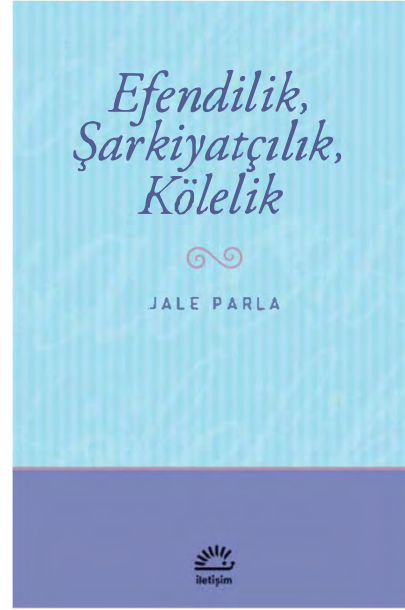
40. **ÖZENDES, Engin, Sébah & Joaillier'den Foto Sabah'a: Fotoğrafta Oryantalizm, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1999, ISBN: 9750800273, 274 s.**

Kitap, önsöz, on bir ana bölüm, bibliyografya ve dizin kısımlarından oluşmaktadır. Kitapta Osmanlı döneminde Sébah & Joaillier ve Foto Sabah stüdyolarında 1857'den sonra çekilen fotoğraflar yer almaktadır. Bu fotoğraflarda nargile, kahve fincanları, tespih, sedef kakmalı sehpa, , ibrik gibi aksesuarların kullanıldığı oryantalist izler bulunmaktadır.

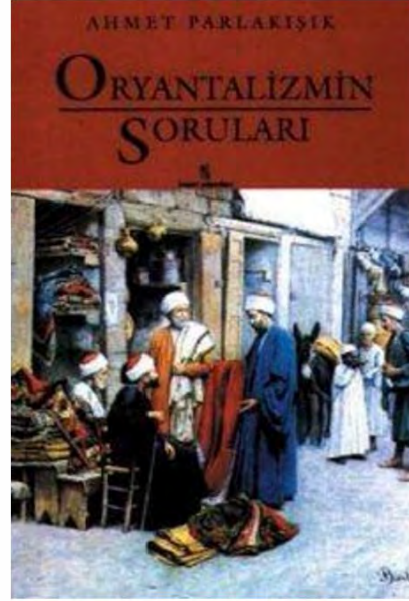
41. PARLA, Jale, *Efendilik, Şarkiyatçılık, Kölelik*, 4. Baskı, İletişim Yayınları, İstanbul 2010, ISBN: 9789750500411, 120 s.

Jale Parla, ilk baskısı 1985 yılında yayımlanan "*Efendilik, Şarkiyatçılık, Kölelik*" kitabında 19.yüzyıl romantiklerinin yarattığı doğu mitinin tarihsel süreç içerisinde geçirdiği evrim hakkında bilgi vermektedir. Kitap 7 bölümden oluşmaktadır. "*Şarkiyatçılık ve Doğu Miti*" başlıklı birinci bölümde doğu ve oryantalizm kavramlarının tanımını yaptıktan sonra kitabın yazılış amacını belirtmektedir. "*İngiliz ve Fransız Edebiyatında Türk Mitinin Kökenleri*", başlıklı ikinci bölümde Doğu mitini Türk miti olarak kabul eden yazar 19. yüzyılda İngiliz ve Fransız edebiyatındaki Doğu ve/veya Türk miti ile ilgili imgeleri incelemektedir. "*Byron'un Yarattığı Türk Miti*" başlıklı üçüncü bölümde İngiliz yazar Lord Byron'un yazdığı "*Childe Harold's Pilgrimage*(*Childe Harold'un Hac Yolculuğu*)" ve "*Turkish Tales*"(*Türk Masalları*) kitaplarındaki doğu miti üzerinde durmaktadır. "*Victor Hugo'da Türk Mitinin Parodisi*" başlıklı dördüncü bölümde Victor Hugo'nun 1828'de yayımlanan "*Les Orientales*" (*Doğu Şiirleri*) kitabındaki doğu tasviri üzerinde durmaktadır. "*Lamartine ve Türk Mitinin Politizasyonu*", başlıklı beşinci bölümde Lamartine'nin 1832 yılında yaptığı doğu yolculuğu ile ilgili anılarını anlattığı "*Voyage en Orient*" kitabındaki doğuya bakış açısı ele alınmaktadır. "*1835-1850 Arasında Doğu Yolculuğunun Düş Kırıkları*", başlıklı altıncı bölümde 1835-1850 yılları arasında Türk ve/veya Doğu mitine karşı ilginin azaldığı belirtilmektedir. "*Kırım Savaşı ve Türk Mitinin Yıkılışı*" başlıklı son bölüm ile kitap tamamlanmaktadır. Goethe, Byron, Hugo, Flaubert, Musset, ve Baudelaire, Lamartine gibi Avrupalı düşünürlerin doğuya bakış açılarının özgün bir şekilde anlatılması kitabın önemini arttırmaktadır.

42. PARLAKIŞIK, Ahmet, *Oryantalizmin Soruları*, 2. Baskı, İnsan Yayınları, İstanbul 1995, ISBN: 9755740953, 206 s.

1995 yılında yayımlanan "*Oryantalizmin Soruları*" adlı kitap, Ahmet Parlaşık'ın çeşitli makale ve konferanslardan oluşturduğu bir derleme kitabıdır. Kitap, giriş bölümüyle birlikte dört bölümden oluşmaktadır. *Giriş* bölümünde Ahmet Parlaşık tarafından kaleme alınan "*Oryantalizmin İncelenmesi*" makalesi yer almaktadır. "*Sorular*" başlıklı ikinci bölümde Londra Üniversitesi Profesörü Alfred Guillaume'nin 11-17 Mayıs 1953 tarihinde İstanbul üniversitesinde "*Garpta İslam Tetkikleri*" başlıklı verdiği beş konferans yer almaktadır. "*Cevaplar*" başlıklı üçüncü bölümde Ali Kemal Ak-süt'ün yazdığı "*Profesör Bay Zeki Velidiye*", M. Raif Ogan'ın yazdığı "*İslam Tetkikleri*

Enstitüsünün Profesör Alfred Guillaume Adında Bir Zata Verdiği Dört Konferans Münasebetiyle" ve "*İngiliz Profesörün İslam Hukuku Mevzuunda Dıştığ Hatalar*", Osman Keskinoglu'nun yazdığı "*Kuran'da Gramer Hatası Yoktur*", Mevlana Muhammed Ali'nin yazdığı "*Cevaplara Ek: Avrupalıların Hadis Tenkitleri*"'nden oluşan beş makale yer almaktadır. Bu beş makalenin ortak özelliği ise İngiliz Profesör Alfred Guillaume'nin 11-17 Mayıs 1953 tarihinde İstanbul üniversitesinde "*Garpta İslam Tetkikleri*" başlıklı verdiği beş konferansa yönelik eleştirilerden oluşmasıdır. "*Ek*" başlıklı son bölümde ise Kasım Küfrevi'nin yazdığı "*Hz. Peygamber'e Dil Uzatılanlar*" makalesi yer almaktadır.

43. PARLAKIŞIK, Ahmet, *Oryantalizm ve 15 Temmuz*, Yeni Zamanlar Yayınları, İstanbul 2016, 16 s.

Önsöz, giriş, sonuç ve kaynakçanın olmadığı cep kitap mahiyetindeki bu eser altı bölümden oluşmaktadır. Bölümler; "*Oryantalizm ve 15 Temmuz*", "*Antropoloji ve Değer*", "*Toprak Kıramı Almalı Yoksa Mahsül mü?*", "*Kültür Olarak Sömürgecilik*", "*Osmanlılar, Safeviler ve Sorular*", "*Modern, Modernizm ve Kadın*" başlıklarından oluşmaktadır.

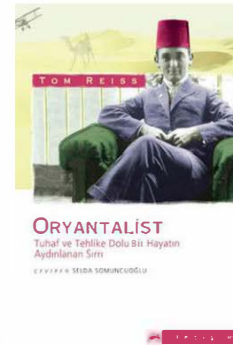
44. POLATCI, Türkan, *Osmanlı Diplomasisinde Oryantalist Memurlar: Osmanlı Belgeleriyle Diloğlanlar ve Tercümanlar*, Ankara 2013, Akçağ Yayınları, ISBN: 6053420344, 160 s.

Kitap, kısaltmalar, önsöz, giriş, iki bölüm, sonuç, kaynakça, dizin ve eklerden oluşmaktadır. Kitap, Osmanlı'da tercümanlık yapan yabancı memurların oryantalist çalışmalarla yaptıkları istihbarat faaliyetleri hakkında bilgi vermektedir. Bölümler "*Osmanlı Devleti'nde Tercümanlık*" ve "*Osmanlı'da Sefaret Tercümanları*" başlıklarından oluşmaktadır.

45. REİSS, Tom, *Oryantalist: Tuhaf ve Tehlike Dolu Bir Hayatın Aydınlanan Sırrı*. İletişim Yayınları, İstanbul 2009, ISBN: 9750506715, 494 s.

"*Kurban Said'in İzinde*" başlıklı Giriş bölümünden sonra kitap, kaynakça, dizin ve üç kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısım "*Devrim*", "*Yabancı Yahudiler*", "*Doğuya Yolculuk*", "*Kaçış*", "*İstanbul 1921*", "*Minareler ve İpek Çoraplar*" olmak üzere altı bölümden oluşmaktadır. İkinci kısım "*Alman Devrimi*", "*Berlin Duvarı*", "*Binbir Türlü Açlık*", "*Weimar Dönemi Medya Yıldızı*", "*Yahudi Oryantalizmi*", "*Cehenneme Dönüş*" olmak üzere altı bölümden oluşmaktadır. Üçüncü kısım ise "*Potada Büyük Bir Lokma*", "*Mussolini ve Bayan Kurban Said*", "*Positano*" olmak üzere 3 bölümden oluşmaktadır.

46. RENÇBER, Fevzi, *Oryantalistlere Göre Alevilik ve Bektaşilik*, Gece Kitaplığı. Şırnak 2018, ISBN: 978-605-288-288-639-7, 195 s.

Kitap, içindekiler, özgeçmiş, önsöz, kısaltmalar, giriş, üç ana bölüm, sonuç, sonsöz, bibliyografya ve ekler listesinden oluşmaktadır. Yazar, "Giriş" te araştırmanın amacı önemi ve yöntemine değinmektedir. "*Oryantalistlere Göre Alevi Gruplarında Tarihsel ve Sosyal Doku*" başlıklı birinci bölüm yedi alt başlıktan oluşmaktadır. Bu bölümde yazar İslam'ın ilk yıllarından itibaren oryantalistlerin yaptığı çalışmalara değinmektedir. "*Oryantalistlere göre Alevi Gruplarında Akiide ve İbadet*" başlıklı ikinci bölümde ise yazar oryantalistlerin, alevi inanç ve ibadetleri konusunda yaptıkları çarpıtmalara değinmektedir. , "*Oryantalistlere Göre Alevi Gruplarında Ahlâk, Kurumlar, Örf ve Adetler*" başlıklı üçüncü ve son bölümde ise oryantalistlerin alevi kurumlarına ve örf adetlerine yönelik yaptıkları çarpıtmalara değinmektedir. Bu kitap özgün olması ve alanda bir boşluğu doldurması açısından önem arz etmektedir.

47. SAİD, Edward W., *Şarkiyatçılık: Batı'nın Şark Anlayışları*, 8. Baskı, Metis Yayınları, İstanbul 2014, ISBN:978-975-342-236-9, 412 s.

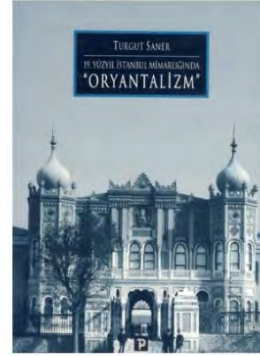
Edward Said'in ilk baskısı 1978 yılında yayımlanan Oryantalizm kitabı sosyal bilimlerde günümüze kadar en çok tartışılan kitaplardan biri olmuştur. Said, kitabında batının yarattığı bir Şark/Doğu imgesi ve bu imgenin söylem analizi olarak Oryantalistlerin nasıl bir Şark/Doğu oluşturduğu üzerinde durmaktadır. Kitap giriş ile birlikte 4 bölümden oluşmaktadır. Said giriş bölümünde Şark/Doğu'nun farklı tanımlarını yapmaktadır. "*Şarkiyatçılığın Etkinlik Alanı*" başlıklı birinci bölümde oryantalizmin genel sınırları çizilmiştir. "*Şarkiyatçı Yapılar ve Yeniden Yapılandırılmalar*" başlıklı ikinci bölümde ise Oryantalizmin ge-

lişimi ve bu gelişime destek veren özellikle Sacy, Lane, ve Renan gibi düşünürlerin eserleri incelenmiştir. “*Bugünkü Şarkiyatçılık*” başlıklı son bölümde ise günümüzdeki Oryantalizm çalışmaları ele alınmıştır.

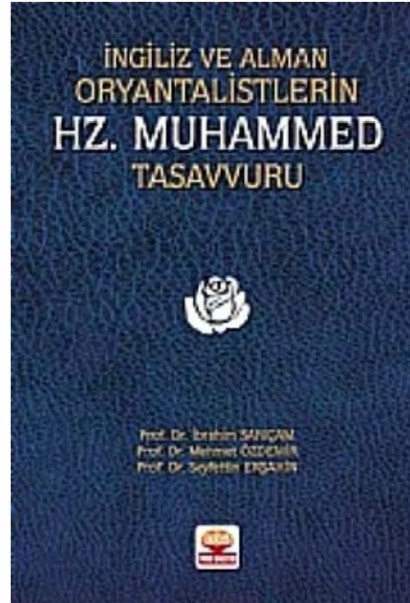
48. SANER, Turgut, 19. Yüzyıl İstanbul Mimarlığında "Oryantalizm". Pera Turizm ve Ticaret, İstanbul 1998, ISBN: 9758065165, 180 s.

Turgut Saner, 19. Yüzyıl İstanbul Mimarlığında "Oryantalizm" adlı kitabında batının yarattığı doğu imajının mimariye yansması üzerinde durmaktadır. Kitap "*Batı mimarlığında Oryantalizm ve Türkiye*", "*İstanbul Mimarlığında Oryantalizm*" ve "*Osmanlı Oryantalizmine Özgü Mimari Yaklaşımlar*" olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Oryantalizmin mimariye yansımalarını anlatan özgün bir çalışma olması kitabın önemini artırmaktadır,

49. SARIÇAM, İbrahim, ÖZDEMİR, Mehmet, & ERŞAHİN, Seyfettin, İngiliz ve Alman Oryantalistlerin Hz. Muhammed Tasavvuru, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara 2011, ISBN: 978-605-395-374-6, 512 s.

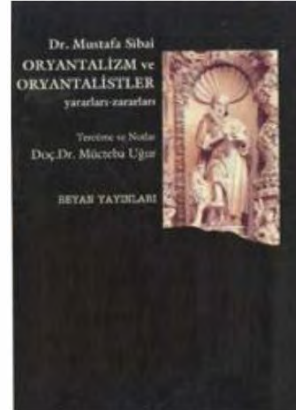
İbrahim Sarıçam, Mehmet Özdemir ve Seyfettin Erşahin'in yazdıkları "*İngiliz ve Alman Oryantalistlerin Hz. Muhammed Tasavvuru*", adlı kitapta Alman ve İngiliz Oryantalistlerin eserlerindeki (özellikle biyografî kitapları) Hz. Muhammed imgesi üzerinde durulmaktadır. Kitap giriş ile birlikte sekiz bölümden oluşmaktadır. *Giriş* bölümünde Oryantalizmin tanımı ve tarihsel serüveni hakkında bilgi verilmektedir. "*Modern Oryantalizme Kadar Batı Literatüründe Hz. Muhammed Tasavvuru*" başlıklı birinci bölümde Aydınlanma dönemine kadar batı edebiyatındaki Hz. Muhammed imajı üzerinde durulmaktadır. "*Siyer Kaynaklarına Yaklaşımlar*" başlıklı İkinci bölümde Alman ve İngiliz Oryantalistlerin Siyer kaynaklarına olan yaklaşımları ele

alınmaktadır. "Hz. Muhammed'in Yetiştği Ortama ve Vahiy Öncesi Hayatına Yaklaşımlar" başlıklı üçüncü bölümde Oryantalistlerin Hz. Muhammed'in çocukluğuna ve yetiştiği çevreye yönelik yaklaşımları ele alınmaktadır. "Hz. Muhammed'in Mesajının Kaynakları ve Orjinallliği Meselesine Yaklaşımlar" başlıklı dördüncü bölümde Hz. Muhammed'in peygamberliğinin sorgulandığı yaklaşımlar ele alınmaktadır. "Hz. Muhammed'in Askeri Faaliyetlerine Yaklaşımlar" başlıklı beşinci bölümde Oryantalistlerin Hz. Muhammed'in yaptığı savaşlara yönelik yaklaşımları ele alınmaktadır. "Hz. Muhammed'in evliliklerine Olan Yaklaşımlar" başlıklı altıncı bölümde oryantalistlerin Hz. Muhammed'in yaptığı evliliklere olan yaklaşımları ele alınmaktadır. "Hz. Muhammed'in Kişiliğine Yaklaşımlar" başlıklı yedinci bölümde Oryantalistlerin Hz. Muhammed'in kişiliğine yönelik yaklaşımları ele alınmaktadır. "Etkiler" başlıklı son bölüm de ise Oryantalistlerin Hz. Muhammed ile ilgili yaptıkları çalışmaları yerli ve yabancı akademi dünyasını nasıl etkilediği üzerinde durulmaktadır. Bu çalışma, İngiliz ve Alman oryantalistlerin Hz. Muhammed tasavvuru ile ilgili yaklaşımlarını sistematik olarak sunup ve değerlendirmesi açısından literatüre önemli bir katkı sağlamaktadır.

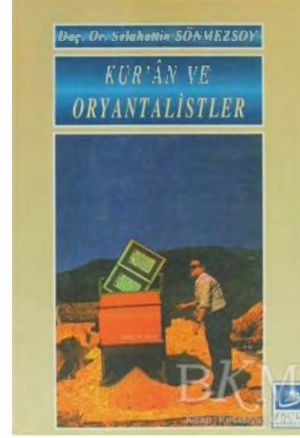
50. SİBAİ, Mustafa, *Oryantalizm ve Oryantalistler (Yararları, Zararları), Beyan Yayınları, İstanbul 1993, ISBN: 9789754730814, 101 s.*

Mücteba Uğur'un tercüme ettiği bu kitap önsöz, sunuş, on bir ana bölüm ve sonuç kısımlarından oluşmaktadır. Bölümler; "Oryantalizm", "Oryantalizmin Tarihi", "Oryantalizmin Alanı", "Oryantalizmin Sebepleri", "Oryantalizmin Hedefleri ve Vasıtaları", "Oryantalistlerin Hedeflerini Gerçekleştirme Vasıtaları", "Oryantalistlerin Yayınladıkları Önemli Dergiler", "Oryantalistlerin Önde Gelen İsimleri ve Önemli Eserleri", "Kimileri İçin İlmi Kabul Edilen İslam İçin Sakıncalı Sayılan Bazı Yayınlar", "Oryantalistlerin Araştırma Ölçüleri, Avrupa'da Oryantalistlerle Yaptığım Görüşmeler" başlıklarından oluşmaktadır. Kitap, Oryantalizmi farklı konularda tüm yönleriyle ele alan kapsamlı bir çalışma olması nedeniyle literatüre önemli bir katkı sağlamaktadır.

51. SÖNMEZSOY, Selahattin, *Kur'an ve oryantalistler*, Fecr Yayınları, Ankara 1998, ISBN: 9789757138310, 335 s.

Oryantalistlerin Kur'an üzerine yaptıkları çalışmalara değinen eser, giriş ve yedi ana bölümden oluşmaktadır. Her bölüm ise üç kısma ayrılmaktadır. Yazar giriş bölümünde oryantalizmin tanımını yapıp, kısa bir tarih-çesini verdikten sonra oryantalistlerin kuran üzerine yaptıkları çalışmalara değinmektedir. “*Kur'an-ı Kerim Tercümesi ve Oryantalist Tutum*”, “*Kur'an-ı Kerim'in Kaynağı Meselesi*”, “*İlâhi Vahiy Meselesi*” “*Kur'an-ı Kerim'in Nassının İntikali Meselesi*”, “*Kur'an Metninin Sihhati Meselesi*”, “*Mekkî ve Medenî Kur'an Meselesi*” ve “*Kur'an'da Nesh Meselesi*” başlıklarını taşıyan yedi bölümde yazar, bölümlerle ilgili genel bir bilgi verdikten sonra Oryantalistlerin konu ile ilgili görüş ve yorumlarına yer vermektedir. Her bölümün sonunda ise Oryantalistlerin konu ile ilgili görüş ve yorumlarının değerlendirilmesini yapmaktadır.

52. SUNAR, Lütfi (Ed.), *Uluslararası Oryantalizm Sempozyumu (9-10 Aralık 2006)*. İBB Kültür Vakıflar Genel Müdürlüğü Kültür Yayınları, İstanbul 2007, 309 s.

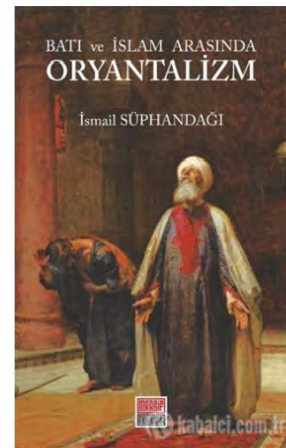
9-10 Aralık 2006 tarihinde Edward Said anısına İstanbul'da Uluslararası Oryantalizm Sempozyumu düzenlenmiştir. Sempozyumdaki bildiriler 2007 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültürel ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı tarafından kitap olarak yayımlanmıştır. Kitapta, Ahmet Çınar “*Oryantalizm Sempozyumunun Ardından*”, Şerif Mardin tarafından yazılan “*Edward Said, Oryantalizm ve İslam Çalışmaları*”, Gayatri Chakravorty Spivak tarafından yazılan “*Otuz Yıl Sonra İstanbul'da Oryantalizmi Okumak*”, Lütfi Sunar tarafından yazılan “*Şarkiyatçılığı Niçin Yeniden Tartışmalıyız?*”, Robert J. C. Young tarafından yazılan “*Edward Said'in Postkolonyal Kararsızlığı*” Salman Sayyid tarafından yazılan “*Oryantalizmden*

Sonra” Hasan Hanefi tarafından yazılan “*Oryantalizmden Oksidentalizme*”, S. Parvez Manzoor tarafından yazılan “*Dünyevilik? ya da Sekülerleşme: Edward Said’in Düşüncesinde Hümanizm ve Tarih*” Aslı Çırakman tarafından yazılan “*Oryantalizmin Batısı ve Oryantalist Söylem*” E. Fuat Keyman tarafından yazılan “*Edward Said ve Bir Modernite Eleştirisi Olarak Oryantalizm*” Uğur Kömeçoğlu tarafından yazılan “*Oryantalizmin Yankısı veya Yankılanıp Duran Oryantalizm*” İsmail Coşkun tarafından yazılan “*Öteki ile Karşılaşmalar Gezi Edebiyatı ve Şarkiyatçılık*”, İbrahim Kalın tarafından yazılan “*Napolyon ile Ceberti Arasında: Modern Döneme Girerken Oryantalizmin Yeni Yüzleri*”, Mahmut Gökmen tarafından yazılan “*Arap Dünyasında Oryantalizmin Modern Haritası: National Geographic Dergisi (1990-2006)*”, Emre Barcadurmuş - Ensar Nişancı tarafından yazılan “*Oryantalist Karşılaşma: İslam ve Demokrasi*”, Taghi Azadarmaki tarafından yazılan “*Oryantalizm ve İran Toplumu ile Kültürü*”, Murteza Bedir tarafından yazılan “*Oryantalizm ve Türkiye’de Din (İslam) Araştırmaları*”, Muhammed Mustafa al-Azami tarafından yazılan “*Müslümanlar İslami Çalışmalar Üzerindeki Müsteşrik Otoritesini Niçin Reddetmelidirler?*”, Roger Benjamin tarafından yazılan “*Cezayir Limanı: Hafızanın ve Gücün Topoğrafyaları*”, Mary Roberts tarafından yazılan “*Karşıtlıklar: Said, Sanat Tarihi ve 19. Yüzyıl İstanbul’unda Osmanlı Kimliğini Yeniden Keşfetmek*”, Zeynep İnankur tarafından yazılan “*İstanbul Kaprisleri*” başlıklı makalelerden oluşmaktadır.

53. SÜPHANDAĞI, İsmail, *Batı ve İslam Arasında Oryantalizm, Gelenek Yayıncılık, İstanbul 2004, ISBN: 975-8861-16-6, 219 s.*

İsmail Süphandağı, 2004 yılında yayımlanan *Batı ve İslam Arasında Oryantalizm* adlı kitabında Antik çağlardan günümüze kadar batı tarafından oluşturulan doğu imajının tarihsel sürecini ele almaktadır. Ayrıca Doğu ile Batı arasındaki mücadelenin asıl sebeplerine değinen yazar, yerli ve yabancı araştırmacıların görüşlerinden hareketle Doğu ile Batı arasındaki temel farkları incelemektedir. Doğu ve Batı kavramlarının Ontolojik olarak incelendiği bu kitap önsöz, giriş, on üç bölüm ve kaynakçadan oluşmaktadır. Bölümler; “*Ontolojik Açılardan Doğu ve Batı*”, “*Avrupa Merkezilik*”, “*Avrupalılık Bilinci ve Ruhu*”, “*Ötekileştirme*”, “*Asi*

Evladın Buruk Annesi: Doğu", "Doğu'nun Oluşumuna Doğru", "Büyük Karşıt: İslam-Doğu", "Batılılık Bilincinin Şekillenmesine Doğru", "Avrupa'nın Yorumladığı İslam", "Oryantalist Aydın Tipine Doğru", "Osmanlı ve Batılılaşma", "Türkiye Modernleşmesi ve Cumhuriyet Devri Oryantalist Aydın Tipi", "Siyah Şiirler-Kızıladerili ve Batı Ruhu" başlıklarından oluşmaktadır.

54. ŞENİ, Nora, *Oryantalizm ve Hayırseverliğin İttifakı*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2009, ISBN9789750816956, 164 s.

Nora Şeni "*Oryantalizm ve Hayırseverliğin İttifakı*" adlı kitabında Solomon Munk, Louis Loewe ve Albert Cohn isimli üç oryantalistin yaptığı çalışmalar hakkında bilgi vermektedir. Kitap, Teşekkür, önsöz, yedi bölüm, sonsöz, kaynakça ve dizinden oluşmaktadır. Bölümler; "*Akıl Almaz Hurafeler*", "*Kendilerine Kader Çizen Üç Oryantalist*", "*Oryantalizmin Beşiği Paris*", "*İnsanseverlik-İnsani Yardım Hareketi ve Müdahale Görevi*", "*Hayırsever Banker James De Rothschild*", "*Moses Montefiore ya da Kudüs Aşkı*", "*Cremieux ya da Hayırseverliğin Sesi*" başlıklarından oluşmaktadır.

55. TAŞCI, Özcan, *Aydınlanma, Oryantalizm ve İslam: Kelami Konular Bağlamında Bir Karşılaştırma*, Sentez Yayıncılık, Ankara 2013, ISBN: 6055790483, 264 s.

Kitap, önsöz, giriş, iki bölüm, sonuç ve kaynakça kısımlarından oluşmaktadır. Yazar giriş bölümünde batıda -özellikle Almanya'da- oryantalist çalışmaların başlangıcı ve gelişmesi hakkında bilgi vermektedir. "*Kelam Çalışmalarının Başlaması ve Gelişmesi*" başlıklı birinci bölümde yazar, Kant, Lessing ve Herder gibi Alman filozofların Kelam ile ilgili düşüncelerine yer vermektedir. "*Alman Oryantalistlerin Kelam İlmi ile İslam İnanç İlkeleri Üzerindeki Düşünceleri ve Değerlendirmeleri*" başlıklı ikinci bölüm iki kısımdan oluşmaktadır. Kısımlar; "*İslam İnanç Sistemi ve Kelam Konusunun Müstakil*

Olmayan Eserlerde Ele Alınışı" ve "İslam İnanç Sistemi ve Kelam Konusunun Müstakil Eserlerde Ele Alınışı" başlıklarından oluşmaktadır.

56. TAŞCI, Özcan, *Alman Oryantalizm Geleneği: Kelam ve İslam Felsefesi Örneği*, 2. Baskı, Nobel Yayıncılık, Ankara 2018, ISBN: 6051338047, 155 s.

Özcan Taşçı'nın "*Alman Oryantalizm Geleneği*" adlı kitabı üç bölümden oluşmaktadır. Her bölümü çeşitli kısımlara ayıran Taşçı, her kısmın sonunda o konu ile ilgili kaynakçalara yer vermiştir. Kitaptaki "*Alman Üniversitelerinde İslam Alanında Yapılan Din Eğitimi*" başlıklı 1. bölüm 5 kısım, "*Tarihten Günümüze Alman Kelam Araştırmacıları*" başlıklı İkinci bölüm 10 kısım, "*Almanya'da Yayımlanan İlk Dergilerde Kelam-İslam Felsefesi ile Alakalı Makaleler*" başlıklı 3.bölüm ise 4 kısımdan oluşmaktadır. Özcan Taşçı bu kitabında Almanya'nın 18. ve 19. yüzyıllarda Oryantalizm konusunda en etkili olan ülkelerden biri olduğunu ileri sürmektedir. Bunu ispatlamak için Alman üniversitelerinde İslam alanında yapılan din eğitimi ve 18. ve 19. yüzyıllarda Almanya da yayımlanan dergilerde ki Kelam-İslam felsefesi ile ilgili makalelere yer vermektedir

57. TEZ, Zeki, *Avrupa'da Türk İzi: Oryantalizm ve "Turquerie"*, Hayy Kitap İstanbul 2015, ISBN: 9786059841238, 272 s.

Zeki Tez, Avrupa'da "*Türk İzi Oryantalizm ve Turquerie*" adlı kitabında Oryantalizmin sanat üzerine etkisi ve Avrupa'da sanat eserlerindeki Türk imgesi üzerinde durmaktadır. Kitap iki bölümden oluşmaktadır. "*Oryantalizm*" başlıklı birinci bölümde yazar, Oryantalizmin tanımı, tarihsel süreci ve sanata olan etkilerini ele almaktadır. "*Avrupa'da Türk İmgesi ve Türk Modası*" başlıklı ikinci bölümde ise batıda resim, müzik, gravür, grafik, el sanatları, Otomat saat figürleri gibi sanat eserlerindeki Türk imgesi üzerinde durmaktadır. Oryantalizmin batıdaki sanat eserlerine olan etkisini gösteren özgün bir çalışma olması kitabın önemini arttırmaktadır.

58. TİBAWİ, A. L., ABDÜLMELİK, Enver, & ALGAR, Hamdi, *Krizdeki Oryantalizm: Eleştiriler*. Yöneliş Yayınları, İstanbul 1998, ISBN: 9789756910030, 198 s.

Kitap, yabancı araştırmacıların kaleme aldığı dört makaleden oluşmaktadır. İlk makale Enver Abdülmelik tarafından yazılan "*Krizdeki Oryantalizm*", ikinci ve üçüncü makale A.L. Tibawi tarafından yazılan "*İngilizce Konuşan Oryentalistler*" dördüncü makale ise Hamid Algar tarafından yazılan "*Oryentalistlerin Sorunları*" başlıklı makalelerden oluşmaktadır.

59. TİN, Hasan, *Köy Enstitüleri ve Oryantalizm*, E Yayınları, İstanbul 2016, ISBN: 9753903588, 284 s.

Hasan Tin tarafından yazılan "*Köy Enstitüleri ve Oryantalizm*" kitabı önsöz, beş bölüm ve kaynakçadan oluşmaktadır. "Çağdaşlaşma" başlıklı birinci bölümde yazar Oryantalizmin tanımı ve tarihsel süreci hakkında bilgi vermektedir. Diğer bölümler; "*Kültür Üzerine*", "*Çağdaşlaşan Türkiye ve Köy Enstitüleri*", "*Büyük Ortadoğu Projesi*", "*Devlet-Ulus ve Demokrasi*" başlıklarından oluşmaktadır.

60. TOPÇUOĞLU, Abdullah & AKTAY, Yasin, *Postmodernizm ve İslam, Küreselleşme ve Oryantalizm*, 2. Baskı, Vadi Yayınları, Ankara 1996, ISBN: 9757726508, 346 s.

Abdullah Topçuoğlu ve Yasin Aktay tarafından derlenen "*Postmodernizm ve İslam, Küreselleşme ve Oryantalizm*" adlı kitap çeşitli makalelerin seçilmesinden oluşan bir derleme kitabıdır. Kitapta Oryantalizm, Postmodernizm ve Küreselleşme kavramlarının tanımı yapılarak bu kavramların İslamla olan bağlantısı üzerinde durulmaktadır. Kitapta 14 makale bulunmaktadır. Bu makalelerden Bryan S. Turner'in "*Oryantalizm, Postmodernizm ve Din*", Leonard Binder'in "*Oryantalizmin Yapıçözümü*", Mona Abaza ve Georg Stauthun yazdıkları "*Batılı Akıl, Oryantaliz, İslamcı Fundamentalizm: Bir Eleştiri*", W. Montgomery Watt "*Oryantalizm ve Körfez Savaşı Sonrası Müslümanlar ve Hristiyanlar*" makaleleri oryantalizm ile ilgilidir. Alanında yetkin yerli ve yabancı sosyologların kaleme aldığı bir çalışma olması kitabın önemini arttırmaktadır.

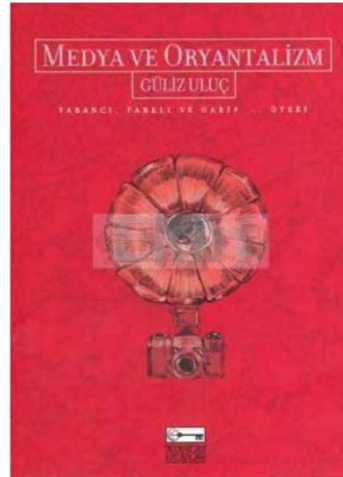
61. TURNER, Bryan S., *Marx ve Oryantalizmin Sonu*. Kaynak Yayınları. İstanbul 1984, ISBN: 9789753432979, 157 s.

Kitap, giriş, altı bölüm ve kaynakça-dan oluşmaktadır. Bölümler; "*Marks'ın Sömürgecilik ve Kapitalizm Üzerine Görüşleri*", "*Marksist Orta Doğu Kuramları*", "*Etkinlik Toplumsal Sınıf ve Mozaik Model*", "*İdeoloji: Milliyetçilik ve Üstyapı*", "*Devrimler: Üretim Tarzları ve Toplumsal Sınıflar*", "*Bir Değerlendirme: Epistemoloji Çıkmazı*" başlıklarından oluşmaktadır.

62. ULUÇ, Güliz, *Medya ve Oryantalizm: Yabancı, Farklı ve Garip ... Öteki*. Anahtar Kitaplar Yayınevi, İstanbul 2009, ISBN: 9758612530, 478 s.

Güliz Uluç'un Medya ve Oryantalizm kitabı giriş, iki bölüm, sonuç yerine ve kaynakça kısımlarından oluşmaktadır. Kitapta, Oryantalizmin medya koluna değinen yazar, medya yoluyla ötekileştirmenin nasıl gerçekleştiği üzerinde durmaktadır. "*Öteki, Ötekileştirme ve Medya*" başlıklı birinci bölümde yazar, ötekileştirmenin tarihsel ve felsefi arka planı üzerinde durmaktadır. "*Oryantalizm ve Medya*" başlıklı ikinci bölümde ise oryantalizmin tarihsel süreci üzerinde durmaktadır.

63. VEZZAN, Adnan Muhammed, *Oryantalizm ve Oryantalistler*, Tezmer Yayıncılık, Kayseri 2013, ISBN: 978-605-85999-1-8, 172 s.

Tercümesini Yavuz Fırat'ın yaptığı ve Adnan Muhammed Vezzan tarafından yazılan "*Oryantalizm ve Oryantalistler*" kitabı giriş, yedi bölüm ve kaynakçadan oluşmaktadır. Birinci bölümde Oryantalizmin tanımı ve tarihsel sürecine değinen yazar, ikinci bölümde oryantalizmin hedefleri, üçüncü bölümde oryantalizmin amacı, dördüncü bölümde oryantalizmin çeşitleri ve oryantalizm ile ilgisi olan ülkeler, beşinci bölümde oryantalistlerin tarafgir olmaları, altıncı bölümde oryantalizm araştırmalarının geldiği nokta, yedinci bölümde ise batı edebiyatında İslam konularına değinmektedir.

64. YAVUZ, Hilmi, *Modernleşme, Oryantalizm ve İslam*, 3. Baskı, Buke Yayınları İstanbul 2000, ISBN: 9789758454150, 183 s.

Hilmi Yavuz'un ilk baskısı 1998'de yayımlanan *Modernleşme, Oryantalizm ve İslam* adlı kitabında modernleşmek isteyen bir İslam ülkesinin nasıl Oryantalistleştiğini anlatmaktadır. Kitap on sekiz bölümden oluşmaktadır. Bölümler; "*Modernleşme ve Çağdaşlaşma*", "*Modernleşme ya da Adam Yerine Konulmak*", "*Rasyonalite*", "*Rasyonalite ve Rasyonalizasyon*", "*Sivil Toplum*", "*Avrupalı Olmak*", "*Avrupa ve Akıl*", "*Oryantalizm ve Avrupa Birliği*", "*Oryantalizm ve Hristiyanlık*", "*Oksidentalizm*", "*Cannibalisme*", "*Bilim ve Hakikat*", "*Bilim ve Yorum*", "*Bilim ve Mistisizm*", "*Bilim ve Hurafe*", "*Bilim ve Doğru*", "*Bilim ve Şiiphe*", "*İslam Ateizm ve Aydınlar*" başlıklarından oluşmaktadır.

65. YEĞENOĞLU, Meyda, *Sömürgeci Fantaziler: Oryantalist Söylemde Kültürel ve Cinsel Fark*. Metis Yayınları, İstanbul 2003, ISBN: 9789753423885, 195 s.

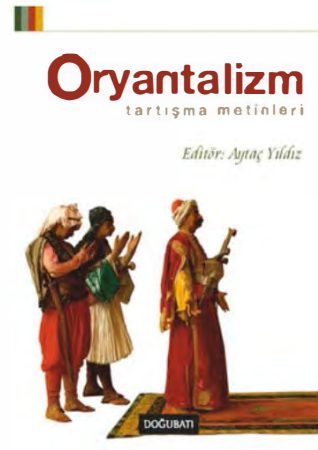
Batının yarattığı doğulu kadın imgesinin eleştirildiği kitap giriş, beş bölüm ve kaynakçadan oluşmaktadır. Yazar, “*Sömürgeci Söylem: Alan Taraması*” başlıklı birinci bölümde, Oryantalizmin tanımı ve tarihsel süreci üzerinde durmaktadır. “*Peçeli Fantaziler: Oryantalist Söylemde Kültürel ve Cinsel Fark*”, başlıklı ikinci bölümde yazar, batının doğulu kadına bakış açısını eleştirmektedir. “*Oryantalist Eksikğin Tamamlanışı: Haremdeki Avrupalı Leydiler*”, başlıklı üçüncü bölümde, batılı düşünürlerin eserlerindeki doğulu kadın imgesi üzerinde durmaktadır.

“*Emperyal Özne ve Feminist Söylem*”, başlıklı dördüncü bölümde batının yarattığı öteki kavramı üzerinde durmaktadır. “*Oryantalist ve Milliyetçi Söylem Arasında Kadın ve Peçe Savaşı*” başlıklı beşinci ve son bölümde ise oryantalist söylemin doğuda yeniden nasıl yaratıldığını açıklamaktadır.

66. YILDIZ, Aytaç, *Oryantalizm: Tartışma Metinleri*, Doğu Batı Yayınları, İstanbul 2007, ISBN: 9758717278, 503 s.

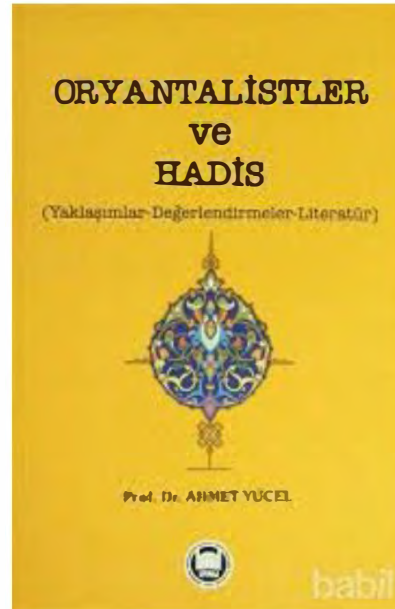
Yabancı düşünürlerin kaleme aldığı 18 makaleden oluşan ve Aytaç Yıldız'ın editörlüğünü yaptığı Oryantalizm Tartışma Metinleri kitabı 2 bölümden oluşmaktadır. I.Bölüm; Andrew N. Rubin tarafından yazılan “*Edward W. Said (1935-2003)*”, Enver Abdülmelik tarafından yazılan “*Krizdeki Oryantalizm*”, Fred Halliday tarafından yazılan “*Oryantalizm ve Eleştirmenleri*”, Patrick Williams tarafından yazılan “*Post”ta Bir Şey Yok Mu? Said ve Post-Kolonyal Entelektüeller Sorunu*”, James Clifford tarafından yazılan “*Oryantalizm Üzerine*”, Neil Lazarus tarafından yazılan “*Entelektüelin Temsilleri*” nde

Entelektüel Temsilleri", Karlis Racevskis tarafından yazılan *"Edward Said ve Michel Foucault: Benzerlikler ve Uyumsuzluklar"*, Phiroze Vasunia tarafından yazılan *"Helenizm ve İmparatorluk: Edward Said'i Okumak"*, Bernard Lewis tarafından yazılan *"Oryantalizm Sorunu"*, Emily Apter tarafından yazılan *"Said'in Hümanizmi"* başlıklı makalelerden oluşmaktadır. II.Bölüm ise; Ussama Makdisi tarafından yazılan *"Osmanlı Oryantalizmi"*, Aamir R. Mufti tarafından yazılan *"Auerbach İstanbul'da: Edward Said, Seküler Eleştiri ve Azınlık Kültürü Sorunu"*, Milica Bakić-Hayden tarafından yazılan *"Sürekli Çoğalan Oryantalizmler: Eski Yugoslavya Örneği"*, Michael Sprinker tarafından yazılan *"Ulusal Sorun: Said, Ahmad, Jameson"*, Fred Dallmayr tarafından yazılan *"Özdeşlik Politikaları: Adorno, Postmodernizm ve Edward Said"*, Ernest Gellner tarafından yazılan *"Kudretli Kalem: Tersyüz Edilen Sömürgeciliğin Çifte Standartları"*, Lila Abu-Lughod tarafından yazılan *"Oryantalizm ve Orta Doğu Feminist Çalışmaları"*, James G. Carrier tarafından yazılan *"Oksidentalizm: Tersine Dönmüş Bir Dünya"* başlıklı makalelerden oluşmaktadır.

67. YÜCEL, Ahmet, Oryantalistler ve Hadis (Yaklaşımlar Değerlendirmeler - Literatür), İFAV, İstanbul 2013, ISBN: 9755483039, 464 s.

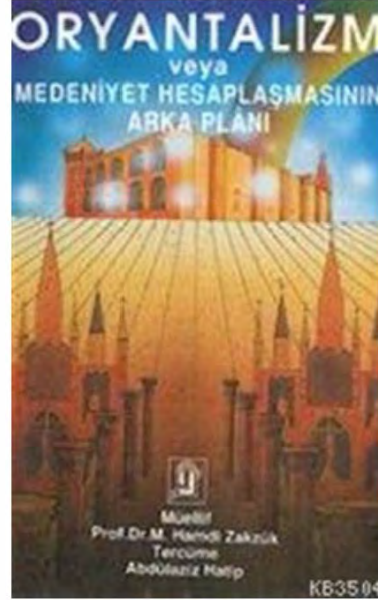
Kitap, önsöz hariç dört bölümden oluşmaktadır. *"Oryantalizm ve Hadis İlmiyle İlgili Oryantalist Yaklaşımlar"* başlıklı birinci bölümde Oryantalizmin ortaya çıkışı ve Oryantalistlerin Hadis ile ilgili yaptıkları ilk çalışmalar hakkında bilgi verilmektedir. *"Oryantalistlerin Hadisle İlgili Çalışmaları"* başlıklı ikinci bölümde hadis ile ilgili çalışma yapan 555 oryantalist yazar hakkında bilgi verilmektedir. Ayrıca bu bölümde yazar, müellifi tespit edilemeyen 7 çalışmanın bulunduğunu belirtmektedir. *"Müslümanların Oryantalist Çalışmaları Değerlendirmeleri"* başlıklı üçüncü bölümde Oryantalistlerin hadis alanında yaptığı çalışmalara yöne-

lik müslümanların ne gibi araştırmalar yaptığı konusunda bilgi vermektedir. Yazar bu konuda müslümanların 316 çalışmasının bulunduğunu belirtmektedir. "*Oryantalist Literatürde Hadis Kavramları Sözlüğü (İngilizce/Türkçe-Türkçe/İngilizce)*" başlıklı dördüncü ve son bölümde ise oryantalistlerin hadis ilmiyle ilgili araştırmalarında kullandığı İngilizce-Türkçe Hadis Sözlüğü'nde 1000, Türkçe-İngilizce Sözlüğü'nde ise, 819 terimin olduğunu belirtmektedir.

68. ZAKZUK, M. Hamdi, *Oryantalizm veya Medeniyet Hesaplaşmasının Arka Planı*, Işık Yayınları, İzmir 1993, ISBN: 975-7402-06-0, 167 s.

M.Hamdi Zakzuk tarafından yazılan ve Abdülaziz Hatip tarafından tercüme edilen "*Oryantalizm ve Medeniyet Hesaplaşmasının Arka Planı*" adlı kitap üç bölümden oluşmaktadır. "*Oryantalizmin Doğuşu ve Tarihi Gelişimi*" başlıklı birinci bölümde yazar, oryantalizmin tanımı ve tarihsel süreci ile birlikte Müştereklik kavramı üzerinde durmaktadır. "*Müşterekler ve İslam'a Karşı Tutumları*" başlıklı ikinci bölümde Müştereklerin çalışmaları, hedefleri, grupları, yöntemleri hakkında bilgi verilmektedir. "*Müşterekliğe Bakışımız ve Yapmamız Gerekenler*" başlıklı üçüncü ve son bölümde ise yazar şarkiyatçılık ile mücadele konusunda İslam dünyasına bazı tavsiyelerde bulunmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

ORYANTALİZM İLE İLGİLİ YAZILAN MAKALELER

1. ADANIR, Elvan ÖZKAVRUK ve Berna İLERİ, “Oryantalist Resimlerde Türk Halıları” *Yedi*, S. 10, 2013, ss. 71–80.

Çalışmada, çok sayıda oryantalist resim incelenmiş olup, bunlardan Rudolf Ernst’in *Çiçek Satıcısı* ve *Gözde İle* adlı tabloları, Giulio Rosati’nin *Tavla Oyunu*, *Halı Satıcısı* ve *Köle Pazarında Yeni Gelen Köleleri İncelerken* adlı tablolarında yer alan Türk halıları kompozisyon özellikleri açısından müzelerde yer alan Türk halıları ile karşılaştırmalı olarak açıklanmıştır.

2. AĞARI, Murat, “Oryantalist Tarihçiliğe Karşı Oksidental Tarihçilik -Çerçevesi ve Uygulanabilirliği”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 6, S. 3, 2006, ss. 413–424.

Yazar, Müslüman tarihçilerin İslam Tarihi’nin sınırlarının belirlerken kullandıkları metot ve malzemenin kullanış biçimini irdeleyerek başladığı çalışmada yine Müslüman tarihçilerin birbirleri ile olan etkileşimlerini ve bu etkileşimlerin niteliğini incelemiştir. Ayrıca söz konusu tarihçilerin oryantalistlere dair görüşleri ve Oksidentalizm çerçevesindeki düşüncelere karşı sergiledikleri tavrı ele almaktadır.

3. AHATLI, Erdinç, “Bir Oksidentalizm Çağrısı Oryantalizmi Yeniden Okumak Batı’da İslam Çalışmaları Sempozyumu”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 2, S. 3, 2002, ss. 303–336.

Yazar, çalışmanın künyesinde de belirtildiği üzere Oryantalizm konusunda yapılan sempozyum programında sunulan bildirileri konu edinmektedir. Bildirileri ayrıntılı bir şekilde inceleyen yazar, sempozyum sonunda ortaya çıkan görüşleri ve Oryantalizm düşüncesinin Türkiye’de henüz tanınma aşamasında olduğunu vurgulamaktadır.

4. AKA, Halit ve Ensar NİŞANCI “Neo-Oryantalizm ve Orta Doğu’yu Anlamak”, *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 5, S. 9, 2016, ss. 9–26.

Yazar, çalışmasının özet kısmında da belirttiği üzere makâle, büyük güçlerin Orta Doğu’daki rekabetini IŞİD’in bölgedeki işlevi bağlamında anlamak, böylece bölgede yeniden şekillenmekte olan emperyalizmin zihin yapısını ortaya koymaktır. Dolayısıyla makale, uluslararası ilişkilerin geleneksel yaklaşımlarına alternatif, ama onları tamamlayıcı bir yaklaşımla son dönem Orta Doğu’yu idrak etme gayretine katkı sunması bakımından önem taşımaktadır.

5. AKMAN, Beyazıt. “From Real to Reel: Hollywood’s Culture of Orientalism in and Around the English Patient.” *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, S. 37, 2017, ss. 101–112.

Bu çalışmada, filmin sömürgecilik-sonrası araştırmalar çerçevesinde analizi yapılmakta ve yönetmen ve senarist Anthony Minghella’nın, Ondaatje’nin romanının aksine Oryantalist ve Batı-merkezci bir tutum içinde hikâyeyi adapte ettiği ileri sürülmektedir. Ayrıca film sanayiinin olmazsa olmazları arasında yer alan film eleştirilerinin yarattığı Oryantalist kültür de ortaya konularak tartışılmıştır.

6. AKSÜRMELİ, Zeynep Serap, Yalçınkaya Gülle Merve, “Cemil Meriç ve Oryantalizm Üzerine Notlar”, *Türk Yurdu*, S. 359, 2017, ss. 58–62.

Bu çalışma, Cemil Meriç’in oryantalizm üzerine düşüncelerini merkeze almaktadır. Meriç’in oryantalizm hakkındaki düşünce sistematiğini ele alırken öncelikle Doğu-Batı kavramlarına yaklaşımını incelemektedir.

7. ALAN, Selami. “Bekir Fahri [İdiz]’in “Jönler” Romanında Oryantalizm İzleri”, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, C. 5, S. 4, 2016, ss. 1823-1840.

Bu çalışmada Jön Türkler hareketine mensup ve Jönler Romanı’nın yazarı Bekir Fahri ele alınarak, yaşadığı dönemde kaleme almış olduğu eserinde oryantalizmin etkisi ele alınmıştır. Çalışmada aynı zamanda söz konusu roman ve yazar üzerinden dönemin bakış açısını ele almış ve oryantalizm etki düzeyini incelemiştir.

8. **ALBAYRAK, İsmail, “Kur’ân-ı Kerîm Âyetlerinin Tertîbi Hakkındaki Oryantalist Söyleme Genel Bir Bakış”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C.2, S. 3, 2002, ss. 155-164.**

Bu çalışmada, Batı’nın oryantalist kültüründe Kur’an-ı Kerim ayetlerinin tertibiyle ilgili ortaya atılan görüşler ve yapılan tasvirler irdelenmeye çalışılmıştır.

9. **ALPTEKİN, M. Yavuz, “Ortadoğu’da Oryantalist Kışkırtma ve Kürtler”, *Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 7, S. 14, 2017, ss. 375–99.**

Yazar çalışmasında, Batılı entelektüellerin Ortadoğu’daki halklardan Kürtlerle ilgili yazın faaliyetleri analiz etmiştir. Söz konusu entelektüellerin bu konularda nesnel bilgi, belge ve tecrübeye sadık kalmaksızın yazın faaliyetleri yürüttükleri iddiâ ederek, Kürtlerle ilgili olarak gündeme getirilen “Dünyada devleti olmayan en büyük etnik grup” ifadesinin doğru olmadığını ve buna rağmen konunun sistemli bir propagandanın öznesi haline getirildiği ispatlanmaya çalışılmaktadır.

10. **ALPYAĞIL, Recep, “‘Temsil’in Sorunları ve Edward Said’in Oryantalizme İlişkin Gücü”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 2, S. 3, 2002, ss. 34–43.**

Bu araştırma, Edward Said’in oryantalizm hakkındaki görüşlerinin etkisi sebeplerini ele almak amacıyla kaleme alınmıştır. Bu amaçla söz konusu düşüncelerin kaynağını ele almak hem de Edward Said’in Oryantalizm hakkındaki görüşlerine yeni sorular yöneltmek amaçlanmıştır.

11. **AMÂYİRA, İsmâil, ve Ekrem Gülşen, “Tarihsel Süreçte Oryantalistler ve Arap Dili -Oryantalist Olgunun Tarihî Kökleri”, *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 17, S. 32, 2015, ss. 191–208.**

Yazar araştırmasında Doğu ve Batı’nın medeniyet tarihlerinin derinliklerinde, çok yönlü ve geniş olan bu konunun bir başka tarafına, birbirlerini yanlış anlama sebeplerine değinerek, oryantalistlerin Arap diline ilgilerinin tarihsel serüvenini ele almaktadır.

12. ANADOLU, Batu, “21. Yüzyılda Oryantalıst İmgelerin Televizyon Aracılığıyla Yeniden Üretimi: Michael Palin’s New Europe Örneği.” *İnifE- Dergi* C. 3, S. 1, 2018, ss. 142–58.

Yazar, çalışmada oryantalizm aracılığı ile yaratılan Türk imgesinin, 21. yüzyılda televizyon aracılığıyla nasıl üretildiği ele almaktadır. Araştırmanın kapsamını ise Michael Palin’in 2007 yılında BBC kanalı için hazırladığı Michael Palin’s New Europe programının "Eastern Delight" isimli ikinci bölümü ile sınırlandırmaktadır.

13. ARAS, Aydın, “Aleviliğin Menşelerine Dair Oryantalıst Tezler Üzerine Bazı Değerlendirmeler”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C. 12, S. 63, Nisan 2009, ss. 257-269.

Araştırma, XIX. yüzyılın ikinci yarısından XX. yüzyılın son çeyreğine kadar ki oryantalıst çalışmaları konu edinmiştir. Bu süre zarfında Aleviliğin menşelerine dair öne sürülen tezler sıralandıktan sonra yerli araştırmacıların antitezleri ortaya konulmuştur. Çalışmanın amacı ise, oryantalıstlerin Alevilik ile ilgili tasavvurlarını ortaya koyup, onların Aleviliğin menşei ile ilgili tezleri bütüncü bir yaklaşımla ortaya çıkarmaktır.

14. ASLANMIRZA, Özge, “Edward Said’in ‘Yertsiz Yurtsuz’luğu Temelinde şarkiyatçılık ve Tarihyazımı”, *Tarihyazımı*, C. 1, S. 1, 2019, ss. 1–19.

Çalışma, akademik dünyanın uzun süre gündemini meşgul eden şarkiyatçılık kavramının çıkış noktasını Edward Said’in *Yersiz Yurtsuz* isimli otobiyografı kitabı üzerinden incelemeyi ve bu doğrultuda elde edilen yorumlarla şarkiyatçılık’ın özellikle post-kolonyal tarih yazımına ne gibi etkilerde bulunduğunu ortaya koymayı amaçlamıştır.

15. ATAMAN, Kemal, “Edward W. Said”, *Hadis Tetkikleri Dergisi*, C. 1, S. 2, 2003, ss. 225–28.

Çalışma, Edward Said’in 1935-2003 yılları arasındaki yaşam serüvenini, eğitimini, fikirlerini ve eserlerini ele almaktadır.

16. **AYAN, Emine, “Edward W. Said’in Oryantalizm Kuramından Hareketle Orhan Pamuk’un Anlatıları Üzerine Bir İnceleme”, *Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları*, C. 21, S. 21, 2019, ss. 38–59.**

Bu çalışmada, postmodern Türk romanının yazarlarından biri olan Orhan Pamuk’un Cevdet Bey ve Oğulları, Sessiz Ev, Beyaz Kale, Kara Kitap, Yeni Hayat, Benim Adım Kırmızı, Kar, Masumiyet Müzesi ve Kafamda Bir Tuhafılık adlı romanları kuramsal bir incelemeye tabi tutularak oryantalizmin postmodern anlatıdaki görünümü ele alınmıştır.

17. **AYDIN, Mehmet, “Doğu-Batı Rekabeti ve Oksidentalizmin Yükselişi”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 6, S. 3, 2006, ss. 367–72.**

Yazar Doğu ve Batı kültürlerinin oluşmasında dinlerin etkisini ele alarak, kültürleri oluşturan etmenlerden dinleri etkisini irdelemektedir. Doğu-Batı rekabetine sebep olan sebeplerin dinler üzerinden ilerlemiş olduğunu vurgulayarak, konuyu dinler tarihi üzerinden tahlil etmektedir.

18. **AZİMLİ, Mehmet, “Müslüman Tarihçilerin Oryantalistlere Karşı Tavrıları -Asım Köksal Örneği-”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 2, S. 3, 2002, ss. 237–43.**

Bu çalışmada, oryantalistlerin İslam Tarihi alanında yaptıkları çeşitli araştırmalar esas alınarak, bu çalışmaların İslam ilimleri açısından sağladıkları katkılar ve İslam tarihi araştırmacılarının karşı tavrıları incelenmiştir. Araştırma, karşı tavır örneği olarak Asım Köksal örneği üzerinden somutlaştırılmıştır.

19. **ÖZTUNÇAY, Bahattin, “Amerikalı İlk Oryantalist Ressam Kellogg (1814-1889) Türk Kıyafetinde Bir Amerikalı ve Portresi”, *Toplumsal Tarih*, C. 19, S. 119, 2003, ss. 94–98.**

Çalışmada, 1814-1889 yılları arasında yaşamış olan Amerikalı Oryantalist Kellogg’un çalışmalarında Türk kıyafetleri ve söz konusu ressamın Doğu’ya bakış açısı irdelenmeye çalışılmıştır.

20. BAL, Ali Asker. “Oryantalist Resimde Bedenin Kolonileştirilmesi Bağlamında Türk Hamamı İmgesi”, *Acta Turcica, Tematik Türkoloji Dergisi*, C. 11, S. 2, 2010, ss. 13-23.

Yazar, Türk-İslam kültüründe uhrevi bir mimari unsur olarak kurgulanan hamamların temizlik ve arınma amaçlı inşa edildiğini vurguladıktan sonra Oryantalistlerin çizmiş oldukları resimlerde “Türk hamamı” imgesini Avrupalı sanatçıların kolonyalist yaklaşımlarına bağlı olarak, çıplak köle kadınların şehvet dolu gösterildiğini, cinsel olanaklarla dolu sapkın cennet tasarımı olarak tasvir edildiğini belirtmektedir.

21. BALCI, Elif ERKAN, “Metnin Bilinçaltı: Edward Said’de Örtük Şarkiyatçılık”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 22, S. 2, 2015, ss. 151–67.

Edward Said, Şarkiyatçılık adını verdiği eserinden yola çıkılarak, kendisinin kaleme almış olduğu metinler üzerinden bilinçaltı irdelenmeye çalışılmıştır. Metinler üzerinden varsayımlarda bulunan yazar, Batı’nın Doğu hakkında öner sürdüğü düşüncelerin aslında kendisini ele verdiğini ve Doğu’nun aynı zamanda Batı’nın kendisini üretme sürecinin bir parçası olduğunu öne sürmektedir.

22. BAŞ, Münire Kevser, “Oryantalizm İle Feminizm Arasında Türkiye’deki Kadın Yazarların Eserleri”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 2, S. 2, 2018, ss. 25–40.

Yazar araştırmasında, Türkiye’deki kadın yazarların eserlerindeki oryantalist yaklaşım ve bu yaklaşımların nedenlerine ilişkin bir tartışma ve değerlendirmeyi ortaya koymayı hedeflemiştir.

23. BAYRI, Sercan, “Oryantalizm Etkisi Altında Opera: Giacomo Puccini’nin Madame Butterfly Operası Örneği”, *Çevrimiçi Müzik Bilimleri Dergisi*, C. 4, S. 1, 2019, ss. 73–85.

Çalışma, Madame Butterfly Operası’nın oryantalist bakış açısını ortaya çıkartmak amacıyla ele alınmıştır. Aynı zamanda Madame Butterfly Operası’nın oryantalist bakışın önemli bir aracı olduğuna dikkat çekilmiştir.

24. BEYAZYÜZ, Selim, “Oryantalizm, Batıcılık Ve Modernleşme Kavramları Üzerinden Türk Sinemasına Bir Bakış”, *Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 1, S. 2, 2018, ss. 125–51.

Bu araştırma, 1950’lerin sonlarına doğru başlayan dış göç olgusunun film-lere yansması ve bu filmlerden biri olan, yönetmenliğini Tunç Okan’ın üstlendiği Otobüs filmindeki Btılılaşma, modernleşme ve temsillerinin, öteki-ötekilik üzerinden incelemeyi amaçlamıştır.

25. BEZCI, Bünyamin ve Yunus Çiftci, “Self Oryantalizm: İçimizdeki Modernite ve/veya İçselleştirdiğimiz Modernleşme”, *Akademik İncelemeler Dergisi (AID)*, C. 7, S. 1, 2014, ss. 139–66.

Çalışmada, Self Oryantalizm başlığı altında toplanan anlam genişliğinin sınırları çizilmektedir. Ardından self oryantalizmin anlam dünyasının mekansal genişliği bölgeler ve ulus-devletler bağlamında tartışılmıştır. Ayrıca kolonyalist zorlayıcı oryantalizm ile iradi oryantalizm arasındaki farklılıklar ele alınarak, self oryantalizm sürecinin oluşumu ve tarihsel gelişimi incelenmiştir. Son olarak Self oryantalist paradigmayı oluşturan araçlar olarak birincil temas bölgeleri, entel-ektüel canlanma, kültürel özcülük, homojen toplumsallık ve ulus devletleşme sü-reçleri irdelenmiştir.

26. BİLEN, Osman, “Oryantalistlere Göre Alevilik ve Bektaşilik”, *e-Makalat Mezhep Araştırmaları Dergisi*, C. 12, S. 1, 2019, ss. 188–96.

Çalışma, Fevzi Rençber tarafından kaleme alınan “Oryantalistlere Göre Al-evilik ve Bektaşilik” adlı kitâbı ele almış, yazarın söz konusu konuyu ele alış biçimini incelemektedir.

27. BİLGENOĞLU, Ali, “Bir Batili Seyyahın Hatıralarında Oryanta-lizm’in İzlerini Sürmek: Edward William Lane’in Gözünden 19. Yüzyıl Misir Toplumu ve Kültürü”, *Journal of History School*, C. 11, S. 36, 2018, ss. 43–62.

Bu çalışmada Lane’in *Modern Mısırlıların Gelenek ve Görenekləri* (1836) adlı eserinden hareketle yazarın Mısır’da geçirdiği yıllar boyunca edindiği bilgi birikiminin ve kişisel gözlem ve değerlendirmeleri ortaya koymaktadır. Bununla

birlikte bir Batılının gözünden Doğu'nun yorumlanması ve bir öteki olarak yeniden üretilmesi bağlamında yazarın ve eserinin Oryantalist düşünceye nasıl ve ne yönde katkı sağladığı değerlendirilmiştir.

- 28. BÖREKCİ, Ülkü Ayşe ve Oğuzhan Börekci, “Bir Oryantalizm Ürünü Olarak İstanbul’un Frenk ve Levanten Mahalleleri Seyahatnamesinde “Doğu” ve “Batı” İmgeleri”, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 11, S. 2, 2010, ss. 1–26.**

Araştırmada, Bertrand Bareilles’in *İstanbul’un Frenk ve Levanten Mahalleleri* adlı seyahatnamesi incelenmiştir. Öncelikle oryantalizmin göstergeleri belirlenmiştir. Ardından söz konusu seyahatnamede, bu göstergelerin temsili ve bunların doğası incelenmiştir. Yapılan çözümlemeler sonucunda oryantalizmin birçok göstergesinin eserde yer aldığı tespit edilmiştir. Buna göre söz konusu seyahatnamede Doğu’ya Doğulu’ya ilişkin imgelerin ise; vahşi, despot, tehlikeli, geri kalmış, tembel, pis şeklindedir. Batı ve Batılı’ya dair imgeler ise uygar, ileri, barışçıl, adaletli, yardımsever olarak tasarlandığı belirlenmiştir.

- 29. BULUT, Yücel, “Oryantalizmin Tarihsel Gelişimi Üzerine Bazi Değerlendirmeler”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C.2, S. 3, 2002, ss. 13–38.**

Çalışmada Oryantalizm hakkında târihten günümüze yapılan çalışmalar üzerinden değerlendirmelere yer verilerek, Batı dünyasının Doğu hakkında takındıkları tavır ele alınmıştır.

- 30. BULUT, Yücel, “Oryantalizm”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. 33, 2007, ss. 428–437.**

Çalışma, bir düşünce biçimi ve uzmanlık alanı olması itibarıyla ilk olarak Avrupa ve Asya arasında değişken tarihsel ve kültürel ilişkiyi, ikinci olarak XIX. yüzyılın ilk yarısından itibaren çeşitli Doğu kültürlerinin ve geleneklerinin incelenmesinde uzmanlaşmayı ifade eden Batı’daki bilimsel disiplini, üçüncü olarak da dünyanın Doğu olarak isimlendirilen bölgesi hakkındaki ideolojik varsayımları, imgeleri ve hayali resimleri içeren Oryantalizm tarihçesini ve gelişimini ele almaktadır.

- 31. BULUT, Yücel, “Said, Edward William”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. 35, 2008, ss. 546–548.**

Çalışma, Edward Said’in 1935-2003 yılları arasındaki yaşam serüvenini, eğitimi, fikirlerini ve eserlerini ele almaktadır.

- 32. BULUT, Yücel, “Edward W. Said'e Ve Oryantalizm'e Dair”, *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi*, C. 3, S. 8, 2012, ss. 113–60.**

Bu yazıda, Edward Said’in, adıyla özdeşleşmiş olan eseri *Oryantalizm* üzerinde durulmaya çalışılmıştır. Ayrıca, çalışmanın sonunda, Said’in bütün bir yazı hayatı boyunca kaleme aldığı muhtelif yazılarını içeren bir liste ek olarak verilmiştir.

- 33. BULUT, Yücel, “Hindistan’da İngiliz Sömürgeciliği, Oryantalizm ve William Jones”, *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi*, C. 3, S. 6, 2012, ss. 71–106.**

Bu çalışma, İngiltere’nin Hindistan’da Doğu Hindistan Şirketi aracılığıyla sömürgeleştirme denemelerinin sonlarına denk gelen Hindistan Genel Valisi Warren Hastings’in donemi ve onun Hindistan’da uygulamış olduğu kültür siyasetinin yansımaları ve İngiliz oryantalizminin önde gelen kurucularından William Jones’in düşünceleri, çalışmaları ve eserleri ele alınmıştır.

- 34. BULUT, Yücel, “İkinci Savaş Sonrasında Oryantalist Çalışmalar”, *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi*, C. 3, S. 12, 2012, ss. 81–111.**

Bu çalışma, Doğu ve Batı’nın varlığı kadar eski bir târihe sahip olmasına rağmen akademik kurumsallaşmasını ancak 19. Yüzyılda gerçekleştirmiş olan Oryantalizmin İkinci Dünya Savaşı sonrasında Batı ülkelerinde almış olduğu yeni biçim irdelenmiştir.

- 35. BULUT, Yücel, “Oryantalizm’in Ardından”, *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi*, C. 3, S. 24, 2012, ss. 1–57.**

Bu yazıda, Orientalism’e farklı zaviyelerden yöneltilen eleştirilerden Bernard Lewis, Sadık Jalal al-Azm, Aijaz Ahmad, Leonard Binder, Fred Halliday, Michael Richardson, James Clifford’unkiler, Said’in çalışmasından daha fazla yararlanma imkanı barındırıp barındırmadıkları ve oryantalizm tartışmasına nasıl bir katkıda bulundukları perspektifinden hareketle değerlendirilmeye çalışılmıştır.

36. BULUT, Yücel, “Sunuş”, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi-Oryantalizm Özel Sayısı-, C. 3, S. 24, 2012, ss. 7–20.

Bu araştırmada, İstanbul Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Dergisi’nin *Oryantalizm Özel Sayısı* olarak yayımladıkları derginin ve oryantalizmin genel çerçevesi hakkında bilgiler sunulmuştur.

37. CERRAHOĞLU, İsmail, “Oryantalizm ve Batıda Kur'an ve Kur'an İlimleri Üzerine Araştırmalar”, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, C. 31, S. 1, 1990, ss. 95–136.

Çalışma, Batı dünyasının İslam’a ve Kur’an-ı Kerim’e bakış açsını, bu bağlamda yapılan araştırma-inceleme eserlerin amaçlarını ortaya koymak amacıyla kaleme alınmıştır. Bu sebeple de Oryantalizmin ortaya çıkışından itibaren Doğu üzerindeki gözlemlerine ayrıntılı bir şekilde yer verilmiştir.

38. COŞKUN, İsmail, “Sosyoloji, Antropoloji, Şarkiyatçılık ve Öteki”, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi, C. 3, S. 16, 2012, ss. 27–42.

Bu çalışmada, sosyoloji, antropoloji ve Doğu bilim ve uygarlıklarını kendisine inceleme alanı olarak seçen şarkiyatçılığın “öteki” sorunu ekseninde geçirmiş olduğu dönüşüm ele alınmıştır.

39. COŞKUN, Menderes, “Latîfî’de Oryantalizmin Parmak İzleri: Latîfî’nin Türk ve İslam Büyüklerini Anekdotlar Vasıtasıyla Değersizleştirme Gayreti”, Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, S. 23, 2011, ss. 145–69.

Bu çalışmada, Latîfî tezkiresinin güvenilirliği, 19. asrın kudretli Oryantalistlerinin Türk kültür ve tarihini şekillendirme çalışmaları sorgulanmıştır.

40. COŞKUN, Menderes, “Oryantalizmin 19. Asırda İslam Tarihine Kazandırdığı Bir Şahsiyet: Ömer Hayyam”, Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, S. 28, 2013, ss. 1–16.

Bu araştırma, Ömer Hayyam’ın 19. asırda Londra’da tanınması ve meşhur edilme süreci ele alınmıştır. Çalışmanın amacı ise Hayyam’ın tarih sahnesine

çıkış hikâyesi üzerinden, Oryantalizmin tarih ve toplum mühendisliğinin boyutlarını ortaya koymak ve dönemin Wellington House faaliyetlerini daha iyi anlatmaktır.

- 41. ÇAKAŞ, Caner Övsan, “Batı’nın Bir Hegemonya Kurma Aracı Olarak Oryantalist Bilgi ve Söylem Üretim Sürecinin Analizi”, *R&S - Research Studies Anatolia Journal*, C. 1, S. 2, 2018, ss. 95–112.**

Bu çalışmada, Batı’nın 19. Yüzyılın başından günümüze kadar geçen süreç içerisinde genelde Doğu, özelde ise İslam toplumları üzerinde farklı şekillerde tezahür eden hegemonya kurma politikaları ile oryantalist bilgi ve söylem üretim mekanizması arasındaki nedensel bağlantının *medenileştirme*, *demokratikleştirme* ve *terörle mücadele* kavramları üzerinden analiz edilmiştir.

- 42. ÇAKAŞ, Caner Övsan, “Post-Modernist Düşüncenin İslam’a Bakış Açısında Oryantalist İslam Kurgusunun İzleri: Nietzsche, Foucault ve Derrida Örneği”, *R&S - Research Studies Anatolia Journal*, C. 1, S. 3, 2018, ss. 461–71.**

Bu çalışmada, aydınlanma düşüncesi ile pozitivist epistemolojiye bir tepki olarak ortaya çıkan postmodernist düşüncenin önemli temsilcileri olarak kabul edilen Nietzsche, Foucault ve Derrida’nın İslam hakkında öne sürdükleri düşüncelerinde Oryantalist İslam kurgusunun izlerinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

- 43. ÇALIŞKAN, Dilek, “Kitâb-ı Mukaddes, Kur’ân-ı Kerîm ve Oryantalizm Konferansı,” Prof. Dr. Muhammed Mustafa El-a‘Zamî.” *Hadis Tetkikleri Dergisi*, C. 5, S. 1, 2007, ss. 181–83.**

Bu çalışmada, Prof. Dr. Muhammed Mustafa El-a‘Zamî’nin 14 Aralık 2006 tarihinde Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi konferans salonunda vermiş olduğu “Kitâb-ı Mukaddes, Kur’ân-ı Kerîm ve Oryantalizm Konferansı” adlı konferansın içeriği ve konferans hakkındaki gözlemler ifade edilmiştir.

- 44. ÇALIŞKAN, Koray, “Ortadoğu Siyaseti ve Toplumlarını Anlama Yolları”, *İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, S. 39, 2011, ss. 1–19.**

Bu çalışma, Ortadoğu siyaseti ve toplumlarını anlarken kullandığımız kategorilerin analizini yapmayı ve Türkiye’den bölgeyi anlamaya dair çalışmalarda

atılabilecek kuramsal adımları ve bunların sonuçlarını tartışmayı amaçlamaktadır. Ayrıca Ortadoğu kavram ve gerçekliğinin ortaya çıkışını tartışmakta, daha sonra bu çalışma alanının sosyal bilimler içinde gelişimiyle, Ortadoğu'nun emperyal bir müdahale alanına dönüşmesinin ilişkisini irdelemektedir. Bu tartışmayı müteakip daha isabetli sosyal bilimsel yaklaşımların Şarkiyatçılık sonrası gelişimini özetlemektedir. Şarkiyatçılık perspektifi dışında Ortadoğu'ya yaklaşımların bir değerlendirmesini yapan makale, Ortadoğu toplum ve siyasetine dair isabetli bir tahlil için gerekli asgari kuramsal ve ampirik çerçevenin tasviri ile sonlanmaktadır.

- 45. ÇETİN, Abdurrahman, “Kur'an Kiraatlarına Yönelik Oryantalist Yaklaşımlar”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 2, S. 3, 2002, ss. 65–106.**

Çalışmada, Kur'an-ı Kerim'in güvenilir ve sağlam bir şekilde günümüze ulaşması ve kraitların mahiyeti hakkında kısa bilgiler verildikten sonra Oryantalistlerin söz konusu kitap hakkındaki araştırmaları ve görüşlerine yer verilmiştir.

- 46. ÇETINKAYA, Bayram Ali, “Marjinal Entelektüel Edwerd Said ve Sömürgeciliğin Görünmeyen Okulu Oryantalizm”, *Eskiye*, S. 5, 2007, ss. 67–76.**

Çalışmada, Edwer Said'in entelektüel kişiliği ve Oryantalizmin sömürgecilik faaliyetlerindeki katkıları üzerine inşa edilmiştir. Oryantalizmin ortaya çıkışından itibaren Ortadoğu'ya uğrayan Oryantalistlerin kaleme almış olduğu çalışmaların sonraki süreçte sömürgeci devletler tarafından bir rehber veya alan araştırması olarak kullanıldığını ve Oryantalizmin aslında sömürgecilik için bir okul hüviyeti kazandığı konusu ele alınmıştır.

- 47. ÇETINKAYA, Bayram Ali, “Batı'daki "Sürgün" Doğulu/Yabancı Edward Said'in Gözüyle Oryantalizm-"Öteki'nin Tanımlanması”, *Şarkiyat*, S. 1, 2009, ss. 3–23.**

Bu çalışmada, Batı'nın ve Batılı'nın ruh yapısını ve zihin dünyasının en karanlık mahrem alanlarını ifşâ eden Filistinli bir genç olan Edward Said'in Batı'da bir yabancı ve bir marjinal entelektüel olduğunu ortaya koymaktadır.

48. ÇIRAKMAN, Aslı, “Oryantalizmin Varsayımsal Temelleri: Fikri Sabit İmgelem ve Düşünce Tarihi”, *Doğu-Batı*, S. 20, 2002, ss. 181–89.

Bu çalışma, Ortantalizm fikrinin tarihsel arka planının oluşturan fikirler tartışılmıştır. Ayrıca varsayımsal fikri temellerin düşünce târihindeki yeri ortaya konmaya çalışılmıştır.

49. ÇIRAKMAN, Aslı. “Oryantalizmin Doğu'su ve Oryantalist Bilgi”, *Toplumsal Tarih*, C. 19, S. 119, 2003, ss. 78–84.

Bu çalışma, Oryantalizm fikrinin temelleri ortaya konularak, Oryantalist bilgi kavramlarını ne olduğu ve kaynağı ele alınmıştır.

50. ÇORUK, Ali Şükrü, “Oryantalizmin Sergüzeşt'i”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, C. 36, S. 36, 2012, ss. 79–100.

Bu çalışma, Edward Said eksenli düşüncelerden hareket edilerek Sergüzeşt romanını yeni bir bakış açısıyla değerlendirerek edebiyata kazandırmayı amaç edinmiştir.

51. ÇORUK, Ali Şükrü, “Oryantalizm Üzerine Notlar”, *Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 9, S. 2, 2007, ss. 193-203.

Bu yazıda, geçmişe de temas edilerek Türkiye’de Oryantalizm etrafında yapılan tartışmaların genel bir çerçevesi çizilmeye çalışılmıştır.

52. ÇOŞKUN, Çiçek, “Oryantalizm ve Gerçeklik: Osmanlı İmparatorluğu’nun Fotoğrafla İlişkisi”, *Akademik Orta Doğu*, C. 10, S. 1, 2015, ss. 89–110.

Bu çalışmada, dönemin oryantalist bakış açısı, Osmanlı İmparatorluğu’nun bu bakış açısına fotoğraflar üzerinden tepkisi ve sözü edilen albümlerden seçilen fotoğraflar incelenmektedir.

- 53. DEMİR, Fethi, “Batılılaşma İzleğinin Edebiyata Yansımaları Bağlamında Edward Said’in Şarkiyatçılık Adlı Eseri”, *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, C. 1, S. 1, 2012, ss. 533–542.**

Edward Said’in Şarkiyatçılık adlı eserinin daha doğru anlaşılması ve ortaya atılan tartışmalara katkı sağlamak amacıyla kaleme alınan çalışma, Batı dünyasında ilgi gören sanat ürünleri çeşitli boyutlarıyla irdelenmeye çalışılmıştır.

- 54. DEMİRCAN, Serdar, “Batı Penceresinden Kendi Toplumuna Bakan Bir Yazar: Fazlı Necip’in Saraylarda Mecnunlar Romanında Oto-Oryantalizmin İzleri”, *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 7, S. 2, 2016, ss. 26–43.**

Bu çalışma ile öncelikle oryantalizmin, Edward Said bakış açısından yola çıkarak, ne ifade ettiğine değinmeye; oryantalist zihniyetin hâkim olduğu bazı eserlerde ve bu çalışma için ele alınan romanda harem uygulamasına temas edildiği için konu ile alakalı bazı tespitlere yer verilmiştir. Sonrasında oryantalizmin Türk edebiyatındaki akislerinin nasıl olduğunu hakkında fikir sahibi olmak için, Batı’nın çizmiş olduğu doğu sınırları içerisinde yaşamasına rağmen; Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı önemli kalemlerinden Fazlı Necip’in Saraylarda Mecnunlar romanlarında işlediği oto-oryantalist unsurlar ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

- 55. DENİZ, Faruk, “Alim Arlı - Oryantalizm ve Oksidentalizm Tartışmaları Ekseninde Şerif Mardin”, *Divan: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, S. 14, 2003, ss. 221–232.**

Alim Arlı tarafından kaleme alınan oryantalizm, oksidentalizm, Şerif Mardin’in hayatı ve sosyolojik görüşleri bağlamında *Oryantalizm ve Oksidentalizm Tartışmaları Ekseninde Şerif Mardin* başlıklı yüksek lisans tezini incelemesi ve değerlendirmesi ele alınmıştır.

- 56. DİKİCİ, Erkan, “Doğu-Batı Ayrımı Ekseninde Oryantalizm ve Emperyalizm”, *Journal of History Culture and Art Research*, C. 3, S. 2, 2014, ss. 47–62.**

Bu çalışma, Doğu ile Batı arasındaki ilişkiyi incelemek adına Edward Said tarafından 1978 yılında kaleme alınan Oryantalizm kitabında ifade edilen oryantalist yaklaşımdan yola çıkarak, Doğu-Batı ayırımına vurgu yapmakta ve bu

ayrımın arkasında yatan çıkar ilişkilerini dile getirmeye çalışmaktadır. Söz konusu Doğu-Batı ayrımı ile birlikte oryantalizm ile emperyalizm arasındaki ilişkiye de temas edilmiştir.

57. DİLER, Uğur, “Medeniyette Sömürgecilik ve Sömürge Sonrası Dönemi”, *Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu Dergisi*, S. 31, 2013, ss. 27–50.

19. yüzyılda pazarlar, yabancı topraklarda sömürge arayan sömürgeci Avrupa ulusları için ulus devletlerini genişlemesini ifade etmekte kullanılan bir kavramdır. Bu bağlamda, sömürgeciliğin diğer milletler üzerlerinde ırksal ve kültürel üstünlüğünü ilan eden bir tarzda bir hareket olduğu tarif edilmektedir.

58. EDWARD W. SAID, “East Isn’t East: The Impending end of the Age of Orientalism”, *Middle East*, 03 February 1995, pp. 3-5.

Bu çalışma, modern zamamda Oryantalizm konusunda yazmış olduğu çalışmalar ile dünyada geniş yankılar uyandıran Edward Said tarafından kaleme alınmakla birlikte; yazar, İslâm ya da Arap coğrafyası ile Modern Avrupa’da yaşamış ve Oryantalizm konusunda yazdığı çalışmalar sebebiyle yazarların toptan bir muâmeleye tabii tutulduğundan yakınmaktadır. Oysa yazara; bu iki dünya arasında yaşamış olan kişilerin yazdığı yazıların mimlenerek veya değersizleştirilmeden de okunabileceğini vurgulamaktadır. Ayrıca Oryantalizmin Doğu’da Emparyalizmin bir aracı olarak görülmesinin söz konusu yerlerde Oryantalizme karşı ciddi bir çalışmanın ortaya çıkmasını engellemiştir.

59. EFE, Adem, “Edward W. Said’in Oryantalizm Kitabına Yirmi Beş Yıl Sonra Yeniden Bakışı”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 5, S. 2, 2005, ss. 219–228.

Çalışma, Edward Said’in Oryantalizm adlı kitabının yayınlanmasından yirmi beş yıl sonra kitabın hala eleştiri, polemik ve yanlış anlamaların devam edip gitmesi sebebiyle kaleme alınmış ve yeniden bakış açısı kazandırmayı hedeflemiştir.

- 60. EKINCI, Barış Tolga, “Argo Filmi Bağlamında Hollywood Sinemasında Söylem ve Yeni Oryantalizm”, *Atatürk İletişim Dergisi*, S. 6, 2014, ss. 51–66.**

Bu çalışmada, Hollywood sinemasının güncel örneklerinden Argo filmi ele alınmıştır. Filmde sunulan oryantalist ideolojiler; jenerik, anlatı yapısı, kurgu, karakterler ve mekân açısından söylem analizi yöntemi ile ortaya konulmaya çalışılmış ve Hollywood sinemasında yaratılan hayali Doğu imgesi incelenmiştir.

- 61. ERDOĞAN, Türkan, “Alexander W. Kinglake’in Eothen Adlı Seyahatnamesinde Doğu-Bati İmgesi ve İnsan Tasvirleri”, *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S. 10, 2011, ss. 117–125.**

Çalışma, 1844 yılında gerçekleştirilen Eothen Seyahatnamesi ele alınmaktadır. Söz konusu seyahatname, 1834-1835 tarihleri arasında Osmanlı topraklarına yaptığı seyahati konu edinmektedir. Eleştirel bir dilin hakim olduğu eserde Batı; teknolojik ilerlemenin ve değişimin sembolü iken Doğu; geriliğin ve durağanlığın sembolü olarak ele alınmaktadır.

- 62. ERDOĞAN, Türkan, “Eothen’de Oryantalizm ve Osmanlı Dünyası: Eleştirel Söylem Çözümlemesi”, *Erdem*, S. 66, 2014, ss. 87–101.**

Bu çalışma, İngiliz seyyah Alexander William Kinglake’in 1844 yılında basılan Eothen adlı seyahatnamesinde Osmanlı dünyasına ilişkin ele aldığı oryantalist temaları konu edinmektedir.

- 63. EREN, Gül, “Edward Said: Yersiz Yurtsuz Bir Kimlik Arkasındaki Sürgün”, *Şarkiyat Mecmuası*, S. 19, 2012, ss. 39–49.**

Çalışma, kimlikler çatışmasında baskın olan hissi, yersiz yurtsuzluğu, kültürlerin köksüzleştirildiği kapitalizm eleştirisine karşı entelektüelin çizgisini belli edecek şekilde, Yersiz Yurtsuz ekseninde ve oryantalist söylemden hareketle incelemektir.

64. ERGİNLİ, Zafer, “Oryantalizm İle Mistisizm Arasında Batı Dünyasında Tasavvufa Bakış Biçimleri Üzerine”, *Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 7, S. 13, 2018, ss. 1–35.

Bu çalışma, konuyla ilgili yapılmış çalışmalardan hareketle bu iki fikir arasındaki ilişkileri görmek için tasarlanmıştır.

65. ERKAN, Ümmet, “Şarkiyatçılığın Tarihsel, Felsefi Temelleri ve Garbiyatçılık”, *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, C. 1, S. 1, 2016, ss. 51–76.

Bu makalede Şarkiyatçılığın tarihsel olarak nasıl inşa edildiğini ve felsefi temellerini, şarkiyatçılığa alternatif olarak ortaya çıkan Garbiyatçılığın temel düşüncelerini ele alınmıştır. Makalede savunulan temel düşünce; şarkiyatçılığın tarihsel süreçte, Batı ve Doğu arasındaki güç ilişkilerine göre inşa edildiği, Batı felsefesinde özellikle Descartes, Kant ve Hegel çizgisinin ontolojik bir düalizme yol açtığı ve bunun Batı ve Doğu arasındaki bölünmeyi desteklediğidir.

66. MAKZUME, Erol ve Esra Kocabaşoğlu, “Doğu’da Batı’yı Unutmayan Oryantalist”, *Toplumsal Tarih*, C. 19, S. 119, 2003, ss. 58-61.

Bu çalışmada, 1825-1901 yılları arasında yaşamış ve 1847 yılında İstanbul’a seyahât eden Jules Laurens’in İstanbul’daki faaliyetlerini ve çizmiş olduğu tablolar üzerinden Oryantalizm konusu ele alınmıştır.

67. ERSOY, Ahmet, “Şarklı Kimliğin Peşinde: Osman Hamdi Bey ve Osmanlı Kültüründe Oryantalizm”, *Toplumsal Tarih*, C. 19, S. 119, 2003, ss. 84–90.

Bu çalışmada, Şarklı kimliği ele alınmış ve Oryantalizm penceresinden tanımlanmaya çalışılmıştır. Şarklı kimlik tanımlaması yapılırken de Osman Hamdi Bey örnekleme üzerinden Osmanlı kültüründeki Oryantalist imgeler ortaya konulmuştur.

- 68. ERŞAHİN, Seyfettin, “Doğu-Batı İlişkilerinde Oryantalizmin Hz. Muhammed İçin Kullandığı Kavramların Rolü”, *Ulusa: Uluslararası Çalışmalar Dergisi*, C. 2, S. 1, 2018, ss. 61–75.**

Bu makalede, bahsedilen kavramlarla Hz. Muhammed ve onun görevi olan nübüvvetin kastedildiği iddia edilmiştir. Bahsedilen kavramların sözlük ve terimsel boyutlarına teolojik açıdan ve Oryantalist literatürü çerçevesinde eğilerek Batı'nın kastına ışık tutulmuştur.

- 69. ESKIN, Firdevs, “Oryantalizm ve Oksidentalizm Arasında Ahmet Mithat Efendi”, *İslam Tarihi Araştırmaları Dergisi*, S. 3, 2018, ss. 1–22.**

Bu çalışmada, oryantalistlerin İslâm dini, İslam tarihi ve İslam Peygamberi'ne yönelik iddiaları karşısında Ahmet Mithat Efendi'nin tutumu ve onun oksidental kimliği ele alınmıştır. Bu doğrultuda öncelikle oryantalizmin tarihi arka planına ve İslam dinini hedef alan yaklaşımlarına kısaca değinilmiştir.

- 70. DANACIOĞLU, Esra, “Oryantalizm ve Osmanlı'da Amerikan Misyonerleri”, *Toplumsal Tarih*, C. 19, S. 119, 2003, ss. 90–94.**

Bu çalışmada, Oryantalizm kavramı ele alınını, amacı ve tarihsel arka planı irdelenerek, Osmanlı Devleti'nde Amerikan misyonerlerin yapmış olduğu faaliyetler ve bu faaliyetlerin Oryantalizme hizmetleri açıklanmıştır.

- 71. EVRİM Ölçer Özünel, “Kendini Seyreden Öteki: Halk Kültürü Temsillerinde Öz Oryantalist Yaklaşımlar”, *Milli Folklor*, S. 102, 2014, ss. 5–16.**

Bu makalenin ana konusu kültürlerin kendi kendini ötekileştirici yaklaşımlarının halk kültürünü temsil biçimlerine yansımasıdır. Öz oryantalizm Doğunun sürekli kendini Batının gözüyle seyretmesini ve kendi kendinin ötekisine dönüşmesini kavramsal olarak açıklamaktadır.

- 72. GÖK, Özlem ve Kerim Kılıçarslan, “Şarkiyatçı Söylemde Ötekilik Mekanlarının Yeniden Üretimi”, *ODÜ Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi (ODÜSOBİAD)*, C. 7, S. 3, 2017, ss. 649–63.**

Bu çalışma, Batılı eril fantazilerin söyleminde üretilmiş Harem, Hamam ve Köle Pazarı konularında şekillenmiş şarkiyatçı söylemin klişelerinden olan ve ötekilik mekânları olarak tanımlanan mekânlarda konumlandırılmıştır. Doğulu

kadın temsillerinin yer aldığı bu resimlerden alıntılar yaparak, Türkiye’de yeniden üreten sanatçıların, çalışmalarının karşılaştırmalı okumalarını yapmaktadır.

- 73. GÖKKIR, Bilal, “Kuran’da Yabancı Kelimeler Meselesine Oryantalist Bir Yaklaşım”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 2, S. 3, 2002, ss. 135–42.**

Biz bu çalışma, Jeffery’nin dinî ve akademik alt yapısı üzerinde durduktan sonra onun söz konusu eserini eleştirel bir yaklaşımla tahlil edilmiştir.

- 74. GÖKKIR, Bilal, “Oryantalist Literatürde Kur’an’ın Kaynağı Tartışmalarının Kaynağı Disiplinlerarası Bir Yaklaşım”, *Bilimname*, S. 2, 2004, ss. 61-74.**

Bu çalışmada, disiplinlerarası bir yaklaşımla Batı’da Kur’an’ın kaynağı tartışmalarının farklı boyutlarını ortaya koymaya bir başka ifadeyle Kur’an’ın kaynağı tartışmalarının kaynağına inilmeye çalışılmıştır.

- 75. GÖREGEN, Mustafa, “Oryantalist Yorumların Psiko-Sosyal Nedenleri”, *Türkiye İlahiyat Araştırmaları Dergisi*, C. 1, S. 1, 2017, ss. 32–42.**

Bu çalışmada, Oryantalist İslam yorumlarının altında yatan psiko- sosyal nedenleri dini, siyasi, ekonomik ve ilmi açıdan değerlendirilmiştir.

- 76. GÜDER, Samet, “Yeni Oryantalistler/ Ian Almond.” *Bilge Strateji*, C. 6, S. 11, 2014, ss. 221–224.**

Çalışmada, Ian Almond tarafından kaleme alınan ve Batı epistemolojisinin post-modern yazarlardaki tezahürünü inceleyen *Yeni Oryantalistler* adlı kitabının incelemesi verilmiştir.

- 77. GÜLAÇTI, İsmail Erim, “Oryantalizm’in Ellerindeki Fotoğraf: Osmanlı Devleti’nin 19. Yüzyıl Fotoğrafçılığında ‘Öteki’nin Mikrokozmosu Olarak Yansıması”, *Art-Sanat Dergisi*, S. 10, 2018, ss. 81–120.**

Bu çalışma, Osmanlı 19. yüzyılın önde gelen Avrupalı ve Osmanlı Devleti tebaası fotoğraf sanatçılarının çeşitli fotoğraflarını kadınlar, erkekler, şehir manzaraları ve tipler bağlamında analiz etmekte ve Doğu’nun yukarıda belirtilen

sınıflandırma sürecinin 19. yüzyıl fotoğrafçılığında nasıl gerçekleştiğini ortaya çalışmaktadır.

78. GÜNER, Selda, “Oryantalizmin Ortaçağ Avrupasındaki Düşünsel Kökenleri: Batı'nın "Ötekileştirdiği" Müslüman Doğu”, *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, C. 25, S. 1, 2008, ss. 43-57.

Bu çalışma, Batı'da genel kabul gören İslâm imajının oluşum evrelerinden ilkinde yani Oryantalizmden önceki haline dikkat çekmeye çalışmaktadır. Ayrıca Ortaçağ'da İslâm'a çizilen coğrafî, siyasi, dinî ve diğer kültürel sınırları tartışmaya açmaktadır.

79. GÜNEŞ Muharrem, H. İbrahim Çelebi, “Türkiye’de Kamu Yönetiminin Yeniden İnşasında Oryantalist Etkiler”, *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 1, S. 4, 2017, ss. 1-6.

Bu çalışma, yeni kamu yönetimi anlayışı içinde, söz konusu oryantalist etkilerin nasıl yer ettiğinin çözümlenmesidir. Kamu yönetimine etki eden oryantalist yaklaşımlar çözümlenmeden, kamu yönetimindeki dönüşümün yönü ve içeriği ile ilgili ortaya koyulan yaklaşımların yetersiz kalacağı bu çalışmanın tamamlayıcı içeriğidir.

80. GÜNGÖR, Muhammed, “Oryantalizmin İslam’ın Teşekkülüne Bakışı: Samuel Marinus Zwemer Örneği”, *Kırıkkale İslami İlimler Fakültesi Dergisi*, C. 2, S. 3, 2017, ss. 45-60.

Bu çalışma, ömrünün önemli bir kısmını İslam’ı araştırmakla geçiren Amerikalı oryantalist misyoner Samuel M. Zwemer’in faaliyetlerini ve Müslümanları Hristiyanlaştırma politikaları ele alınmıştır.

81. HARMANKAYA, Hatice, “Turkish Women’s Figures and Clothing Properties Seen in Ottoman Term Orientalist Paintings”, *International Journal of Sport Culture and Science*, C. 3, S. 3, 2015, ss. 764-781.

Bu araştırmada; oryantalist ressamların kendilerini, şehirlerini ve toplumlarını anlatırken resimlerinde kullandıkları kadın figürleri ve giysileri üzerinde durulmuştur. Osmanlı topraklarında eser veren Avrupalı ve Türk Ressamların döneme ait figüratif resimleri kadın imgeleri, mekânlar, giyimler,

günlük kullanım eşyaları ve diğer kültürel öğeler açısından incelenmiştir. Kadınların giysilerine ait model özellikleri, süslemeleri, aksesuarları, kumaş ve malzeme türleri vurgulanmıştır. Oryentalist resimlerde üslup birliğinin olmaması nedeniyle ressamların kadın imgeleri ve giyimlerindeki yorumları kıyaslanmıştır.

82. HERZOG, Christoph, “Almanca Konuşulan Ülkelerde Türkiye ve Şarkiyat Çalışmalarının Gelişimi Üzerine Notlar”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, S. 15, 2010, ss. 77–148.

Çalışmada, Bamber Üniversitesi Türkoloji Bölüm Başkanı Christoph Herzog tarafından kaleme alınan ve yukarıda künyesi verilen makâle, Faruk Yaslıçimen tarafından Türkçeye çevrilmiştir. Çalışmanın konusu ise Almanya’da 19. Yüzyıldan itibaren Türkiye, Şarkiyat ve Oryantalizm alanında yapılan araştırmalar ve bu araştırma kurumlarının müesseseseleşme süreci ayrıntılı bir şekilde verilmiştir.

83. HİDİR, Özcan, “Şarkiyatçıların Hadisi Tarihlendirme Metotları”, *Hadis Tetkikleri Dergisi*, C.1, S. 1, 2003, ss. 97–115.

Çalışmada, Oryentalistlerin Hadise ilmine dair çalışmalarında kullandıkları metotlar ele alınmıştır. Oryentalistlerin Hadislere hakkında yargıda bulunurken metin tarihli yargılarda bulunduklarını, bu durumun ise farklı açıklama ve sonuçlar doğurabileceğine değinilerek, söz konusu metotlarını ve uygulamalardaki tutarlılık veya tutarsızlıklar değerlendirilmiştir.

84. HİDİR, Özcan, “Oryantalizme Karşı Oksidentalizm: Hadis Oksidentalizmi –M. Fuad Sezgin ve M. Mustafa El-a‘Zamî Örneği–”, *Hadis Tetkikleri Dergisi*, C. 5, S. 1, 2007, ss. 7–31.

Çalışmada, Oryantalizme karşı fikir olarak geliştirilen Oksidentalizm ele alınarak, özelde Hadis Oksidentalizminin çalışmaları ve önde gelen Hadis Oksidentalistlerinin çalışmalarından bahsedilmektedir.

85. HİDİR, Özcan, “Silahsız Haçlı Savaşı Oryantalizm”, *Eskişeni*, S. 4, 2007, ss. 57–68.

Çalışmada, 1094-1270 yılları arasında Avrupalı Katolik Hristiyanların Papa önderliğinde hazırlamış oldukları silahlı ordular ile İslam dünyasına yapmış olduğu taaruzların Yakınçağ başlarından itibaren misyonerler ve Oryentalistler aracılığıyla yapmaya devam ettiklerini ifade etmektedir. Dolayısıyla Oryantalizm

ve Oryantalistlerin Haçlı Seferleri'nde kullanılan savaş taktiklerinden vazgeçerek daha ılımlı bir mücadele yöntemi benimsediklerini belirtmektedir.

- 86. İNAL, İbrahim Hakkı, “Richard King, Orientalism and Religion: Postcolonial Theory, India and The Mystic East”, *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S. 41, 2016, ss. 179–185.**

Bu çalışma, “Richard King, Orientalism and Religion: Postcolonial Theory, India and “The Mystic East”, Routledge, London 2001, ss. IX, 283” künyeli kitabın kritiği yapılarak, alana katmış olduğu yenilikler tartışılmıştır.

- 87. İNALCIK, Halil, “Hermenötik, Oryantalizm, Türkoloji”, *Doğu-Batı Dergisi*, S. 20, 2002, ss. 13–41.**

Çalışmada, Tanrının buyruklarını insanların anlayabileceği bir dile çeviren haberci anlamına gelen Hermenötik, Avrupa merkezli Doğu ve Uzak Doğu hakkındaki araştırmalarını inceleyen Oryantalizm ile Türk Dili, Tarihi ve Kültürünün incelendiği Türkoloji fikirlerinin ortaya çıkış serüveni ve birbirleriyle olan ilişkileri irdelenmiştir.

- 88. KAHRAMAN, Kemal, “Oryantalizmin Gölgesinde Divan Şiiri”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 2, S. 3, 2002, ss. 269–75.**

Çalışmada, Oryantalizm ile Osmanlı Divan Şiiri arasındaki münasebet ve Divan Şiiri'nde Oryantalist fikirlerin etkisi incelenmeye çalışılmıştır.

- 89. KAMALI, Hatice, “Türk’ün Yüğü “Yeni Osmanlıcilik” mı Yeni Bir “Osmanlı Oryantalizmi” mi?”, *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, C. 5, S. 4, 2018, ss. 33–47.**

Çalışmada, Avrupa ile olan yakınlığı, liberal değerleri ve İslam ile demokrasinin başarılı bir uyumu olduğu iddiasını taşıyan Türkiye, “Orient” i olan Ortadoğu’da model bir ülke olma hedefi taşımaktadır. Bu bölgenin medenileştirilmesi Osmanlı mirası nedeniyle Türkiye’nin dış politika “yükü” olarak kabul edilmiştir. Ancak özellikle Arap Baharı sonrasında ve Türkiye iç siyasetinde yaşanan değişimler sebebiyle Türkiye’nin model ülke konumu ve bölgedeki yumuşak gücü tartışılmıştır.

90. KANAR, Mehmet, “Ülkemizde Şarkiyatçılığın Özeleştirisi”, *Doğu Esintileri*, S. 1, 2014, ss. 1–11.

Çalışmada, Oryantalizmin tarihsel gelişiminin eskilere dayandığı belirtilmiş olmakla beraber, Türkiye’de şarkiyatçılık alanında ciddi çalışmaların başlamasının 1950’li yıllardan sonra gerçekleştirildiği ifade edilerek, özeleştirisi sunulmaktadır.

91. KARA, Seyfullah, “Hz. Peygamber’e Karşı Oryantalist Bakış ve Bu Bakışın Kırılmasında Metodolojik Yaklaşımın Önemi”, *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S. 23, 2005, ss. 145–169.

Çalışmada, Oryantalizmin dinsel kaygıları da olan siyasi ve ideolojik bir dünya görüşü olduğu vurgulandıktan sonra Oryantalistlerin İslamiyet’le ilgili araştırmalar yaptığını ve İslam dininin unsurlarıyla ilgili çok şeyler söylediği ifade edilmektedir. Ayrıca hakkında çok şey söyledikleri unsurlardan birinin de Hz. Peygamber olduğu ve Allah’ın Elçisini olumsuzlama yoluna gittikleri tezi savunulmaktadır. Son olarak Müslümanların Oryantalistlerin bu bakış açısının etkilerini kırmak için sosyal tarih metoduyla Hz. Peygamber’in hayatın ele almaları gerektiği ve bunun yapılması durumunda, yepyeni ve huzurlu bir dünyanın oluşumunda öncü rolünün gerçekleştirilebileceğinin altı çizilmiştir.

92. KARAKAŞ, Ali, “Bir Kavram Olarak Oksidentalizm”, *Sbard*, S. 25, 2005, ss. 165–184.

Çalışma, planlı bir şekilde geliştirilen Oryantalizmin Orta Doğu ve Müslümanlar hakkında pek çoğu önyargıya ve ötekileştirmeye sebep olduğunu belirtmektedir. Buna karşı ortaya çıkan çalışmalar ise, günümüzde oksidentalizm olarak tanımlandığını ve söz konusu kavramın tarihi gelişimi incelenmiştir.

93. KARATAŞ, Cengiz, “Emperyalizm Bağlamında Oryantalizm Kavramına Bir Bakış”, *Journal of Turkish Studies*, C. 9, S. 5, 2014, ss. 1269-1303.

1795’ten sonra kurumlaşan Oryantalizmin tarihi kökeninin Ortaçağ’a kadar dayandığını ifade eden çalışma, yüzyıllardır süregelen İslam karşıtı birçok eserde görülen oryantalist faaliyetlerin, Batı’nın bilinç dışında Doğu’nun bir “öteki” olarak algılanmasına sebep olduğu belirtilmiştir. Ayrıca Oryantalizmin modern dönemlerde Emperyalizme hizmet eden bir müesseseye dönüştüğü iddia edilmiştir.

94. KAYA, İrfan, “Sosyolojik Düşüncede Avrupa-Merkezcilik, Ötekileştirme ve Oryantalist Söylem Üzerine Post-Kolonyal Bir Okuma ve Eleştirisi”, *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi*, C. 21, S. 3, 2017, ss. 1973–2008.

Çalışma, post-kolonyal teörının sosyolojideki oryantalist söylem üzerinden hâkim paradigmayı eleştirirken self-oryantalizmin ağına düştüğü hususları belirtmek suretiyle özgün olmayı hedeflemiştir.

95. KAYA, Yunus, “Orientalism-Postcolonialism And Art”, *Idil Journal of Art and Language*, C. 6, S. 30, 2017, ss. 647–665.

Bu çalışma, gerçekleri siyasal, ekonomik ve kültürel arkaplanları sorgulamak, Batı'nın ürettiği “oryantalizm” maskesini ve “postkolonyalizm” ile ilişkisini incelemektir. Ayrıca sömürgecilik, oryantalizm/neo-oryantalizm ve post-lolonizmin ontolojik, epistemolojik ve sosyolojik etkilerini incelemektir.

96. KAYINTU, Ahmet, “Edward Said ve Çağdaş Eleştiri”, *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 1, S. 2, 2011, ss. 7–18.

Bu çalışma, Edward Said'in çağdaş edebiyat eleştirisinde ortaya koyduğu sorunlar ve çözüm önerilerini ele almaktadır.

97. KILIÇ, Muharrem, “İslam Hukukunun Doğasına Klasik Oryantalist Bir Bakış: N. J. Coulson Örneği”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 2, S. 3, 2002, ss. 123–34.

Çalışmada, İslam hukuku alanında yapmış olduğu çalışmalarıyla klasik Oryantalist söylemin önde gelen temsilcilerinden olan İngiliz Oryantalist Noel James Coulson (1928-1968)'un Oxford'da klasik diller ve doğu dilleri üzerinde yapmış olduğu klasik Oryantalizm araştırmalarını İslam hukûkuna bakışı irdelenmektedir.

98. KILIÇ, Muharrem, “Zihinsel Bir Patoloji: Medeniyet Algımız Açısından Oksidentalst Söylemin İmkânsizliği/Köksüzlüğü”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 6, S. 3, 2006, ss. 123–134.

Bu çalışmada, medeniyet algısı açısından oksidentalst söylemin bilimsel bir yöntem, akademik bir disiplin olarak varlığının köksüzlüğü sorununu filozof İbn Rüşd'ün perspektifini sahici bir örneklem olarak sunmak suretiyle ele alınmıştır.

99. KIRILMIŞ, İlknur TATAR, “Postkolonyalizmi Masal Üzerinden Söyleme Dönüştürmek: “Masal” ve “Madam Butterfly Ölmeyi Reddederse”, *Dil ve Edebiyat Araştırmaları*, C. 19, S. 19, 2019, ss. 139–158.

Bu çalışmada, Sezai Karakoç’un “Masal” ve Erendiz Atasü’nün “Madam Butterfly Ölmeyi Reddederse” adlı metinlerinde geçen masal ve kültürel kimliği araçlar, yazarların masal türüyle Batı dünyasına karşı geliştirdikleri oksidentalitist tavır “ben ve öteki” kavramlarıyla değerlendirilmiştir.

100. KIRMIZI, Hüseyin, “Kitap İncelemesi: Markus Dresler: Türk Aleviliğinin İnşası: Oryantalizm, Tarihçilik, Miliyetçilik Ve Din Yazımı”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, C. 72, S. 2, 2017, ss. 487–492.

Çalışmada, Markus Dresler tarafından kaleme alınan *Türk Aleviliğinin İnşası: Oryantalizm, Tarihçilik, Miliyetçilik ve Din Yazımı* adlı çalışma incelenerek, tanıtılmaktadır.

101. KIRPIK, Güray, “Oryantalizm ve Necip El-Akîki’ye Göre Oryantalizmin Bazı Önemli Temsilcileri”, *Gazi Akademik Bakış*, C. 2, S. 3, 2008, ss. 243–258.

Çalışmada, Oryantalizmin genel tarihçesi verildikten sonra Necip el-Akîki’ye göre belirlenmiş olan Oryantalizmin önemli temsilcileri ve çalışmaları hakkında bilgiler verilmektedir.

102. KIZIL, Fatma, “Oryantalizm Sempozyumu, Edward W. Said ve Düşündürdükleri”, *Hadis Tetkikleri Dergisi*, C. 5, S. 1, 2007, ss. 142–56.

Çalışmada, Edward Said ve Oryantalizm üzerine çeşitli tartışmalar yapıldıktan sonra Oryantalizm Sempozyumu’nda sunulmuş olan tebliğleri hakkında tartışmalara yer verilmiştir.

- 103. KIZIL, Fatma, “Goldziher’den Schacht’a Oryantalist Literatürde Hadis ve Sünnet: Bir Okulun Yaşayan Geleneği”, *Hadis Tetkikleri Dergisi*, C. 7, S. 2, 2009, ss. 45–62.**

Çalışmada, Batı’da İslâm çalışmalarının sürekliliği vurgulanmaktadır. Joseph Schacht’ın “eski hukuk okullarının yaşayan geleneği” kavramı ödünç alınarak, Ignaz Goldziher’den, Schacht’a kadar Batı’da hadis ve sünnete yönelik şüpheli bir düşünce çizgisinin bir yaşayan gelenek biçiminde mevcudiyetini göstermek amaçlanmıştır. Schacht’ın, seleflerinin teorilerinin tazammunlarını fark ederek, Goldziher’le başlayan süreci, Nebvî sünneti I. yüzyıldaki hukukî manasından tamamen tecrîd etmek suretiyle hitâma erdirdiği iddia edilmektedir.

- 104. KIZIL, Fatma, “Sîret ya da Sünnet: Oryantalistler Tarafından Çizilen Sınırlar”, *Hadis Tetkikleri Dergisi*, C. 13, S. 2, 2015, ss. 7–25.**

Bu çalışmada, sünnet ve sîret arasında Schacht’ın öne sürdüğü gibi kesin bir tefrikin imkânı sorusu ve sîret haberlerini erken tarihli kabul eden oryantalistlerin görüşleri ele alınmıştır.

- 105. KOCABAY ŞENER, Nihal, “Haberlerde Gerçeğin Yeniden Üretilmesi: Batı Medyasında Doğu İmgesi”, *Middle Black Sea Journal of Communication Studies*, C. 2, S. 1, 2017, ss. 1–7.**

Bu çalışma Doğu’nun medyada nasıl temsil edildiğini genel çerçevesiyle tartışarak, haber olgusunun bir gerçeklik oluşturma işlevi gördüğü göz önünde bulundurularak bilginin üretilmesi ve gerçeklik bağlantısı üzerinde yoğunlaşmaktadır. Ayrıca literatür taraması yöntemi ile haberlerdeki oryantalizm kurgusunu incelemeyi hedeflemiştir.

- 106. KOÇYİĞİT, Demet, “Batı’yı Kurgulamak - Doğu’yu Sunmak, Doğu’yu Kurgulamak - Batı’yı Sunmak: Oksidentalizm’de Ben ve Öteki”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, S. 57, 2017, ss. 133–60.**

Bu çalışma, Oksidentalizm’in farklı tanımları ve ilgili tartışmaların anlaşılmasına katkıda bulunmak üzere Oksidentalizm’in Doğu ve Batı algısını inceleyerek iki yaklaşım kanalına dikkat çekmek üzere tartışmalar yapılmıştır. Bu tartışmalar doğrultusunda, Oksidentalizm’in Doğu ve Batı tarafından nasıl araçsallaştırıldığı gösterilmiştir.

- 107. KÖROĞLU, Adem, “Edward Said İle ‘Oryantalizm’e Dair...”**
Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, C. 41,
S. 41, 2016, ss. 167–78.

Çalışmada, University of Massachusetts Amherst üyelerinden Prof. Dr. Sut Jhally ile Columbia Üniversitesi Profesörü Edward Said hakkında Oryantalizm konulu röportajının Türkçeye çevrilmiş metni verilmiştir.

- 108. KÖSE, Meryem ve Meryem Küçük. “Oryantalizm ve Öteki Algısı”,**
Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi (SKAD), C. 1, S. 1,
2015, ss. 107–27.

Oryantalizmin temelini oluşturan ötekileştirme söylemi ve pratiğinin teorik olarak incelendiği çalışmada, öncelikli olarak Oryantalizm kavramsal ve tarihi açıdan ele alınmıştır. Daha sonra Oryantalizm bağlamında “ötekileştirme” misyonunun sosyolojik içeriği değerlendirilmiştir. Akabinde Oryantalizmin kurucu unsuru olarak ötekileştirme; Doğu-Batı ayrımı, iktidar kurma mekanizması ve Hayali Doğu algıları üzerinden tartışılmıştır.

- 109. KURŞUN, Zekeriya, “Oryantalistlerin Buluşma Noktası Olarak İstanbul: Üç Oryantalist’in Gözünde Doğu”,**
Marmara Türkiyat Araştırmaları Dergisi, C. 1, S. 2, 2015, ss. 143–52.

Bu makalede genel olarak İstanbul’u ziyaret eden gezginlerden bahsedildikten sonra, İstanbul’da uzun süre yaşayan üç oryantalistten söz edilmiştir. Alman-Avusturya oryantalizmini temsil eden Joseph von Hammer (1774-1756), İngiliz oryantalizmini temsil eden Sir James William Redhouse (1811-1892) ve Fransız oryantalizmini temsil eden Pierre Loti (1850-1923) ele alınarak, onların gözünden Doğuya bakılmaya çalışılmıştır.

- 110. KUŞCU, Emir, “Diyalojik Bir Oryantalizmin İmkânı Sorununu Tartışmak: -W. Cantwell Smith’ten Hareketle-”,**
Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi, C. 2, S. 2, 2012, ss. 57–90.

Bu makalede, W. C. Smith’in monolojik oryantalizmi aşma çabasını ele alınarak, Kur’an-ı Kerim araştırmalarında yeni bir paradigma olarak görünen görüşleri, dünya dinleri paradigması ve özselciliğin ötesinde diyalojik bir oryantalizmi mümkün kıldığı ortaya konulmuştur.

111. KÜÇÜK, Hülya, “Günümüz Hollandası'nda İslam Araştırmaları”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 2, S. 3, 2002, ss. 261–67.

Çalışma, Hollanda merkezli olup Doğu ve özellikle de İslam alemi hakkında tarih boyunca yapılan araştırmaların bir panoramasını verdikten sonra günümüzde söz konusu ülkede kurumlar veya bireysel akademik çevreler tarafından yapılan İslamî alandaki araştırmaları ortaya koymaktadır.

112. KÜÇÜKALP, Kasım, “Edward W. Said’in Şarkiyatçılık Düşüncesinin Felsefî Arkaplanı”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 12, S. 1, 2003, ss. 269-278.

Çalışma, Edward Said’in Şarkiyatçılık düşüncesi üzerinden, Doğu ve Batı arasında yapılan, ontolojik ve epistemolojik ayırım ortaya koymayı hedefleyerek, Oryantalizmin, Batı’nın Doğu üzerinde egemen olma stratejilerine işaret eden bir düşünme şekli olarak nitelenmektedir.

113. LEWIS, Bernard, “The Question of Orientalism”, *New York Review of Books*, 1982, ss. 1–20.

Bu çalışma, Oryantalizm düşüncesinin genel ve kabul edilen sorunları üzerinden tartışmaya gidilmiştir.

114. MARDIN, Şerif, “Oryantalizmin Hasıraltı Ettikleri”, *Doğu-Batı*, S. 20, 2002, ss. 111–117.

Bu çalışmada, Oryantalizm fikrinin arkasındaki temel fikirler tartışılarak, Oryantalizmin Doğu hakkındaki gerçek fikirlerini sakladığını ve Doğu’ya karşı Batı’nın üstünlüğünü esas aldığını ifade etmektedir. Bu manada Oryantalizm, Batı’da Doğu’nun istendiği şekilde algılanmasını sağlamıştır fikri savunulmaktadır.

115. MEHDİYEV, Möhemmet ve Nazan Yapıcı, “Rus Şarkiyatçıların Faaliyetleri ve Tatar Basını”, *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, S. 45, 2018, ss. 127–135.

Çalışma, 1910’lu yıllarda Rus Şarkiyatçıların konu alarak, söz konusu alanda araştırma yapan öncülerden V. V. Bartold, V. V. Radloff, N. F. Katanov gibi kişilerin faaliyetlerini ve Tatar basınındaki şarkiyatçılık konusundaki haberleri ele almaktadır.

116. **MERTCAN, Hakan, “Oryantalizm - Sömürgecilik İlişkisi: Batılı Fatihlerin Kılıcından Alaaddin’in Lambasına Uzanan “Aşk”ın Bitmeyen Kanlı Serüveni”, *Milel ve Nihal: İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi*, C. 4, S. 2, 2007, ss. 11–28.**

Çalışma, Oryantalistlerin, oryantalist fikirlerinin sömürgeciliğe nasıl hizmet ettiğini ele almaktadır.

117. **METE, Ayşegül, “‘Yerli Oryantalizm’ Konferansı; Hilmi Yavuz”, *Hadis Tetkikleri Dergisi*, C. 6, S. 2, 2008, ss. 209–212.**

Çalışma, Oryantalizmin yerli temsilcilerinden biri olarak düşünülen Hilmi Yavuz’un fikirlerini ve bu fikirlerin altında yatan sebeplerin tahlilini sunmaktadır.

118. **MEZKİT, Mesut, “Oryantalizm ve Bizim Oryantalistler”, *Yenifikir Uluslararası Hakemli Akademik Fikir Araştırma Dergisi*, C. 3, S. 8, 2011, ss. 6-11.**

Bu çalışmada, Oryantalizmin amacı, ortaya çıkışı, gelişimi ele alındıktan sonra genelde Doğu, özelde ise Türkiye üzerindeki etkileri üzerinde durulmuştur. Ayrıca Oryantalizm-Globalizm ilişkisine dikkat çekilmiştir. Oryantalist yazarlardan Bernard Lewis’in tarihi hakikatleri nasıl çarpıttığına dair iddialar sıralandıktan sonra Oryantalist kaynaklı bilgilerin Türk Aydınını nasıl yönlendirdiğini, oryantalist zihni alt yapıyı nasıl oluşturduğu örneklerle dile getirilmiştir. Son olarak Nobel Edebiyat ödüllü yazar Orhan Pamuk’un düşünce yapısıyla oryantalist bakış açısı arasındaki ilişkiye vurgu yapılmıştır.

119. **NAR, Mehmet Şükrü, “Oryantalizm Üzerine Antropolojik Tartışmalar”, *Turkish Studies*, C. 9, S. 5, 2014, ss. 1651–1659.**

Bu çalışmada, geçmiş ve günümüz oryantalizm anlayışı ve bu anlayıştan ortaya çıkan kavramlardan hareket edilerek, oryantalizm ile antropoloji arasındaki ilişkiler bütünü irdelenmeye çalışılmıştır.

120. **OKUMUŞ, Ejder, “Güncelliğini Yitirmiş Bir Oryantalizmden Global Sosyolojiye Geçiş İmkani”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 2, S. 3, 2002, ss. 253–260.**

Bu çalışmada, Bryan S. Turner’in Oryantalizm, Postmodernizm ve Globalizm yapısının oryantalizmle ilgili kısımlar etrafında, Edward Said’in verdiği

bütün bu anlamları içerecek biçimde, oryantalist söylemin sosyolojideki izdüşümlerinden örnekler getirerek, “güncelliğini yitirmiş bir oryantalizmden global sosyolojiye geçiş imkânı’nın” olup olmadığının anlaşılmasına katkıda bulunmak amaçlanmıştır.

- 121. ONGUR, Hakan Övünç ve Selman Emre Gürbüz, “Türkiye’de Uluslararası İlişkiler Eğitimi ve Oryantalizm: Disipline Eleştirel Pedagojik Bir Bakış”, *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, C. 16, S. 61, 2019, ss. 23–38.**

Bu makalede, EP literatürün çoğunlukla Batılı kaynaklara dayalı olması nedeniyle, akademik kapitalizm veya eğitimin neoliberal araçsallaşması gibi alt-başlıklarının yanında, standardize edilmiş müfredatların Batı-merkezli ve oryantalist dokusunu tartışmaya açmayı ‘unuttuğu’ ileri sürülmüştür. Türkiye içinden seçilen on üniversitenin Uİ bölümlerinde takip edilen müfredatlar ve temel okuma metinleri incelenerek hem bu iddia ortaya konmakta hem de Türkiye’deki Uİ eğitimine EP bağlamında yeni bir yaklaşım sunulmaktadır. Elde edilen bulgular, güncel Uİ literatürünün orijinal dilindeki kullanımlarının, Türkiye Uİ lisans programlarında eleştirel olmayan bir yeniden-üretime tabi tutulduklarına ve Türkçe literatürün kendisinin de aynı üretimi temel alarak biriktiğine işaret etmektedir. Bunun bir neticesi olarak, makalede radikal İslam, Cihadizm, köktendincilik, İslami terör, üçüncü dünya, azgelişmişlik vb. kavramların da oryantalist içerikleri ile birlikte Türkiye Uİ dilinin bir parçası haline geldiği gözlenmiştir.

- 122. ORAL, Özgür, “Bernard Lewis ve Oryantalist Gelenek”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, S. 2, 2003, ss. 601–620.**

Bu çalışmada, Bernard Lewis’in biyografisi ve çalışmaları hakkında genel bilgiler verildikten sonra, söz konusu yazarın Modern Türkiye’nin Doğuşu adlı kitabının değerlendirmesi yapılmıştır.

- 123. ÖZÇELİK, Tacettin Gökhan, “Doğu Ve Batı Dikotomisinin Yarattığı Gerçeklik: Oryantalizm - Oksidentalizm”, *International Journal of Eurasia Social Sciences*, C. 6, S. 19, 2015, ss. 168–193.**

Bu çalışmada, günümüzde oryantalizm ve oksidentalizm kurgularının ulaştığı noktanın bir analizi yapılarak, oksidentalizmin bir tanım ve tasnif denemesi yapılmıştır.

124. ÖZDAL, Işık, “Oryantalizm, Görsel İzler ve Günümüz Fotoğraf Sanatı”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi (Yedi)*, C. 9, S. 9, 2013, ss. 61–73.

Bu çalışmada, oryantalizmin görsel boyutu ve günümüz fotoğrafına etkisi sorgulanmıştır

125. ÖZDEMİR, Mustafa, “Dimitri Kantemir; Osmanlı Devleti’nde Yetişen Bir Oryentalist”, *Akra Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi*, C. 4, S. 10, 2016, ss. 65–76.

Bu çalışmada, Osmanlı Devleti kültür ortamında yetişen koyu bir Hristiyan ve Oryentalist olan, Türk müziği ve Türk tarihi hakkında önemli çalışmalar yapmış olan Dimitri Kantemir’i ve oryantalizmi yansıtan fikirleri ele alınmaktadır.

126. ÖZEL, Mustafa, “Tefsirde Oryantalizm Eleştirisi: Mevdudi Örneği”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 2, S. 3, 2002, ss. 229–236.

Bu çalışmada, Ebu’l-A’la el-Mevdudi’nin son bir iki asırdır İslam dünyasını çeşitli biçimlerde olumlu veya olumsuz etkileyen oryantalizme ve bazı oryentalistlere yönelttiği eleştiriler ele alınmıştır.

127. ÖZER, Hanife, “Bir Oryantalizm Eleştirisi: Gizli Mabet”, *Türklük Bilimi Araştırmaları*, S. 41, 2017, ss. 257–276.

Bu çalışmada, oryentalist bakış açısının Müslüman Türk toplumuna olan ilgisi ve bu ilginin yirminci yüzyıl başlarında Ömer Seyfettin tarafından Gizli Mabet başlıklı öyküsünde nasıl karşılandığı irdelenmiştir.

128. ÖZTÜRK, İlyas, Turgut Gümüsoğlu ve Gökmen Gezeri, “Kültürlerarası Çeviri Kapsamında Oryantalizm ve Öteki Kavramı (Orientalism Within the Scope of Intercultural Translation and the Perception of the Other)”, *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi (SKAD)*, C. 4, S. 8, 2018, ss. 17–45.

Bu çalışmada, öteki algısı, oryantalizm kapsamında ele almak ve kültürlerarası iletişim aracı çevirinin öteki algısının oluşturulmasındaki rolünü resmetmek amacıyla kaleme alınmıştır.

- 129. ÖZTÜRK, Tuğba, “Toledo Koleksiyonu: Sebepleri ve Sonuçlarıyla İlk Oryantalist Çalışmalar”, *Milel ve Nihal*, C. 12, S. 1, 2016, ss. 55–80.**

Bu çalışmada, Toledo koleksiyonunu çevirmenleri ve tercüme edilen kitapları bağlamında ele almakta ve Doğu ve Batı'daki sonuçlarıyla incelemektedir.

- 130. PAÇACI, Mehmet, “Oryantalizm ve Çağdaş İslamcı Söylem”, *İslamiyat*, S. 4, 2001, ss. 91–110.**

Bu çalışma, Oryantalim düşüncesinin temellerini açıkladıktan sonra günümüz İslamcı söylem ve düşünürlerin Oryantalizme bakış açılarını irdelemektedir.

- 131. PARLA, Jale, “Hayali Doğu”, *Atlas Dergisi*, S. 96, 2001, ss. 48–71.**

Bu çalışma, Batı'nın Doğu hakkındaki gerçek olmayan fikirlerinin tarihsel arka planı incelenmeye çalışılmıştır.

- 132. PEHLİVAN, İsmail, “Rus Oryantalist Faaliyetleri ve Osmanlı İmparatorluğu.” *Sosyal Bilimler Dergisi* C. 6, S. 12, 2016, ss. 91–106.**

Bu çalışmada, Rus Oryantalist araştırmacılarının Osmanlı İmparatorluğu topraklarının ve özellikle Anadolu coğrafyasının haritalandırılması, demografik yapısı, etnik niteliği, sosyo-ekonomik yapısı ve antik dönem tarihine ilişkin ilk araştırmalarına ilişkin veriler sunulurken, söz konusu Rus oryantalistlerinin araştırmalarının “Doğu Sorunu”nun biçimlenmesindeki etkisi üzerinde durulmuştur.

- 133. PEHLİVAN, İsmail. “Rusya ve Oryantalizm”, *Asia Minor Studies*, C. 4, S. 8, 2016, ss. 79–93.**

Bu çalışmada, “Oryantalizm ile Doğu Sorunu” arasında bir ilişki kurulmaya çalışılmıştır. Rusya'nın Avrupa kültür çevresine girişi ve Rusya'da Oryantalist düşüncenin zemin bulması sonrasında ortaya konulan araştırmaların Rusya'nın Asya ve Osmanlı coğrafyasındaki yayılma perspektifinde bir rolünün olup olmadığı ortaya konulmaya çalışılmıştır.

134. POLAT, Semra Aktaş ve Serkan Polat, “Oryantalist İmgelemde Turizm Söylemi”, *Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, C. 11, S. 1, 2016, ss. 257–268.

Bu çalışmada, oryantalizm ve turizm ilişkisi, hem turizmi oryantalizmin bir aracı olarak, hem de oryantalist söylemi turizm pazarlamasının bir parçası olarak yorumlayan iki farklı söylem bağlamında yorumlanmıştır. Ayrıca günümüzde oryantalist imgelerin bir meta olarak sunulduğu ve turizm destinasyonunun oryantalist söylemi, pazarlama unsuru haline getirip tarihe meydan okuyarak oryantalist söylemi lehine çevirdiği sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir.

135. RODINSON, Maxime ve Ahmet Turan Yüksel, “Oryantalizmin Doğuşu”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 2, S. 3, 2002, ss. 171–188.

Bu çalışma, Oryantalizmin ortaya çıkış serüvenini ve bu serüvenin başlangıç noktasını teşkil ettiği düşünülen kırılma noktalarını incelemeyi hedeflemiştir.

136. SAĞIR, Adem ve Sinan Kırımlı, “Oryantalizm ve Oksidentalizm Arasında Çanakkale Savaşı’nın Bellek İzdüşümleri: Çanakkale Yolun Sonu ve Son Umut Filmleri Örneği”, *Sosyoloji Dergisi*, S. 33, 2016, ss. 67–104.

Bu çalışma, temelde sinemanın toplumsal anlamına odaklanmakla birlikte sinemaya uyarlanan “Çanakkale Savaşları” algısını oryantalizm ve oksidentalizm tartışmaları ekseninde ele almayı amaçlamıştır.

137. SAKAL, Fahri, “Doğu-Bati Ne Demektir, Ne Yana Düşerler?”, *Studies of The Ottoman Domain (Osmanlı Hakimiyet Sahası Çalışmaları)*, C. 6, S. 10, 2016, ss. 1–24.

Bu çalışmada, ilk dönemlerinde dini hizmetler amacıyla yapılan faaliyetler üzerinde kurulan ve şekillenen Oryantalizmin zamanla Avrupa’da gelişen doğu-bilim/şarkiyat çalışmalarını temellendirdiğini ve Oryantalizmin bu süreçte Doğu’ya farklı ve aşığılanan bir yorumla geliştiğini ele almaktadır.

138. SATIR, Mehmet Emin ve Nuri Paşa Özer, “Oryantalist Bakış Açısının Sinemaya Yansıması: The Physician (2013) Filmi

Örneği”, *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, C. 6, S. 1, 2018, ss. 759–778.

Bu çalışmanın amacı, 2013’te yayınlanan *The Physician* filminde yer alan oryantalist öğeleri, içerik analizi yöntemiyle ortaya çıkartmaktır.

- 139. SAVAŞ, Merve, “Karikatürlerle Oryantalizm Avrupa’nın Türk ve Türkiye Algısı”, *Tarih Kritik Dergisi*, C. 5, S. 2, 2019, ss. 118–121.**

Çalışma, Necmettin Alkan tarafından 2016 yılında kaleme alınan *Karikatürlerle Oryantalizm Avrupa’nın Türk ve Türkiye Algısı* adlı kitap çalışmasını incelemeyi ve tanıtmayı hedeflemiştir.

- 140. SAYGILI, Serdar, “Doğu ve Batı Düalizminde İslam Medeniyet Tarihinin Oksidentalst Düşünürü Fuat Sezgin ve Bilim Tarihi Anlayışı”, *Temaşa Erciyes Üniversitesi Felsefe Bölümü Dergisi*, S. 10, 2019, ss. 10–31.**

Çalışma, İslam medeniyet tarihinin önde gelen Oksidentalst düşünürlerinden Fuat Sezgin’in faaliyetlerini ve bilim anlayışını açıklamayı hedeflemektedir.

- 141. SOYDAN, Murat, “Ferzan Özpetek’in Hamam Filminde Doğu’nun Gizli Bir Oryantalizm ile İnşa Edilişi”, *Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Yeni Düşünceler Hakemli E-Dergisi*, S. 2, 2007, ss. 51–68.**

Bu çalışma, Ferzan Özpetek’in yönetmenliğinde 1997 yılında çekilmiş olan *Hamam* Filmi’ndeki sahnelerden yola çıkılarak filmdeki Oryantalist bakış açısı irdelenmiştir.

- 142. ŞAFAK, Zafer, “Edward Said’in Şarkiyatçılık Eseri Çerçevesinde Postkolonyalizm’e Bir Bakış”, *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 16, S. 2, 2014, ss. 355–367.**

Bu çalışmanın amacı, postkolonyalizmi ve sömürgeciliği, postkolonyalizmin önde gelen temsilcilerini tanıtmak ve bu temsilcilerin Doğu’ya karşı uygulanan Avrupa merkezli vizyon ve misyonu yapısökümüne uğratmak için kullandıkları argümanları ortaya koymaktır.

143. ŞAKRAK, Bilgehan Ece, “Alternatif İran Filmleri, Oryantalizm ve İki Bacaklı At”, *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, C. 12, S. 25, 2019, ss. 135–151.

Bu çalışmanın amacı, yaklaşık olarak yirmi yıllık süreç içinde, İran filmlerindeki alternatif anlatının nasıl dönüştüğünü ortaya koymaktır.

144. ŞEN, Savaş Onur, “Kaddafi’nin Düşüşü ve Oryantalizm.” *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S. 41, 2018, ss. 227–244.

Bu çalışma, Libya Lideri Muammer Kaddafi’nin düşüşü ile sonuçlanan sürecin arka planını, bu süreçte oryantalizmin oynadığı rolü ve İslam ve Doğu’ya ilişkin yaratılan, imaj, ve mitleri incelemeyi amaçlamıştır.

145. ŞENAY, Bülent, “Orta Doğu Araştırmaları Birinci Dünya Kongresi ve Almanya’da Oryantalist Çalışmalar”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 2, S. 3, 2002, ss. 245–251.

Çalışma, Orta Doğu Araştırmaları Birinci Dünya Kongresi’nin ve Almanya’daki Oryantalist çalışmaların bakış açısını ve faaliyetlerini ele almayı amaçlamıştır.

146. ŞENAY, Bülent, “Yahudi-Hristiyan İlişkileri Tarihi ve Anti-Semitizm-Oryantalizm İlişkisi”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 11, S. 2, 2002, ss. 117-146.

Bu çalışmada, Yahudiler ve Latin Katolik Hristiyanları arasındaki ilişkileri şekillendiren Anti-Semitizmin Oryantalizm ile doğrudan sebep-sonuç ilişkisi olduğuna dikkat çekilmektedir. Edward Said’in *Orientalism* adlı eserindeki anti-semitizm ile ilgili değerlendirmelerinden hareketle, Yahudi-Hristiyan ilişkileri tarihine bakmakta ve Yahudi-Hristiyan kaynaklarına göre antisemitizmin kökenlerini incelerken, anti-Semitizmin Batı Hristiyan tarihinde bilinen sebepler yanında anti-İslamizmden de kaynaklandığı, dolayısıyla Oryantalizmi şekillendirmiş olduğuna işaret etmektedir.

147. ŞENYURT, Oya, “Selanik Hamidiye Cami: II. Abdülhamid Döneminde Mimaride Geleneksel Yaklaşımlar ve Oryantalizm”, *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 31, 2016, ss. 185–208.

Bu çalışmada, Selanik Hamidiye Cami’nin mimari özellikleri, 19. yüzyıl cami mimarisi ve siyasi yönelimler bağlamında incelenmiştir. Çalışmaya göre mimaride önemli bir simgeselliğe sahip olduğu düşünülen Oryantalizmin, 19. yüzyılın ikinci yarısından sonra Osmanlı dünyasında Batı’nın ekonomik ve siyasi yönden kuşatmasına Osmanlılık ve Panislamist eğilimlerin etkisiyle karşı durma halini yansıtır. Bu bağlamda Selanik Hamidiye Cami ve Osmanlı dünyasında ortaya çıkan bazı Oryantalist üsluplu yapılar değerlendirilerek, söz konusu üsluba yüklenen anlamın süreç içindeki değişimine ilişkin sonuçlar ortaya çıkarılmıştır.

148. TANYILDIZI, Nural İmik, ve Uğur Kaya, “Televizyon Reklamlarında Oryantalist Söylem: Mng Kargo ve Türkcell Reklamları Örneği”, *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 69, 2018, ss. 95–113.

Bu çalışmada, Mng Kargo ve Türkcell reklamlarındaki Oryantalist söylemleri araştırmak amacıyla göstergebilimsel çözümleme yöntemi kullanılmıştır. Bu amaç doğrultusunda elde edilen veriler ile seçilen reklamlarda, Batılı ve Doğulu kimliklerin temsil edilme biçimleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

149. TAŞ, İsmail, “İslâm Düşüncesinde Bir Zihniyet Dönüşümü (Oryantalizm ve Oksidantalizm Bağlamında Beytü’l-Hikme)”, *Marıne Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 6, S. 3, 2006, ss. 157–180.

Bu çalışmada, Beytü’l-Hikme’nin Abbasiler döneminde Bağdat’ta yabancı kültürlerle ait eserlerle ilgilenen bir tercüme evi ve kütüphane olarak ortaya çıkması ve İslâm düşüncesinde entelektüel bir birikimin oluşmasında oynadığı rol ile İslâm dünyasında meydana getirmiş olduğu zihniyet dönüşümü, oryantalizm ve oksidantalizm ile ilişkilendirilerek ele alınmaktadır.

- 150. TAŞCI, Özcan, “C. H. Becker (1876-1933) Örneğinde Uygulamalı Oryantalizm (Angewandte Orientalistik) Anlayışı-Oryantalizm Çalışmalarının Siyasallaşma Süreci”, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 47, S. 2, 2006, ss. 143–164.**

Bu çalışmada, Oryantalist çalışmaların tarihçesi ve gelişiminde etkili olan siyasi süreçlerini açıklanmaya çalışılmıştır. Ayrıca Oryantalizmin politik hedefler için yapıldığını vurgulayan çalışma örnek olarak Oryantalizmin önde gelen temsilcisi C. H. Becker’ı örneklemektedir.

- 151. TAŞCI, Özcan, “Oryantalizm Çalışmalarının Osmanlı Hakimiyetindeki Mısır’a Yansıması”, *İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 5, S. 1, 2014, ss. 85–101.**

Bu çalışmada, Batı’da özellikle 19. yüzyılın ikinci çeyreğinden itibaren ortaya çıkıp, 19. yüzyılın son çeyreğinde müsteşrik ve politikacı C. H. Becker tarafından geliştirilen “uygulamalı oryantalizm” anlayışının Osmanlı hakimiyetindeki Mısır üzerinde nasıl uygulandığına dair fikirler ele alınmıştır. Bu amaçla temel olarak Osmanlı döneminde 19. yüzyılın ikinci yarısından 20. yüzyılın başlarına kadar yazılan eserler referans olarak alınmıştır.

- 152. TEKDEMİR, Hande, “Edward Said’in Şarkiyatçılık Adlı Eserine Eleştirel Yaklaşımlar”, *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 18, S. 32, 2017, ss. 141–158.**

Bu çalışma, Şarkiyatçılık’a yöneltilen çeşitli eleştirileri konu alarak, Edward Said’in Şarkiyatçılık’ın ana ilkeleri ile çağdaş toplumda aydın sorumluluğu arasında kurduğu çetrefilli ilişkinin güncelliğine dikkat çekmeyi hedeflemektedir.

- 153. TIMUR, Taner, “Oryantalizm(ler) Tartışması.” *Toplumsal Tarih*, S. 119, 2003, ss. 64–70.**

Bu çalışmada, Oryantalizm hakkında ortaya atılan fikirselle görüşler tanımlanmış ve tartışmaya açılmıştır. Batı penceresinden Doğu’nun algılanış biçimi ve çarpıtılan öğeler üzerinde durularak, Oryantalizmin Doğu ve Batı arasında yol açmış olduğu ayrılıklara işaret edilmiştir.

- 154. TONNESSON, Stein ve Necmeddin Güney, “Oryantalizm, Oksidentalizm ve Ötekini Tanımak”, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 6, S. 3, 2006, ss. 357–366.**

Bu çalışma, 14 Ekim 1993'te Kopenhag'da NEWAS atölye çalışmasında sunulan bir tebliğin yeniden gözden geçirilmiş halidir. Çalışma, Doğu'yla Batı'nın ilişkisi ve bu ilişkide araştırmacı ve entelektüellerin rollerine dair bir fikir vermek üzere kaleme alınmıştır.

- 155. UZUN, Turgay ve Gülbahar Atasever. “Türkiye’de Modernleşme Süreci Bağlamında Oryantalist ve Oksidentalist Bakışlar”, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 26, 2010, ss. 175–182.**

Bu çalışma, oryantalizm ve Oksidentalizm kavramları üzerinde durmakta ve Türk toplumunda modernleşme sürecinin “batılı” ve “doğulu” kesimlerinin nasıl oluştuğunu açıklamaya çalışmaktadır.

- 156. TÜRKMEN, Sabri, “Oryantalizmin Doğu Algısı”, *İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 9, S. 2, 2018, ss. 151–170.**

Bu çalışmanın amacı, batılıların Doğu toplumları üzerindeki emellerine ulaşmak için takip ettikleri usul ve yöntemleri ortaya koymak ve bakış açılarına dikkat çekmektir.

- 157. UÇAR, Zofie, “Orta Avrupa Sanatında Oryantalizm Ve Slavizm Yansımasına Bir Örnek: Jaroslav Čermák’ın Resimlerindeki İmgeler (One Example of Reflection of Orientalism and Slavism In Middle European Art: Images in Paintings of Jaroslav Čermák)”, *Art-Sanat Dergisi*, S. 2, 2014, ss. 195–228.**

Bu çalışmada, Jaroslav Čermák’ın kişiliği ve sanatı, onun döneminde yaygın fikir akımları ışığında resimlerinde kullanılan, harem, kız kaçırma gibi sahne ve simgeler yorumlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca Čermák üzerinde etkili olan fikir akımlarının resimlerinde izlerini tartışıp eserlerinde saklı sanatsal, estetik, vatan-sever ve siyasî mesajları göstermeye çalışılmıştır.

- 158. ULUÇ, Güliz ve Murat Soydan, “Said, Oryantalizm, Resim ve Sinemanın Kesişme Noktasında Harem Suare”, *Bilig*, S. 42, 2007, ss. 35–53.**

Bu çalışma, Oryantalizmin tektipleştirmeci bakış açısının eleştirisinden yola çıkmaktadır. Oryantalizmin her dönemde, niyete, bilinçli ve farkında olmaya bağlı olarak, iyi-kötü niyet, bilinç, farkındalık ile var olabileceğini kabul etmektedir. Devamında da, her ötekini tanımlamanın ve bu yolla kendini inşa etmenin, hemen her zaman indirgeyici bir bilinçli kötü niyet önermesi hâkim Oryantalist bakış içinde değerlendirilemeyeceğini ifade etmektedir. Bu yüzden çalışma konusu olarak, yaptığı filmlerde Doğu’ya karşı oryantalist bir bakışla baktığı ısrarla vurgulanan Ferzan Özpetek ve ses getiren filmi; ‘Harem Suare’ seçilmiştir.

- 159. UZUN, Nihat, “İslâm'ın Menşei Hakkında Yeni Oryantalist İddialar”, *Karadeniz Teknik Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (KTUİFD)*, C. 1, S. 1, 2014, ss. 213–228.**

Bu çalışma, Kur’ân-ı Kerim yazmaları ve tefsiri hakkındaki ciddi araştırmalara öncelik vermek suretiyle, belli başlı yeni teorilerin bir özetini sunmakta ve eleştirel bir tahlille sonuçlanmaktadır.

- 160. UZUNOĞLU, Meryem, “Batı Resminde “Doğu” İmgesinin Oluşmasına Aracılık Eden Kadın Temsilleri”, *Sanat ve Tasarım Dergisi*, S. 21, 2018, ss. 223–242.**

Bu çalışmada, Oryantalizmin tanımı yapılarak; tarihsel süreçte Doğu-Batı ilişkisinin kültür ürünlerindeki yansımalarına değinilmiştir. Öteki üzerinden kendini tanımlama biçimi olarak oryantalist resimlerdeki ideolojik bağlam üzerinde durularak ve oryantalist resim geleneği içinde kadın temsilleri aracılığı ile Doğu imgesinin nasıl şekillendiği incelenmiştir.

- 161. ÜRE, Pınar, “İmparatorluk Filistin Ortodoks Cemiyeti ve 1882-1914 Yıllarında Filistin ve Suriye’de Rus Şarkiyatçılar”, *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD)*, S. 30, 2019, ss. 79–98.**

Bu çalışma, Rusya İmparatorluğu tarafından 1882 yılında Kudüs’te kurulan İmparatorluk Filistin Ortodoks Cemiyeti’nin kuruluşundan Birinci Dünya Savaşı’na kadar olan bilim ve eğitim faaliyetleri, cemiyetin iki süreli yayını olan

Palestinskiy Sbornik ve Soobşçeniya İmperatorskogo Pravoslavnogo Palestinskogo Obşçestva üzerinden değerlendirilmiştir.

- 162. YAVUZ, Hilmi, “"Oryantalizm" Üzerine Bir 'Giriş' Denemesi", *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 2, S. 3, 2002, ss. 53–63.**

Bu çalışma, Oryantalizm düşüncesinin tarihsel arka planı ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

- 163. YETİM, Nalan, “İş ve Örgüt Yazınında Oryantalist Eğilimler ve “Diğeri”nin Yüzü”, *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi*, C. 3, S. 24, 2012, ss. 209–232.**

Bu çalışmanın amacı, iş ve örgüt yazınında Batı merkezli olarak geliştirilen ve toplumları kategorize ederek, Batı’nın normatif öncüllerine göre sınıflayan oryantalist söylemleri değerlendirmektir. Çalışmada oryantalizm, kapitalist kültürün bir ürünü, Batı’nın “diğeri”ne olan ilgisi, kâr elde etme girişimlerinin bir parçası olarak ele alınmıştır.

- 164. YILDIRIM, Emine ve İsmail Hira, “Türk Televizyon Dizilerinde Oryantalist Yansımalar: Muhteşem Yüzyıl Örneği”, *PESA Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C. 2, S. 2, 2016, ss. 43–53.**

Bu çalışma ile self oryantalizm bağlamında tarihi olayların ve tarihi kişilerin yeniden üretilmesi değerlendirilerek, Türk televizyon dizilerinde oryantalist söylemin nasıl yansıtıldığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

- 165. YILDIRIM, Ali Kemal, “Edward Said'in Şarkiyatçılık Düşüncesine Eleştirel Bir Bakış”, *Doğu Batı*, S. 20, 2002, ss. 135–150.**

Bu çalışmada, Edward Said'in Oryantalizm hakkındaki düşünceleri tartışılarak, amacı ve etkileri ortaya konulmaya çalışılmıştır.

- 166. YILDIZ, Aytaç, “Türk Düşünce Tarihinde Oryantalizm Eleştirisinin Alımlanışı”, *Folklor/Edebiyat*, S. 75, 2013, ss. 221–236.**

Bu çalışmanın temel amacı Türkiye’de oryantalizm eleştirisinin alımlanış biçimlerini analiz etmektir. Bu sebeple de Edward Said'in ortaya koyduğu Oryantalizm eleştirisinin, Türk düşüncesinde nasıl alımlandığını ele almaktadır.

167. YILMAZ, Gülay, “Osmanlı Yönetiminin Oryantalist İnşası”, *Studies of The Ottoman Domain (Osmanlı Hakimiyet Sahası Çalışmaları)*, C. 4, S. 7, 2014, ss. 54–81.

Bu çalışma, On Altıncı Yüzyıl’dan modern zamanlara kadar ki dönemde Batı’nın Osmanlı İmparatorluğu’nu, özellikle Osmanlı yönetim biçimini, nasıl algıladığını ele almaya çalışmıştır. Amacı ise Avrupa metinlerinde Osmanlı yönetimini tanımlarken karşılaşılan Oryantalist eğilimleri göstermektir.

168. YILMAZ, Rahile Kizilkaya, “Oryantalist Bir Fikrin Kendi Paradigması İçinden Tenkid Edilme Serencamına Örnek: Norman Calder’ın Muvatta’ı Tarihlendirmesine Yöneltilen Eleştiriler”, *İlahiyat Akademi*, C. 6, S. 7-8, 2018, ss. 269–282.

Bu çalışmada, Norman Calder’a eleştiriler yönelten araştırmacılar arasında özellikle Wael B. Hallaq ve Harald Motzki’nin tenkidleri ele alınarak hem Oryantalist paradigmanın içerisindeki ilmi ve fikri süreklilik ortaya konulmuş hem de Oryantalist araştırmacıların tamamının aynı fikre sahip olduğu ve onlar tarafından kaleme alınan her eserin benzer sonuçlar içerdiği şeklinde genellemeci bir yaklaşımın yol açacağı muhtemel hatalara dikkat çekilmiştir.

169. YİĞİT, Zehra, “Hollywood Sineması’nın Yeni Oryantalist Söylemi ve 300 Spartalı”, *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, C. 5, S. 3, 2013, ss. 236–249.

Bu çalışmada Edward Said’in Oryantalizme bakış açısı kuramsal temeli oluşturmaktadır. Bu bağlamda oryantalizm tanımlandıktan sonra oryantalizmin Hollywood sinemasına ne şekilde ve hangi kalıplarla yansıdığı ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

170. YÜKSEL, Mehmet, “İslamofobinin Tarihsel Temellerine Bir Bakış: Oryantalizm ya da Batı ve Öteki” *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. 72, S. 1, 2014, ss. 189–200.

Bu çalışma, İslamofobinin tarihsel temellerine bir bakış çerçevesinde, oryantalizm ya da batı ve öteki kavramları hakkındaki söylemler, tartışmalar ve fikirler ortaya konulmaya çalışılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ORYANTALİZM İLE İLGİLİ YAPILAN TEZLER

171. AKTEPE, Şöhret, *Oksidental Bakış Açısı İçinde Oryantalizmin Tekstil ve Modaya Yansıması*, (Haliç Üniversitesi SBE Tekstil ve Moda Tasarımı Ana sanat Dalı Tekstil ve Moda Tasarımı Programı, Yayınlanmamış Doktora Tezi), İstanbul 2013.

Edebiyattan arkeoloji ve müziğe, fotoğraftan sahne sanatlarına ve modaya kadar pek çok farklı alanı kapsayan Oryantalizm, uzun süre sanatla özdeşleştirilmiştir. Ancak, son yıllarda konu üzerine yapılan araştırma ve çalışmalar, Batı'nın emperyalist ideolojileri ile Oryantalizm arasındaki bağlantıya dikkat çekerek, konunun farklı alanlar üzerindeki sosyo-kültürel ve siyasi etkilerini de içleyecek şekilde daha geniş bir perspektifte değerlendirilmesi gerekliliğini ortaya koymuştur. Geçmişten günümüze uzanan süreçte, Batı'da ağırlık kazanan Oryantalist bakışın olumladığı farklılık ve ötekilik kurguları içinde, subjektif söylemlere dayalı olumsuz bir Doğu imajı çizilmiştir. Bu durum, Batı'nın yaklaşımlarına uzun süre sessiz kalan Doğu ülkelerinde, özünde Oryantalizme karşıt bir söylem olarak gelişme gösteren Oksidentalizm kavramının doğmasına neden olmuştur. Türkiye'nin stratejik coğrafi konumu itibarı ile Oryantalizmin ana temalarından birini oluşturmaya karşın, ülkemizde Oksidental bakış açısıyla Oryantalizm üzerine birçok alanı içleyecek kapsamlı bir değerlendirmenin yapılmadığı kaynak araştırması sonucunda görülmüştür. Bu düşünceden hareketle, öncelikle Batı'nın Doğu'ya bakışının ve beslendiği alanların tarihsel bir perspektifle ele alındığı çalışmada, Batı ile Doğu arasındaki etkileşimler, Türkiye ile dönemsel paralellik kurularak incelenmiştir. Batı'daki Oryantalizm sürecinde Türkiye'nin de Batılılaşma sürecine girmesi; siyasal, sosyo-kültürel, sanat, moda gibi pek çok alanda görülen Batı etkisi, bu yaklaşımı gerekli kılmıştır. Çalışmanın ikinci bölümünde, siyasal ve sosyo-kültürel açıdan mercek altına alınan Oryantalizmin, özellikle Batılılaşma döneminden itibaren Türkiye'ye yansımaları incelenmiştir. Üçüncü bölümde, Avrupa ile sanatsal etkileşimler sonucu Türk Resim Sanatı'ndaki değişim ve gelişimler ile aynı süreçte Batı'da olumsuz Doğu imajını görsel olarak pekiş-

tiren Oryantalist resim, görsel örneklerle desteklenmiştir. Tekstil ve Moda da Oryantalizmin incelendiği son bölümde ise; Avrupa resim sanatında önemli bir ayrıcalığı olan Türk Halıları, Avrupa'daki Türk Modası ve Oryantalizm süreci ve bu süreçte Türk giyim kuşamındaki değişiklikler sebep-sonuç ilişkisi içinde incelenmiştir.

172. ALCA, A. Nihan, *Hollywood Filmlerinde Oryantalizmin Yeniden Üretimi*, (Karabük Üniversitesi SBE Sosyoloji Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Karabük 2016.

Hollywood toplumsal belleğin oluşmasına katkıda bulunan filmler yapan dev bir endüstridir. Bu dev endüstri, sessiz sinema döneminden itibaren filmlerin gişe başarısını sağlamak için seyircinin ilgisini çekecek kültürel ve sosyal farklılıklardan, zıtlıklardan beslenmiştir. Bu yüzden Hollywood için, seyircinin hayal gücünü harekete geçiren Doğu'nun ve Doğuluların sinemada temsili vazgeçilmez unsurlardan biri olmuştur. Başlangıçta, Doğu'yu uzak egzotik ve hayali bir yer olarak sunan Oryantalist Hollywood filmlerinde, 11 Eylül saldırısından sonra, Doğu artık eski Doğu olarak temsil edilmemektedir. Hollywood sinemasında Doğu ve Doğulu temsilleri, ABD'nin değişen iç ve dış politikaları doğrultusunda yeniden üretilmiştir. Çalışmada, seçilmiş Oryantalist filmler incelenmekte ve 11 Eylül terör saldırısı sonrası Hollywood filmlerinde ortaya çıkan yeni Oryantalizm tespit edilmektedir.

173. ALKAN, Cenar, *Oryantalizm: Coğrafi Ayrımdan Söylemsel Ayrışmaya Türk Düşünce Hayatı Örneği*, (Maltepe Üniversitesi SBE Sosyoloji Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2015.

Oryantalizm, Batı'nın Doğu üzerindeki söylemsel kurgusu üzerinden oluşturulan hakimiyeti anlamında kavramsallaştırılmıştır. Batı öncelikle kendi coğrafi sınırını belirleme anlamında Doğu ile arasına bir fark koymuş, sonrasında bu coğrafi farkı zihinsel, akılsal, davranışsal, ahlaksal vb. ayrılıklar üzerinde kurgulamıştır. Süreç içinde Batı'nın oluşturduğu kurgu değişerek Doğu'nun üzerinde kurduğu hakimiyetin bir aracı haline gelmiştir. Edward Said'in 1978'de yazdığı kitap oryantalizm açısından bir milat niteliğindedir. Batı'nın hegemonik söylemsel kurgusunun, sömürgeciliğini temellendirdiğini bize göstermiştir. Oryantalizmin araştırma nesnesi Doğu'dur. Doğu toplumlarını açıklama iddiasıyla yola çıkmış olan Batı entelektüelleri, bu incelemeleriyle kendilerini de şekillendirmişlerdir.

Bu anlamda oryantalizm, Batı'nın fikirleri, tarzları, ilgileri ve eylemlerinin de tarihidir. Batı, hegemonik söylemsel oluşum sürecini önce dini ve edebi literatüründe gerçekleştirmiş, sonraları daha sistematik hale gelmiş, felsefe ve edebiyat gibi çeşitli bilim dallarında, resim ve müzik gibi sanat alanında görülürken, fotoğraf ve filmin icadıyla sinemada yaygın olarak kullanılmıştır. Bu çalışmada oryantalizmin coğrafi ayrışmadan söylemsel ayrışmaya doğru giden süreci irdeleyerek, bu anlamda edebiyat, felsefe, cinsellik ve sanat alanında stereotiplerin oluşumu literatür taraması yapılarak incelenmiştir.

174. ATABAY, Ülkü Gencay, *W. A. Mozart'ın Saraydan Kız Kaçırma Operası'nda İşlenen Oryantalizm Olgusu*, (Bşknt Üniversitesi SBE Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara 2019.

18. yüzyılda ortaya çıkan oryantalizm olgusu pek çok alanda işlenmiş, kendisini göstermiş, göz ardı edilemeyecek bir şekilde; coğrafi keşiflerin ardından Reform Hareketleri ve Rönesans'la birlikte yükselen Avrupa medeniyetlerini kültürel anlamda etkilemiştir. Batı'nın Doğu'ya bakışı, kültürel, beşerî, toplumsal farklar göz önüne alınırken, bir bakış açısı olarak dikkat çekmektedir. Başarısızlıkla sonuçlanan II. Viyana Kuşatması'nın ardından, politik açıdan Avrupa'nın Osmanlı İmparatorluğu'na karşı bakışı değişmiştir. Bu durum üzerine çeşitli sanat eserleri ortaya konmuştur. Saraydan Kız Kaçırma Operası incelendiğinde, bu olgunun pek çok öge ile birlikte ortaya çıktığı, çeşitli oryantalist elementler bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu çalışmada, oryantalizm olgusu ve Saraydan Kız Kaçırma Operası'nda Mozart'ın müziğine nasıl yansıdığı ele alınmıştır. Bununla birlikte dönemin Viyana'sı ve II. Viyana Kuşatması'nın Avrupa'da nasıl bir etki yarattığına değinilmektedir.

175. ATALAY, Sinem, *Oryantalizm, Oryantalistler ve Arap Dili Çalışmaları*, (Dicle Üniv. SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Diyarbakır 2007.

Oryantalizmin en önemli katkılarından birisi farklı tarihselliklerin, oluşumların, süreçlerin ve kavramların algılanış ve anlaşılmışına yeni bir olanak getirmesidir. Bu niteliğiyle oryantalizm, metin çözümlemesine dayalı, neredeyse amprik denilen bir niteliği aşmış bir episteme olarak ortaya çıkmıştır. Farklı düzeylerde uygulanabilmesinin en önemli nedeni budur. Oryantalizm herseyden önce açık ve gizli iktidar ilişkilerini içeren bir politik süreçtir. Bu iktidar tarihsel

olarak iki farklı coğrafya arasında gerçekleşmiş olabilir. Oryantalizm hem iktidar hem de söylem düzeyinde ve polemige yakın diliyle farklı bir pencere açmış ve tartışmalara yeni bir soluk kazandırmıştır ve Batı'nın ve Doğu'ya bakış tarzını sürekli sorgulamıştır. Bazı görüşlere göre oryantalizm bilimsizdir. Doğu'nun ne olduğu hakkında kesin bir belirsizliğe sahiptir. Bu çalışmada oryantalizm hakkındaki değişik söylemleri, karsıt fikirleri karşılaştırarak sarkiyatçılık hakkında genel bir bilgi edinilmesi amacıyla yapılmıştır.

176. ATASEVER, Gülbahar, *Doğu-Batı İlişkileri Bağlamında Oryantalizm*, (Muğla Üniv. SBE Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Muğla 2009.

Oryantalizm hakkındaki tartışmalar kolonizasyonun serbestleşme süreciyle başlar. Edward W. Said, tartışma yaratan kitabı *Şarkiyatçılık: Batı'nın Şark Anlayışlarında kültürel emperyalizmi eleştirir*. Said'in ifadesiyle, oryantalizmin özü Batı'nın üstünlüğü ile Doğu'nun geri kalmışlığı arasındaki yok edilemez ilişkiye dayanır. Diğer bir ifadeyle Said oryantalizmi, Batı'nın, aşağı olan Doğu'ya hegemonik bakışı olarak tanımlamaktadır. O'nun için Doğu ile Batı arasındaki ilişkiler tarih boyunca dondurulmuştur. Bazı yazarlara göre ise, oryantalizm, değişmeyen kavramları ve tarih boyunca inşa edilen aynı yapıyı içermez ve oryantalizmin tüm tarihi hegemonik olarak değerlendirilemez. Bu bağlamda, Said'in Doğu ve Batı'nın ikili karşıtlık oluşturduğu açıklaması doğru olmakla birlikte yetersiz görünmektedir. Bu nedenle, oryantalizmin farklı bakış açılarından değerlendirilmesi önem taşımaktadır. Bu çalışmada, Doğu ve Batı arasında gelişen ilişkiler çerçevesinde Oryantalizm düşüncesi ve gelişimi ele alınmıştır.

177. AVCI, Remzi, *Alman Oryantalizmi: Carl Heinrich Becker ve Martin Hartmann Örneğinde Osmanlı Toplum ve Siyaset Söylemi*, (Mardin Artuklu Üniversitesi SBE Tarih Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Doktora Tezi), Mardin 2018.

19. yüzyılın sonlarında Almanların Doğu'yu siyasi olarak keşifleri ile tarihsel olarak kendi içerisinde filolojik bir gelenek yaratan Alman oryantalizmi disiplini-leşme sürecinde antropoloji, etnoloji, hukuk ve siyaset bilimleri ile ilişki kurarak sosyo-kültürel çalışmalara yönelmiştir. Almanya'da Doğu çalışmalarının kültürel konsepte eğilimini İslam bilimlerinin kurucusu olarak anılan Carl Heinrich Becker (1876-1933) yönlendirirken Martin Hartmann (1851-1918), modern Do-

ğu'nun Alman oryantalizminin temel bir parçası olmasını sağlamıştır. Alman sömürgeciliğinin başlaması ile beraber Fransa ve İngiltere örneklerinde olduğu gibi Doğu bilimlerinin uygulanabilirliği meselesi oryantalist bilgi ile siyasetin kesişmesine yol açmıştır. Bu yeni konsept ortaya Becker ve Hartmann'ın öncülük ettiği Doğu'yu merkeze alan dergi, kurum ve metinlerden oluşan somut bir şey çıkarmıştır. Bu gelişmelerin bir sonucu olarak 19. yüzyılın sonlarından I. Dünya Savaşı'na kadar bir taraftan Alman oryantalizminde Osmanlı Devleti ve İslam ile ilgili çalışmalar artarken diğer taraftan da bu çalışmalar ideolojik ve siyasi bir boyut kazanmıştır. Bu çalışma, Almanların oryantalizme kattıkları ideolojik ve siyasi boyutun sınırlarını Becker ve Hartmann örneğinde Osmanlı toplum ve siyaset söylemi üzerinden izah etmeye çalışmaktadır. Metinleri ve aktiviteleri ile Becker ve Hartmann'ın özellikle I. Dünya Savaşı'nın başlaması ile iktidar üzerindeki etkisine ve onların ne oranda etkiye maruz kaldıklarını bu çalışma tartışmaya açmaktadır. Geçişkenlikler ve karşıtlıklar üzerinden inşa edilen bu çalışma, Kaiser II. Wilhelm'in 1888'de iktidara gelmesinin ardından 1918'de savaşın bitişini içine alan süre ile sınırlandırılarak metin üretiminin en yoğun olduğu 1900-1918 yılları arasına odaklanmaktadır.

178. AVLUKLU, Aysel, *Oryantalizm ve Küreselleşme İlişkisi Üzerine, Cumhuriyet Üniv., SBE, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sivas 2005.*

Bu çalışmanın temel amacı, son dönemde entelektüel alanda yoğun tartışma konusu olan oryantalist söylem ile küreselleşme fenomeni arasındaki ilişkiyi tahlil etmektir. Bu amaçla çalışmanın birinci bölümünde, öncelikle oryantalizmin neliğine, tarihsel kökenlerine ve özelliklerine yer verilmiştir. Oryantalist söylemin temel argümanları açıklanmış, Doğu-Batı ilişkisine dikkat çekilerek Edward Said perspektifinden oryantalizm analizi yapılmıştır. Çalışmanın ikinci bölümünde, küreselleşme olgusunun neliğini, orijinini açıklama noktasında kapitalizmin tarihine ve özelliklerine yer verilmiştir. Buna bağlı olarak kapitalizmin radikalleşen formu olan küreselleşmenin açılımı yapılmaya çalışılmıştır. Çalışmanın üçüncü bölümünde, oryantalizm ve küreselleşme arasındaki ilişki üzerinde durulmuştur. Oryantalizmin güç, hegemonya, ötekileştirme, bilgi kültürü olma ve Doğu-Batı ayrımı gibi temel argümanlarıyla, küreselleşmenin benzer argümanları arasında bağlantı kurulmaya çalışılmıştır. Akademik bir söylem olarak

oryantalizm ve kapitalizmin en ileri aşaması olan küreselleşme fenomeni birlikte analiz edilmiştir.

179. **AYAN, Emine, *Edward W. Said'in Oryantalizm Kuramından Hareketle Postmodern Türk Romanlarında Oryantalist Temsiller Üzerine Bir İnceleme*, (Çukurova Üniversitesi SBE Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi), Adana 2018.**

Batı ile Doğu dünyası arasındaki diyalektikle şekillenen Batı merkezli bir bilgi alanı olan oryantalizm, Edward W. Said'in 1978 yılında yayımlanan Şarkiyatçılık Batı'nın Şark Anlayışları adlı kitabı ile kurgusal bir atmosferde metinler aracılığıyla oluşan bir söylem olma niteliği kazanmıştır. Bu çalışmada Said'in kuramsal çerçevesini çizdiği oryantalizmin postmodern anlatıdaki görünümünün açığa çıkartılması amaçlanmıştır. Bu bağlamda çalışmada postmodern Türk romanının önde gelen isimlerinden İhsan Oktay Anar, Hasan Ali Toptaş, Elif Şafak ve Orhan Pamuk'un romanlarının oryantalist bir okumaya tabi tutulmasıyla, Doğu'ya ilişkin temsil biçimleri saptanan romanlarda bu temsil biçimlerinin postmodern bir kurmacada bir söylem biçimine nasıl dönüştüğü gösterilmiştir. Postmodern yazarların oryantalist bir bakış açısına sahip olup olmadıklarını ve bu bakış açısını anlatının bir parçası haline getirerek yansıtip yansıtmadıklarını tartışan çalışmada, oryantalist unsurların postmodern anlatının popüler bir malzemesi haline gelmesinde etkili olan kuramsal çerçeve tartışılmıştır.

180. **BAKBAK, Dagmara Magdalena, *Polonya'da Oryantalizm, Altayistik ve Türkoloji ile İlgili Süreli Yayınlar Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi*, (Trakya Üniversitesi SBE Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Edirne 2018.**

Polonya ve Türkiye arasındaki ilişkiler uzun bir tarihe dayalıdır. Diplomatik, ticari ve kültürel bağlamda gelişen bu ilişkiler kurulmasın neredeyse 600 yıl önceye dayanır. İki ülke arasında çok sayıda savaş gerçekleşmiştir, ancak Polonya ve Türkiye arasındaki ilişkilerde savaşlardan daha çok barış dönemi ön plandadır. Türk etkisi Polonya kültürü, dili ve geleneklerinde açıkça görülmektedir. On sekizinci yüzyıldan itibaren Türk dili öğretilmeye başlanmıştır. Polonya'daki oryantal çalışmaların zengin bir geleneğe sahip olmasının nedeni budur. Tarihlerinin çoğunda, Polonya'daki Oryantal çalışmalar, Yakın ve Orta Doğu'nun

kültürü ve dilleri üzerinde odaklanmıştır, çünkü Polonya bu bölgelerle yakın temaslarda bulunmuştur. Bu çalışmada, Oryantalizmin tarihi ve Polonya'daki oryantal dillerin (özellikle Türkçe) öğretim tarihi ele alınmıştır.

181. BAŞEĞMEZ ÇETİN, Aybige, *Türk Edebiyatı'nda Oryantalizm*, (Gazi Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara 2015.

Bu çalışmada, Tanzimat ve Servet-i Fünûn dönemi Türk Edebiyatı'nda oryantalizmin tesiri edebiyat tarihlerinden yararlanarak incelenmiştir. Beş bölümden oluşan tezin giriş bölümünden sonraki ikinci bölümünde "Oryantalizm Tanımı ve Kapsamı" başlığı altında oryantalizm kavramının kapsamı ve tarihi izah edilmeye çalışılmıştır. "Modernleşme ve Doğu Toplumlarında Oryantalizm" ismini taşıyan üçüncü bölümde, Doğu toplumlarındaki oryantalizmden bahsedilmiş, daha sonra "modernleşme" ve "aydın" gibi kavramlar, oryantalizmle ilişki kurularak hem Avrupa hem de Osmanlı Devleti açısından ele alınmıştır. Tezin dördüncü bölümünde edebiyat tarihlerinden yola çıkılarak Tanzimat ve Servet-i Fünûn dönemi sanatçılarının görüşleri; "Batı ile Beşerî İlişkilerin Oryantalizm Algısına Etkileri", "Batı ile Edebî İlişkilerin Oryantalizm Algısına Etkileri", "Tanzimat ve Servet-i Fünûn Sanatçılarında Yabancılaşma", "Tanzimat ve Servet-i Fünûn Sanatçılarında Toplumu Dönüştürme Çabası" başlıkları altında ele alınmıştır. Tezin son bölümünde ise elde edilen sonuçların genel bir değerlendirilmesi yapılmıştır.

182. BEYAZYÜZ, Selim, *Oryantalizm ve Oksidentalizm Kavramları Çerçevesinde 11 Eylül Sonrası Hollywood Sineması ve Türk Sinemasında Öteki Temsilleri*, (Selçuk Üniversitesi SBE Radyo-Televizyon ve Sinema Anabilim Dalı Radyo-Televizyon ve Sinema Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya 2017.

Yedinci sanat olarak nitelendirilen sinema, var oluşundan bu yana eğlenme amacının yanında, sosyal, ekonomik, siyasal ve ideolojik bir yapıya da ev sahipliği yapmıştır. Sinema, ilk yıllarından bu yana ideolojik amaçlara hizmet etmiş, kitleleri harekete geçirebilme gücüne sahip olmuştur. Ötekileştirme ve oryantalist çalışmalar da bu anlamda sinemada yerini bulmuştur. Bu çalışmanın temel amacı, Doğu ve Batı karşıtlığını temsil eden oryantalizm ve oksidentalizmin pratikte birbirinden farklı olmadığı her ikisinde sonsuz şekilde birbirlerini olumsuzlayan

bir yapı içerisinde bulunduğu, kullanılan argümanlar ve parametrelerin aynı olduğudur. 11 Eylül sonrası değişen öteki algısıyla birlikte Batı'nın Doğu'ya karşı olan tutumu yerini düşmanlığa bırakmış, "Müslüman barbar, biz/öteki, Doğulu-Batılı" çatışmaları ortaya çıkmıştır. Çalışmada özellikle 11 Eylül 2001 saldırıları sonrası dünyada değişen ve gelişen Doğu algısının yarattığı oryantalist ve oksidentalit tepkilerin sinemaya yansımalarının ve bu ötekileştirmenin birbirine karşı her iki düşünceye sahip iki anlatının incelenmesi amaçlanmıştır.

183. BOZYER, Özlem, *Hollywood Sinemasında Oryantalizm Etkisi ve Doğu Erkekleri İmajı*, (Karabük Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Karabük 2012.

Oryantalizm kavramı 20. yüzyılda ortaya çıkan bir kavram olmasına rağmen, Batı toplumlarının, Doğu toplumları ile oryantalist ilişkisi Antik Çağlara kadar dayanmaktadır. Çalışmada Antik Çağlardan başlayarak günümüze kadar oryantalizmin geçirdiği tarihsel değişim incelenmiş; Doğu toplumları ve özellikle Doğu erkekleri hakkında oluşan oryantalist söylemlerin, 20. yüzyıl içerisinde ortaya çıkan sinema sektöründeki yansımaları araştırılmıştır. Günümüzde her toplumun farklı sinema anlayışı ve tarzları olsa da Hollywood, Batı'nın sinema merkezi olarak kabul edilmektedir. Hollywood'un elinden çıkmış birçok yapım, tarihsel süreç içerisinde yoğun olarak şekillenen Batı'nın oryantalist bakışını sinema kurguları altında izleyicilere aktarmaktadır. Bu nedenle araştırmada Hollywood elinden çıkmış yapımlar ele alınmış ve Batı'nın Doğu'ya oryantalist bakışının üç kategoride incelenebileceği görülmüştür. İlk kategoride Doğu toplumlarının, erotik ve güzel kadınların, büyü, mistik ve değerli hazinelerin olduğu dünyalar olmasına rağmen, Doğu toplumlarının sahip oldukları zenginlikler karşısında aklını kullanmayan, köle ruhlu insanlardan oluştukları resmedilmiştir. İkinci kategoride ise özellikle son yıllarda yaşanan olayların etkisiyle İslam dini terör ile ilişkilendirilmiş ve Müslümanların potansiyel birer terörist olduğu algısı oluşturulmuştur. Üçüncü kategoride yer alan filmlerde ise Doğu toplumlarının despotik yönetim altında yaşayan, demokrasi istemeyen, şehvet düşkünü ve sapkın dinli insanlardan oluştuğu resmedilmiştir.

- 184. BULUT, Yücel, 1945 Sonrasında Oryantalizme Yöneltilmiş Eleştirilerin Değerlendirilmesi, (İstanbul Üniv., Edebiyat Fak., Sosyoloji Bölümü, Yayınlanmamış Doktora Tezi) İstanbul 2000.**

Bu çalışmada, Oryantalizm Batı'nın Dünya'yı ele geçirme amacı üzerine inşa edilen bir fikir akımı olarak sunulmaktadır. Çalışma, II. Dünya Savaşı'ndan sonra, 1945 yılından 2000 yılına kadarki dönemi incelemeyi hedeflemiştir. Ayrıca Oryantalizm hakkında yöneltilen eleştirileri Sosyal Bilimler alanında ortaya konulmuş ve doğrudan Oryantalizmi hedef alan araştırmalar ile sınırlı tutulmuştur.

- 185. ÇELEBİ, Funda Atak, Türk Modernleşmesinde Oryantalizmin Etkisi ve Kadın Sorununa Yansımaları; Diyarbakır Örneği, (Dicle Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Diyarbakır 2007.**

Bu çalışmada Doğu ile Batı arasındaki ilişkileri incelemede bir dönüm noktası oluşturan Edward Said'in Oryantalizm teorisinden yola çıkarak Türkiye'de modernleşme sürecinin oryantalist tahayyülden nasıl etkilendiğini ve bu etkilenimin toplumsal cinsiyet politikalarını nasıl belirlediğini incelemeye çalışılmıştır. Aynı zamanda oryantalizmin çoklu görünümünün varlığı argümanına dayanarak Türkiye'nin oryantalizm merkezli modernleşme çabasının özellikle ülkenin Doğu bölgelerinde kadının toplumsal konumunu nasıl şekillendirdiğini ve Doğu'lu kadın üzerine oluşturulan söylemin gerçekliği üzerine yoğunlaşmıştır. Çalışma, Türk modernist elitlerinin oryantalizmin etkisiyle tanımladıkları Doğu kadını imgesinin verili gerçekliğe oturup oturmadığını ve özellikle Kemalist ideoloji ve Avrupa merkezci bir pencereden Doğu'ya bakmanın gerçekleri ne kadar kavrayabileceğini sınamayı hedeflemektedir. Çalışmanın ana teması Batı dışı modernleşme çabalarının kendi toplumsal gerçekliğine karşı geliştirdiği Batılı ve önyargılı bakış açısının en belirgin olduğu alanın toplumsal cinsiyet kimlikleri alanı olduğunu ve bu nedenle başarısızlık ve çelişkilerin en çok bu alanda gözle görülür hale geldiğini ortaya koymaya çalışmaktır.

- 186. ÇELİK, Serra Hanife, *Sanatta Oryantalizm ve Bir Oryantalist Olarak Osman Hamdi*, (Beykent Üniversitesi SBE İletişim ve Tasarım Ana sanat Dalı İletişim Sanatları ve Tasarım Sanat Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2017.**

Batı ve Doğu medeniyetleri arasındaki çatışma, büyük ölçüde bir sosyal zemin üzerine inşa edilmiştir. Uzun yıllar boyunca Batı ve Doğu, birbirlerini sadece savaş meydanında tanımış ve bu sayede de birbirlerine dair sadece savaş meydanlarında gördüklerine göre fikir sahibi olmuşlardır. Bu fikirler, yıllar içerisinde Batı'nın ve Doğu'nun, sosyal anlamda, birbirlerini çeşitli açılardan ve negatif olarak tanımlamalarına neden olmuştur. Fakat bu süreçte Batı, konuyu daha sert olarak değerlendirmiş ve Doğu'yu kötü olarak göstermekten vazgeçmemiştir. Bu sürecin bir parçası olarak oryantalizm yaklaşımı, Batı'nın, Doğu'ya dair sert, aşağılayıcı ve düşmanca tavrını sergilemek adına yaratılmıştır. Büyük ölçüde siyasi bir anlamı olan oryantalizm, zaman içerisinde, kendisine sanat dünyasında da yer bulmuştur ve resim, oryantalizmin en güçlü araçlarından biri haline gelmiştir. Aynı zamanda resim, hayallere dayalı kötü ve olumsuz Doğu imajını da pekiştirmiştir. Bu bağlamda oryantalizm resimde bir tartışma konusu olurken, Doğulu ressamlar açısından da oryantalizm algısını ve ona dair değerlendirmeleri son derece önemlidir. Bu Doğulu ressamlardan biri olarak Osman Hamdi Bey eserleri ile birlikte oryantalist ya da oryantalizm karşıtı biri olarak, farklı açılardan değerlendirilmiştir. Bu çalışmada, oryantalizm ve onun sanattaki yansımaları temelinde, Osman Hamdi Bey'in seçilmiş eserleri incelenmekte ve bu eserlere göre Osman Hamdi Bey'in oryantalizm ile olan ilişkisi değerlendirilmektedir.

- 187. ÇİFCİ, Yusuf, *Türkiye'de Self Oryantalizmin Nesnesi Olarak Kürtler*, (Sakarya Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya 2012.**

Türkiye'deki Kürt toplumsallığı ve içinde bulundukları sorunlar ile ilgili pek çok bilimsel yayın olduğu bilinen bir gerçektir. Ancak bunlardan hemen hepsinin tarafgir söylemler merkezinde yazıldığı ifade edilebilir. Kimi zaman devlet merkezli, kimi zaman ideoloji (Türk Milliyetçiliği, Kürt Milliyetçiliği, Liberalizm, Sosyalizm vs.) merkezli, kimi zaman yazarların kendi dünya görüşleri merkezli ve kimi zaman ise henüz merkezinde hangi felsefi doktrinin bulunduğu tespit bile edilemeyen pek çok yayının olduğu söylenebilir. Bu çalışmada ise, hem bütün bu

yayınlarla bir “karşı duruş” sergilemekte, hem de toplumsal problemlerin incelenmesinde ve çözümünde “otantik olan”ın merkez alınması gerektiğinin altını dikkatle çizmektedir. Self oryantalizmi Asya, Afrika, Arap Yarımadası, Osmanlı İmparatorluğu ve bütün Doğu toplumlarında mevcut modernleşme ikilemleri ile aydınlar ekseninde kuramlaştıran bu çalışma; genel anlamda Osmanlı aydınlarının, özelde Cumhuriyet aydınlarının ve de nihayetinde Kürt aydınlarının mukayeseli bir incelemesini yapmakta ve diğer Doğu toplumlarının analizi için yeni bir teori (Self Oryantalizm) sunmaktadır.

188. DİNÇ, İlkan Devrim, *Oryantalizm Üzerinden Avrupa ve Uzak Doğu Filmlerinin Analizi*, (Maltepe Üniversitesi SBE Radyo, Sinema, Televizyon Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2016.

Yüzlerce yıldır kültürün güçlü varlığı insanın doğayla olan bağının önüne ve insan bilincini ikiye ayırmıştır. Bu ikiliğin Küreselleşme söz konusu olduğunda Doğu-Batı çatışmasına dönüşmesiye insanlığın kolektif bilincine geri döndürilemez bir darbe vurmuştur. Dünyayı kültürel anlamda yaratılan manipülasyonlarla yöneten Emperyalist güçlerin Oryantalist söylemi her alanda olduğu gibi medyada da karşılığını bulmaktadır. Çalışmada bu manipülasyonların anlamsızlığını ve geçersizliğini gözler önüne sermek için estetik seviyeleri birbirine çok yakın olan iki Avrupa ve iki Uzak Doğu filmi kültürel anlamda analiz edilmiş ve insanlık kültürünün benzerlikleri bulgulanmıştır. Giriş bölümünde çalışmanın alt yapısı açıklandıktan sonra Oryantalizm farklı yönleriyle ve dönemleriyle açıklanmış ve kavramın genel yapısına açıklık getirilmiştir. Edward Said başta olmak üzere birçok farklı araştırmacının bakış açıları dile getirilmiştir. Oryantalizm'den sonra öyküsel bir incelemenin yapılabilmesi için Yunan paganizm'i merkeze konularak tasarlanmış analiz yöntemleri incelenmiş ve ardından estetik altyapıyı kurgulamak için Avrupalı yazar ve filozofların görüşlerine yer verilmiştir. Son olarak filmler bu bahsedilen kültürel altyapı ile Oryantalizm'e gönderme yapılarak analiz edilmiş ve Kavram'ın Doğu'ya yönlendirdiği temalar Batı'da, Batı'ya ait olduğu savunulan temalarda Doğu'da tespit edilmiştir.

189. EREN, Gül, *Edward Said: Oryantalist Söylem Analizinin Metodolojik Temelleri*, (Atatürk Üniv., SBE Felsefe Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi), Erzurum 2013.

Bu çalışmada, Edward Saidin Doğu eksenli kültürel çalışmalar için zorunlu bir referans haline gelmiş eseri Oryantalizm çerçevesinde, oryantalizmin geleneksel anlamından koparılışı ve politik ve ideolojik bir içerik kazandırılarak yeniden tanımlanışı, Saidin Giambattista Vico, Friedrich Nietzsche, Antonio Gramsci, Raymond Williams, Michel Foucault ve Jacques Derrida gibi isimleri farklı bir eleştirel çerçevede sentezleyen metodolojik tercihleri bağlamında sorunlaştırılmaktadır. Geleneksel oryantalizm kavramını sadece akademik bir disiplin olmaktan çıkaran Oryantalizmin Doğu ve Batı arasında kurduğu ontolojik-epistemolojik karşıtlık, Marxist geleneğin ideoloji, hegemonya, emperyalizm, kolonyalizm vb. tartışmalarından yapısalcı ve postyapısalcı metinsellik, söylemsellik tartışmalarına uzanan teorik bir hatta incelenmektedir. Ulaşılan sonuçlar bakımından, genelde nesnellik atfedilen akademik bir disiplinin varlığını simgeleyen oryantalizm, Said ile birlikte iktidarın temsil biçimine, Batılı bilgi birikiminin Doğuya egemen olma sürecine gönderme yapan özgül güce sahip bir kavrama dönüşmektedir. Saidin söz konusu metodolojik tercihleriyle şekillenen girişiminde oryantalizm, postyapısalcılığın metin ve söylem kavramlarıyla yeniden ele alınan ideolojik düzlemde, sadece ötekine ilişkin bilginin bir taşıyıcısı olmaktan çıkıp, bizzat yaratıcısı olarak belirlenmektedir.

190. GAYNUTDİNOVA, Alina, *Siyasi Tarih Bağlamında Rus Oryantalizminde Osmanlı Algısı*, (Uludağ Üniversitesi SBE İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı İslam Tarihi Bilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi), Bursa 2018.

Bu çalışmada Doğu ile Batı arasında bulunan Rus Oryantalistler'in Osmanlı hakkındaki görüşleri aktarılmaya çalışılmıştır. Bu görüşü aktarırken Rus Oryantalistler'in, özellikle ataları olan Slavlar'ın Türk halklarla ilk münasebetlerinden başlayarak Osmanlı'nın çöküşüne kadar olan süreç incelenmiştir. Bu dönemde cereyan eden savaşlar, isyanlar ve ticari faaliyetler hakkında bahsedilen eserler incelenerek eserlerdeki tarihi olaylardaki ve çeşitli hadiselerdeki Osmanlı algısı çalışmamıza dahil edilmiştir. Bununla birlikte Osmanlılar hakkında çeşitli kaynaklar da kullanılarak çalışmamızda bu algının nedenleri ortaya konmaya özen

gösterilmiştir. Ayrıca Osmanlılarla bizatihi münasebetleri bulunan elçilerin raporları, yazarların eserleri gibi bilgiler de tezimizde yer almaktadır.

191. GÖNÜLTAŞ, Ezgi, *Edward Said'in Eserlerinde Emperyalizm ve Oryantalizm İlişkisi*, (Kırıkkale Üniv., SBE Sosyoloji Ana Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kırıkkale 2008.

Bu çalışma, Edward Said'in Eserlerinde Emperyalizm ve Oryantalizm ilişkisini konu edinmiştir. Edward Said'in eserlerinde bu konunun ele alınmasının nedeni, Said, yazılarında sadece oryantalizm üzerinde çalışmamış olup; oryantalizmin emperyalizm ile nasıl bir işlev kazandığının anlaşılmasına yardımcı olmuştur. Edward Said, oryantalizmi sömürgeciliğin keşif kolu şeklinde nitelendirirken, oryantalizm, emperyalizm gibi kavramların Avrupa'nın üstünlüğü esasına dayanan Batı sömürge kültürüne ait olduğunu belirtmiştir. Oryantalizmle önce ideolojik olarak bilgi üretilmektedir. Sonra da bu bilgiler emperyalizm aracılığıyla etkin hale getirilmektedir. Yani oryantalizm, emperyalizmin kendini gerçekleştirdiği bir alan yaratmaktadır. Bu çalışmada, oryantalizmin emperyalizm için nasıl bir zemin hazırladığı ve bu durumun sosyo-kültürel yapıya, kültürel değişime, kültürel çözülmeye nasıl etkide bulunduğu ele alınmıştır.

192. GÜLCEN, Murat, *Emperyalizmin Bir Kolu Olarak Oryantalizmin Hindistan'daki İngiliz Yönetimi Tarafından Uygulanışı*, (Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çanakkale 2014.

Akademik bir disiplin olarak ele alınan Oryantalizm, ortaya çıkışından bu yana çeşitli evrelerden geçerek emperyalizmin işlevsel kurumlarından birisi haline gelmiştir. Kilise kontrolünde misyonerlik faaliyetleri çerçevesinde ortaya çıkan Oryantalizm, kültürel olarak belirgin sınırlarla birbirinden ayrılan iki dünya algılaması sonucunda söylemsel kalıplar vasıtasıyla Batı'nın üstünlüğünü vurgulayan bir düşünce biçimine dönüşmüştür. Filolojiden antropolojiye birçok akademik disiplini içinde barındıran Oryantalizm topyekûn bir Doğu imajı yaratmıştır. Doğu'nun zenginliklerini elde etmek isteyen emperyal güçlerin askeri ve siyasal egemenliğin yanı sıra kültürel olarak da egemen olma girişimlerinde bir araç olarak kullanılan Oryantalizm, Hindistan'daki İngiliz yönetimince uygulanmış ve İngilizlerin görece uzun bir dönem boyunca bu coğrafyaya hâkim olmalarında başlıca etmenlerden birisi olmuştur. 19. yüzyıla kadar İngilizler, Hint kültürünün araştırılması sonucunda elde edilen bilgiler çerçevesinde yönetim sürdürmüşler

ve Hindistan'da bir sömürge imparatorluğu kurmuşlardır. Bu bağlamda Emperyalizme hizmet eden Oryantalizmin Hindistan'daki uygulanma biçimini ele alınmaktadır.

193. GÜLEÇ, Esra, Devletten Sivil Topluma Oryantalizmin Üretimi ve Asimilasyon Politikaları: Baba Beni Okula Gönder Kampanyası Örneği, (Yıldız Teknik Üniversitesi SBE, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2013.

Batıcı-modernleşmeci ve milliyetçi bir ulus-devlet olarak kurulan Türkiye Cumhuriyeti Devleti, sınırları içindeki heterojen halkları yönetebilmek adına onları ortak bir modern Türk kimliğinde sabitlemeye çalışmıştır. Yeni devletin sürekliliği için kurgulanan milli-modern kimliğin halka dayatılması süreci, devletin; bu kimliğin dışında kalan toplumsal gruplara yönelik asimilasyon siyaseti uygulamasını beraberinde getirmiştir. Batılı devlet elitleri asimilasyonu düzenlerken, ideolojik ve pratik düzeyde Batı'yı; Batı'nın sömürgecilik deneyimini referans olarak kullanmışlardır. Batı, tahakküm kurmak istediği bölgelere sadece askeri ve siyasi mekanizması ile girmeyi yeterli bulmamış; yerlinin kafasını da değiştirmeye çalışmıştır. Sömürgecinin dilinde gerçekleştirilen eğitim bunun bir aracı olmuş; yerliyi eğitmek, ona Batılı değerleri benimsetmek ve onu medenileştirmek anlamına gelmiştir. Bu çalışma, Türkiye'de eğitimin Kürtler için farklı şekilde ve özümsemeye uygun olarak yapılandırıldığını, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerine yönelik eğitim stratejileri üzerinden göstermeye çalışmaktadır. Türk Devleti eğitimi, Kürtlerin medeniyete gireceği ve Türkleşeceği bir araç olarak kullanmıştır. Yatılılık, kadınları eğitmek, medenileştirmek gibi kolonyal eğitimden devralınan kavram ve uygulamalar; devletin Kürtlere yönelik iç-sarkiyatçı bakışını göstermektedir. Çalışma, bir taraftan Kürtlere oryantalist bakışın ve uygulanan asimilasyon siyasetinin sürekliliğini göstermeye çalışırken, bir taraftan 1990'larla birlikte bu eğitim projesinin öznesinin dönüşmesi sürecini anlamaya çalışmaktadır. 1980 sonrası neoliberal politikaların yerleşmesi ile sosyal niteliğini kaybeden Devlet, asimilasyonist eğitimi sivil toplum kuruluşlarına devretmektedir. Çalışmanın örnekleme, Kürt kızlarının eğitilmesini amaçlayan bir sivil toplum faaliyeti olarak Baba Beni Okula Gönder kampanyasıdır. Bu kampanya üzerinden hem Kürtlerin oryantalist kurgusunun yeniden üretim süreci, hem de asimilasyonun sivilleşmesi anlamlandırılmaya çalışmıştır.

- 194. GÜLENC, İmran, *Oryantalizm Ekseninde Müslüman Kardeşler ve Mursi Dönemi*, (İstanbul Üniversitesi SBE Avrasya Araştırmaları Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2016.**

Bu çalışmada Mısır'da Müslüman Kardeşler ve Arap Baharı ile birlikte başlayan Mursi dönemi oryantalizm perspektifinden ele alınmıştır. Müslüman Kardeşler, uzun bir dönem Oryantalizm'in baş aktörü olarak kabul edilen İngiltere Krallığı'nın etkisinde kalan Mısır'da, Batı'ya karşı Mısır'ın kendi iç dinamiklerinden çıkardığı bir tepki olarak 1928 yılında kurulmuştur. Siyasal İslam'ın en önemli oyuncularından kabul edilen Müslüman Kardeşler, fikri olarak karşı olduğu Batı tipi bir sistem içerisinde İslami bir düzen kurma hedefi ile sosyal ve siyasi alanda uzun yıllar faaliyet göstermektedir. Mısır'ın çalkantılı siyasi hayatında maruz kaldığı sıkıntılar ile birlikte mücadele metodunda değişikliklere giden Müslüman Kardeşler, Arap Baharı ile başlayan protestoların Hüsnü Mübarek yönetimini devirmesi ile birlikte bir anda kendisini Muhammed Mursi'nin liderliğinde Mısır'ın siyasi yönetiminde önemli ölçüde sahibi olmak fırsatını elde etmiştir. Bu dönem yaklaşık bir yıl sürmüş ve Abdulfettah el-Sisi liderliğinde gerçekleştirilen bir askeri darbe ile sona ermiştir. Bu çalışma kapsamında Batı'nın Ortadoğu'ya bakış açısını simgeleyen Oryantalizm perspektifinde Müslüman Kardeşler ve Mursi dönemi incelenerek, Batı bakış açısı ile karşılaştırmalı bir analiz yapılmıştır.

- 195. GÜNEŞ, İbrahim, *Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatında Oryantalizm Etkisi: Yakup Kadri Karaosmanoğlu ve Nurullah Ataç Örneği*, (Karabük Üniversitesi SBE, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Karabük 2016.**

Bu çalışmada oryantalizmin mahiyetini, hangi saiklerle ortaya çıktığını, tarihsel süreç içerisinde hangi yönlere evrildiğini, oryantalizm disiplini tarafından, batı dışı topluluklar hakkında çalışmalar yapılırken, bunun sadece 'öteki' hakkında bilgi sahibi olmak amacıyla yapılmadığını, oryantalizmin asıl önemli işlevinin batı dışı toplumlar üzerinde tahakküm kurmak şeklinde tezahür ettiği ele alınmıştır. Ayrıca Cumhuriyet dönemi Türk aydınlarının oryantalist bakış açısının etkisinde kaldıkları savunulmaktadır. Bu iddia, Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatının iki önemli temsilcisi olan Yakup Kadri Karaosmanoğlu ve Nurullah Ataç üzerinden ve onların eserlerini temel alarak örneklendirilmiştir.

196. GÜNGÖR, Fatma Senem, *Oryantalizm ve Amerika Birleşik Devletleri'nin Ortadoğu'ya Bakışının Sinemaya Yansımaları*, (Hacettepe Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara 2011.

Hollywood için Arapların yaşadığı Ortadoğu önceleri gizemin ve masalların diyarıyken, günümüzde tüm dünyayı tehdit eden terörizme en sahipliğe yapan bir mekâna dönüşmüştür. ABD'nin hegemonik politik düzeninin bir sözcüsü olan Hollywood biz ve öteki arasındaki ayrımı filmlerinin temaları üzerine oturarak mekânsal farklılığın sınırlarını siyasi, kültürel ve ekonomik çerçeve içinde çizmiştir. 11 Eylül 2001 terör saldırıları, Afganistan ve Irak savaşları, bitmek bilmeyen İsrail-Filistin çatışmaları ile de Ortadoğu Batı'nın bilişsel haritasında çelişkili siyasallaştırılmış bölge olarak yerini almıştır. Bu çalışmanın ana tartışması Oryantalizmin gölgesinde oluşturulan ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik güttüğü dış politika stratejilerinin Hollywood ile nasıl ilişkilendirildiğidir. Bu noktada çalışmada öncelikle Oryantalizmin anlamı ve tarihçesi incelenmiş, daha sonra da ABD ve Ortadoğu arasındaki politik tarih irdelenmiştir. Tarihsel araştırmalar sonrası çalışma Hollywood tarihine ve Öteki- Arap'ı imgesel bir yansıtmadan süreçsel ilişkilere nasıl kaydırıldığını dönemsel inceleme ile araştırılmıştır. Çalışmanın son bölümünde ise 11 Eylül 2001 sonrası çekilmiş örnek bir film olan Krallık (2007) seçilerek, semiyolojik çözümleme yapılmıştır. Araştırmadaki ana amaç ABD devletinin ideolojik bir aygıtı olan Hollywood'un Ortadoğu dekorunda Oryantalist serapları nasıl canlı tuttuğu gösterilmektir.

197. GÜRBÜZ, Selman Emre, *Türkiye'de Uluslararası İlişkilerin Lisans Eğitiminde Gizli Müfredat ve Oryantalizm: Eleştirel Pedagojik Bir Yaklaşım*, (TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara 2017.

Bu çalışmada Türkiye'deki Uluslararası İlişkiler lisans programlarındaki bölüm müfredatlarına odaklanılmıştır. Ders müfredatları, başlıkları ve içerikleri, kullanılan materyallerin metinlerde tespit edilen söylemleri, tekrarlar ve anlamlar, eleştirel pedagojik bir yaklaşımla analiz ederek, müfredat incelemesinde öne çıkan Oryantalist temalar üzerine yoğunlaşmıştır. Ayrıca Oryantalizm çözümlemesi pozitivizm, neoliberalizm ve bir iç-öteki olarak 'İslam' başlıkları üzerinde iletmiştir. Bu çalışmanın, Türkiye'deki Uluslararası İlişkiler araştırmalarında

akademik özgünlüğün sağlanması adına ontolojik bir çoğulculuğun ortaya çıkmasına katkı sağlaması hedeflenmiştir.

198. HEPDİNÇLER, Tolga, *Fotoğraf ve Oryantalizm: 19. Yüzyılda Osmanlı'nın Fotoğrafik Temsili*, (Ankara Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara 2006.

Bu çalışmada, Osmanlı'nın fotoğrafik temsilinin, 19. yüzyılda egemen olan oryantalist eğilimler çerçevesinde nasıl inşa edildiği ve Osmanlı'nın bu temsil pratiğine karşı nasıl bir direniş stratejisi geliştirdiği üzerine odaklanılmıştır. Fotoğrafik olarak Türk imgesinin temsilinde egemen olan oryantalist eğilim ve Doğulu öteki temsillerinin kökeni nedir? sorusundan hareketle, 19. yüzyılda özellikle sanat alanında Doğu'ya bakışın meşru temsil biçimlerini oluşturan ve bu temsilleri kurumsallaştıran örneklerle yönelinmiştir. Burada Osmanlı'nın fotoğrafik temsiline egemen olan pratikler ilkin onu öncelliyen ve ardından onun çağdaşı olan, Oryantalist resim ve bazı örnekleri ile de oryantalist yazınla ilişkilendirilmiştir. Çalışmanın sorusu ekseninde ortaya atılan hipotezler de Osmanlı'nın fotoğrafik temsiline egemen olan pratiklerin yerel ve evrensel düzeylerde nasıl üretildikleri, biçimlendirildikleri ve tüketildikleri bağlamında iddialar taşımaktadırlar. Osmanlı'nın fotoğrafik imgesinin salt Batı tarafından üretilen bir olgu olmadığı, Doğu'yu temsil eden Osmanlı'nın yerel olarak bu temsilin inşasında etkin olduğu, özellikle metinlerarası bir süreçte inşa edilen imgelemen bu temsili oluşturan kalıpyargılara öncülük ettiği, Osmanlı'nın yüzyıl içerisinde çağdaş iletişim kanallarını kullanarak belli düzeylerde yönetsel bir direniş gösterdiği iddialarından oluşan varsayımlar çalışma içerisinde cevabı aranan tezler olmuşlardır. Osmanlı'nın Batılı oryantalist imgenin karşısına yerleştirdiği Batılı Osmanlı imgesi 19. yüzyılın ikinci yarısında gerçekleştirilen geniş kapsamlı fotoğraf çalışması olan ve II. Abdülhamid Albümleri ve daha çok kültürel odaklı fotoğraf çalışması olan Elbise-i Osmaniyye örneğinde tartışılmıştır.

199. İNCEİPLİK, Hilal, *Hollywood Sinemasında Kültürel Temsil ve Oryantalizm*, (Gazi Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara 2008.

Bu çalışmada, 17. ve 19. yüzyıllar arasında Doğu hakkında yazan seyyahların gezi metinleri içinde ürettikleri Doğu imgeleriyle, gezgin temasını işleyen

Hollywood filmlerindeki Doğu/Doğulu imajları arasındaki etkileşimin ve Oryantalist gelenek içinde yaratılan söylemin filmlerdeki Doğu temsilleri üzerindeki etkisinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Çalışmada gezgin temasını işleyen ve Mısır'ı konu edinen Indiana Jones Raiders of the Lost Ark (1981), Mummy (1999) ve Mummy Returns (2001) gibi Hollywood filmlerinin Doğu'yu ve Doğuluları kültürel olarak konumlandırırken kullandıkları söylemsel pratiklerin incelenmesi ve seyyahların Doğu'yu betimlemek için ürettikleri imge, imaj ya da klişelerin film metinleri içindeki Doğu/Doğulu temsillerine nasıl etki ettiğinin ortaya çıkarılması için söylem analizi yönteminden yararlanılmıştır. Diyalog, görüntü ve eylem gibi üç temel öge dikkate alınarak incelenen filmlerde Doğu ve Doğuluların, seyyahların gezi metinlerinde oluşturdukları imaj, imge ve klişelerin kullanımıyla temsil edildiği belirlenmiş ve Doğu'nun, film ve gezi metinlerinde ortak özellikler yüklenerek temsil edilmesinde, Oryantalist söylem içinde yaratılan sabitleşmiş Doğu kurgusunun etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

200. JUERAİTİ, Suliya, *Sinemada Oryantalizm ve Oksidentalizm Ang Lee Filmleri İncelemesi*, (Eskişehir Anadolu Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Eskişehir 2018.

Bu çalışma, Doğu ve Batı kültürleri arasındaki çatışma, uyumsuzluk ve zıtlık gibi ifade edilegelen olguların Ang Lee filmlerinde nasıl ortaya konduğunu sorun olarak görüp, bu soruna yanıt verebilmek için Doğu ve Batı kültürleri arasındaki çatışmaya yönelik düşüncesinin filmin teknik boyutuna aktarışı; Doğu ve Batı kültürleri arasındaki farkı, bir sosyal eleştiri olarak ortaya koyuşu; estetiğe yönelik kodları ele alışı, Doğu ve Batı kültür çatışmalarının içerik açısından sunduğu çözüm önerisini konu edinmiştir. Sosyal eleştiri açısından Çin aile tarzı ve Batı aile tarzı, ataerkillik ve güç Standartı; fedakâr kadın imgesi, eşcinsellik ve insanın doğasındaki—YinYang; mantık ve duyarlı duygu çatışması, Geleneksel ve modern kültürel çatışması; Erkek ve kadın kişilik çatışması konularını tartışmayı bu sorunun çözülmesinde hedef olarak görülmüştür. Çalışmada betimsel analiz araştırma yöntemi Oryantalizm, Oksidentalizm, kültür kavramlarından yola çıkıp kültür Endüstrisi kurama bağlı olarak geliştirilmiştir. Sonuç olarak Doğu ve Batı, geleneksel ve modern, mantık ve duyarlılık arasındaki çatışmaları kültürel sembollerle sosyal toplumu oluşturan birey-toplum, bireyaile, eril-dişil ve bunlar arasındaki ilişkiye çarpışma estetiğiyle ortaya koyduğu ve bunlar arasındaki çatışmayı yeniden barışma ya da yeniden uzlaşma yoluyla çözdüğü sonucuna ulaşmıştır.

201. KAFKAS, Yasemin Erengöz, *Plastik Sanatlarda Yeni Oryantalizm*, (Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2008.

Bu çalışmanın amacı, günümüzde plastik sanatlar alanında Türkiye'de ve dünyada yaygınlaştı düşülen yeni oryantalist akımı irdelemektir. Yeni Oryantalizm kavramını açıklayabilmek için öncelikle Oryantalizm'in tanımı ve tarihsel gelişimi hakkında bilgi verilmiştir. Sonraki bölümde tarih boyunca plastik sanatlardaki oryantalist yaklaşımlar kısaca incelenmiştir. Çalışmanın eleştirel boyutu açısından destekleyici olduğundan, Batı sanatında oryantalist sayılamayacak Doğu etkilerinin de olduğu vurgulanmış ve bu tarz çalışmalardan da örnekler verilmiştir. Konu kimlik kavramıyla da bağlantılı olduğundan, bu konuya da kısaca bir bölüm ayrılmıştır. Bu bölümde transkültürelizm kavramı da açıklanmıştır. Yeni Oryantalizm kavramının açıklandığı ana bölümde, günümüz uluslararası sanat ortamında ve özellikle Bienaller gibi periyodik sanat etkinliklerinde doğulu sanatçıların konumu ele alınmıştır. Bu sanatçıların işlerindeki oryantalist yaklaşımlar, batılı sponsor, küratör ve eleştirmenlerin bunlardaki etkisi ve bu yaklaşımların desteklenmesinin nedenleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Kültür emperyalizmi ve ötekileştirme gibi sosyal ve politik meselelerin sanata etkilerinin incelenmesi bu çalışmada önemli bir yer tutmaktadır. Yeni oryantalist sanatçıların işlerinin batılılar tarafından Doğu'nun sanatı olarak sunulması ve alternatif, özgün, bu yaklaşımın dışında kalan doğulu sanatçıların görmezden gelinmesi bu çalışmanın ana meselelerini oluşturmaktadır.

202. KARADAĞ, Nazmiye, *Oryantalizm ve Fotoğraf: Doğu-Batı Ekseninde Fotoğraf Sanatı*, (Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2008.

Bu çalışma, oryantalizmin fotoğraf üzerindeki etkisinin, Doğu ve Batı'nın kesişme noktası olan İstanbul'da, fotoğrafın icadından itibaren Osmanlı İmparatorluğu döneminde gerçekleştirilen fotoğraf çalışmalarının oryantalizm perspektifinden incelenmesi amaçlamıştır. Oryantalist bakışla üretilen fotoğraflar incelenmeden önce, oryantalizm, oksidentalizm, öteki nosyonlarının ve oryantalizmin etkileşim içinde olduğu iktidar, ideoloji, hegemonya kavramlarının açıklanmaları iki ana bölüm halinde ele alınmıştır. Çalışmanın ana konusunu oluşturan oryantalizmin fotoğraf sanatına olan etkisi incelenirken, Batı yaşantısında Doğu

ilgisinin yaygınlaşma süreci, fotoğrafın icat edildiği dönemle paralel olarak gelişen gezi koşulları ele alınmış, edebiyat, mimari ve resim alanında gerçekleştirilen oryantalist örnekler çalışmanın perspektifini geniş tutma adına ayrı bir bölüm halinde anlatılmıştır. Oryantalizmin fotoğrafa yansımaları ele alınırken, dönemin toplumsal koşullarını göz önünde bulundurmak adına İstanbul'da Fotoğrafçılığın İlk Yılları' mevcut kaynaklar doğrultusunda sunulmuştur. Osmanlı İmparatorluğu döneminde İstanbul'da gerçekleştirilen fotoğraf çalışmalarına yansıyan oryantalist unsurlar, biçimsel öğeler dâhilinde ele alınan objeler ve kıyafetler ile anlamsal öğeler bağlamındaki ifade biçimleri ekseninde değerlendirilmiştir. Bu yaklaşımı ortaya koyabilmek için birçok yerli ve yabancı kaynaktan faydalandığı gibi, çalışma görsel belgeler ve fotoğraflarla zenginleştirilmiş, oryantalist üslupta fotoğraf üreten fotoğrafçı ve sanatçıların görsel örnekleriyle beraber incelenmiştir.

203. OKUMUŞ, Münevver Yağmur Erdem, XIX. Yüzyıl Oryantalizmi ve Panislamizm, (İstanbul Üniversitesi SBE Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2015.

Bu çalışmanın amacı, Panislamizm kavramının izini hem Avrupa'da hem de Osmanlı topraklarında sürmektir. Bu ikili ayrımın en önemli nedeni XIX. yüzyılda hızla yükselen emperyalizme tepki olarak, İslam dünyasında ortaya çıkan Müslümanların birliği ve dayanışması fikrinin İslam Dünyasında İttihad-ı İslam, Batı'da ise Panislamizm olarak kavramsallaştırılmasıdır. Batı'nın bu kavramsallaştırmasının altında çeşitli politik kaygılar yatmaktadır. Bu nedenle çalışma içerisinde Osmanlı sınırları içerisinde İslam Birliği kavramı, Batı'da ise Panislamizm terimi kullanılarak değerlendirmeler yapılmıştır. Bu ayrımın yapılmasının nedeni ise bu iki kavramın anlam olarak taşıdıkları farklılıktır. Batı'da Panislamizm kavramının XIX. yüzyılda hangi zeminde doğduğunu görebilmek için, XIX. yüzyılda Avrupa'nın genel atmosferi incelenmiş, sömürgecilik, emperyalizm ve milliyetçilik akımlarına değinilmiş ve bu akımların Avrupa ve dünyanın geri kalan kısmını dönüştürücü etkisinden bahsedilmiştir. Ayrıca, XIX. yüzyılda, ortaya çıkan Panislamizm kavramının oryantalizm ile olan ilişkisi göz önünde bulundurularak, Batı'da II. Abdülhamid dönemi ekseninde ortaya konulan Panislamizm iddialarının, ne derece gerçek olduğu ve II. Abdülhamid'in uyguladığı politikaların Batı kaynaklı Panislamizm iddialarıyla ne derece örtüştüğü sorusu cevaplandırılmaya çalışılmıştır.

- 204. ÖZÇELİK, Tacettin Gökhan, *Doğu ve Batı Dikotomisinin Yaratıldığı Gerçeklik: Oryantalizm-Oksidentalizm*, (Uludağ Üniv. SBE Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi), Bursa 2015.**

Günümüz dünyasına hâkim olan Batı medeniyeti ve kültürü göreceli olarak 15'nci yüzyılın sonlarından itibaren keşif, Rönesans ve Reform hareketlerinin yaşadığı bir süreç içerisinde Avrupamerkezcilik anlayışını kurgulamıştır. Yaşanan değişimde Batı toplumları Aydınlanmayı da yaşarak modern çağın ortaya çıkışını sağlamışlardır. Bu oluşumun aksine, İslam düşünce ve geleneğinin hâkim olduğu Doğu, mülkün bekası tehlikeye düşünceye kadar bu sürecin dışında kalarak geleneksel toplum yapısını devam ettirmiştir. Batı medeniyetinin uygulamaya koyduğu oryantalizmin dikotomik kurgusu, kurucusunu hâkim özne kılarken, İslami Doğu'yu sömürgeleştirilen nesneye dönüştürmüştür. Meydana gelen bu yapıda İslam toplumlarının yerleştirildiği konumdan rahatsız olan Doğulu düşünürler de tepkisel bir kurgu içerisinde oksidentalizm düşüncesini dile getirmeye başlamışlardır. Bu çalışmada günümüzde oryantalizm ve oksidentalizm kurgularının ulaştığı noktanın bir analizi yapılarak, oksidentalizmin bir tanım ve tasnif denemesi yapılacaktır.

- 205. ÖZDEM Esra, *Fatma Aliye, Halide Edip Adıvar ve Nermin Abadan Unat'ın Eserlerinde Oryantalizmin Etkisi ve Kadın*, (Marmara Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2012.**

Bu çalışma oryantalist bakış açısının düşünce dünyamız üzerindeki etkilerini, kadın konusu üzerinden ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışmada Batıcılık, Türkçülük ve İslamcılık akımlarının Oryantalizmden etkilendiği savunulmaktadır. Bu üç akımın kadın temsilcilerinin eserlerinde, özellikle İslam ve kadın hakkındaki görüşleri üzerinden oryantalist bakış açısının izleri sürülmüştür. İslamcılığı temsilen Fatma Aliye, Türkçülüğü temsilen Halide Edip Adıvar ve Batıcılığı temsilen Nermin Abadan Unat'ın eserleri incelenmiştir ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır. İlk olarak, farklı dönemlerde yaşayan yazarların aynı konu başlıklarını farklı şekillerde ele aldığı sonucuna ulaşılmıştır. İkinci olarak, Fatma Aliye oryantalist eleştiriler karşısında İslam'ı savunurken bile oryantalizmin etkisinden kurtulamamış, İslam'ın aslında Batılı değerlerle örtüştüğünü ileri sürmüştür.

tür. Halide Edib dışarıdan bir oryantalist gibi yazdığı eserlerinde toplumdaki sorunlara çözüm önerileri olarak Batı'dan ve eski Türklerden örnekler vermiştir. Nermin Abadan Unat dini temel dinamikleriyle eleştirirken, İslam'ı gericilik olarak gören anlayışıyla, oryantalist bakış açısında zirveyi temsil etmektedir. Sonuç olarak Batılı düşünce tarzını kendi düşünce dünyamıza adapte etmeyi başaramadık. Batılılaşma süreci kendi değerlerimize karşı oryantalistleşen aydınları ortaya çıkarmıştır.

206. ÖZDEMİR, Ahmet, *Bir Tahakkümün Adı: Oryantalizm ve Şarkılaşırma*, (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Siyaset Bilimi Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bolu 2019.

Edward Said'in eserleri üzerinden temellenerek Batı dünyasının Doğu üzerinde kurduğu tahakkümde geçmişin ve ortak deneyimlerin, Doğu üzerinde nasıl bir süreklilik kazandığını inceleyen çalışma, aynı zamanda egemen söylem-den etkilenen yerel uluslar ile iktidarın nasıl bir ilişki kurduğunu anlatmaya çalışmıştır. Çalışmanın çıkış noktasını Edward Said'in Şarkiyatçılık kitabı oluşturmakla beraber Batı ve Doğu dünyasının entelektüele duyduğu inanç çalışmanın temel tartışmalarından birisi olmuştur. Çalışma, oryantalist iktidar ve entelektüelin seçmesini ortaya döken bir akademik disiplin olarak tasavvur ederek, bu tasavvur üzerine yükselen yeni anlayışlar ve eleştiriler Şarkılaşırılan dünya ile Batı egemenliğini sorgulamaktadır.

207. ÖZLÜK, Ahmet, *Oryantalizm Bağlamında Dersim Meselesi*, (Pamukkale Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Denizli 2018.

Oryantalizm Doğu'yu kendine konu edinen kurumların tamamı, verilen beyenatlar, takınılan tavırlar, yapılan benzetmeler, bir cins öğreti, hükümet şekli ve yönetim biçimidir; kısaca oryantalist batının Doğu üstünde üstünlük sürdürme taktiği ve onun otorite kurma çabasıdır. Batılılaşmayı hedef edinerek gerçekleştirilen milletleşme serüvenleri self oryantalist bağlamında önemli alanlar oluşturmaktadır. Uluslaşma sürecine giren ve bu süreç sonunda millet olma yolunda zafere ulaşan Doğulu, kendi bünyesinde bulunan öteki kimlikleri yadsıyarak, egemen ulusun değerlerini içselleştirmelerini sağlamak suretiyle özlerinden koparmaya çalışmaktadır. Bu çalışmada Dersim Meselesi, milli-

yetçilik ve oryantalizm argümanları doğrultusunda incelenmiştir. Dersim Me-selesi'ne gidilen süreç dönemlere ayrılarak-meselesinin nedenleri, sonuçları, boyutu, Kemalizm, modernite ve oryantalizmin içselleştirilmiş hali olan iç şarkiyatçılık üzerinde durulmuş, daha sonra ise milliyetçilik ve iç şarkiyatçılığın bu süreçte nasıl bir işlev gördüğü irdelenmiştir.

208. SARI, Osman, *Oryantalizm Üzerine Bir Araştırma, (Fırat Üniver-sitesi SBE Tarih Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Elazığ 2008.*

Doğu bilimi, Şarkiyatçılık, olarak ta bilinen Oryantalizm; Yakın ve Uzak Doğu toplum ve kültürleri, dilleri ve halklarının incelendiği batı kökenli ve batı merkezli araştırma alanlarının bütünü olarak tanımlanmıştır. Oryantalizm, Asya ve Kuzey Afrika uygarlıklarına ilişkin, antropoloji, arkeoloji, sosyoloji, iktisat, tarih, yazı ve kültür çalışmalarına kadar her şeyi kapsar. Sistematik olarak 13. yüzyılda ortaya çıkan Oryantalizm, 18. yüzyıldan itibaren bu adla anılmaya başlanmıştır. Tüm doğuyu kapsayan Oryantalizm, temelde İslam dünyası üzerine kurgulanmıştır. Oryantalizm her zaman öteki olarak gördükleri doğuyu kendi değerlerine yabancılaştırma çabası olarak karşımıza çıkmaktadır. Hristiyan batı dünyasının, İslama ve onun peygamberine karşı, kolektif stratejinin yansımasıdır. Doğunun maddi imkânlarına sahip olmak isteyen Hristiyan batı, sömürgecilik faaliyetleri için oryantalistlere ihtiyaç duymuş ve onlardan bilgi desteğini sağlamıştır. Oryantalizmin sistematik olarak belirlediği zamanlarda emperyalizm de yoğun olarak boy göstermiştir. Türk- İslam dünyası üzerinde de yoğun faaliyet yürüten oryantalistler özellikle Osmanlı coğrafyasını yüzyıllarca mesken tutmuşlardır. Bugünde aynı coğrafyada faaliyetlerini yoğun bir şekilde sürdürmektedirler. Oryantalizm, yaptığı çalışmalarla misyonerlere de malzeme hazırlamış, onların İslam ülkelerinde girişecekleri faaliyetlerde yardımcı olmuştur. Oryantalizm gerçeği günümüzde de diri bir şekilde karşımızda durmaktadır. Bu bağlamda söz konusu bu çalışma, bahsi geçen konuları irdelenmiştir.

209. ŞAHİN, Büşra, *Orhan Pamuk Romanlarında Oryantalizm, (Os-mangazi Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Eskişehir 2015.*

Bu çalışma, Türk Edebiyatında uzun süredir eser veren ve postmodernist anlayışı benimseyen Orhan Pamuk'un romanlarındaki oryantalizm unsurlarını ve

Doğu-Batı karşıtlıklarını ele almaktadır. Temelde "ben" ve "öteki" ayrımına dayanan oryantalizm, Batı ülkelerinin Doğu ülkelerine uyguladığı araştırma çalışmaları ve hâkimiyet kurma amacını ifade eder. Çok eski zamanlardan beri Batının Doğu medeniyetleri üzerindeki düşünüş biçimi olarak varlığını korumuştur. Günümüzde de devam etmekte olan bu düşünce ve davranışlar bütünü hem Doğu hem de Batı edebiyatlarını etkilemiştir. Bu bağlamda, kendisini Batıya yakın hissedilen Doğulu yazar Orhan Pamuk'un tüm romanlarına yansıttığı oryantalist detaylar bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Çalışmanın amacı, oryantalizmin Türk edebiyatına etkilerini Orhan Pamuk'un romanları bağlamında incelemek ve yazarın kendi toplumuna yaklaşımının açıklamaktır. Romanlarında karakterler aracılığıyla tespit edilen Doğu-Batı karşıtlıklarından yola çıkarak Türkiye'nin hem kendi içinde hem de Batı medeniyetinin karşısında nasıl bir oryantalistleşme süreci geçirdiği ortaya konmaya çalışılmıştır. Çalışma üç ana bölüme ayrılmış olup birinci bölümde genel hatları ile oryantalizm kavramı ve gelişme süreci irdelenmiştir. İkinci bölüm, Orhan Pamuk'un hayatına ve yazınsal özelliklerine genel bir bakış sunmaktadır. Çalışmanın ana bölümü olan üçüncü bölüm ise Orhan Pamuk'un tüm romanlarındaki Doğu-Batı zıtlıklarının tartışıldığı kısımdır. Tespit edilen karşıtlıklar ve Doğuyu sosyo-kültürel aşağıda konumlandıran ifadeler farklı başlıklarda sunulmuştur.

210. ŞEN, Sebahattin, Kültürel Temsiller Oryantalizm ve Sinema: Türk Sinemasında Kürt/Doğu Temsilleri, (Muğla Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Muğla 2009.

Oryantalist söylem ve onunla ilişkili olarak kolonyal söylemlerin açığa çıktığı önemli alanlardan birisi de ötekiliğin farklı alanlarda temsil edilme biçimleridir. Türkiye'de harici ötekiler olarak Kürtlerin/Doğuluların (Türkiye'nin doğusu) farklı söylem alanlarına (sanat, resmi, popüler, medya, akademik) dahil edilme biçimleri farklı biçimlerde gerçekleşiyor. Modernitenin global hegemonyasına içkin olan, dolayısıyla Türk modernleşmesi ve Kemalizm'le ilişkili olan oryantalist söylemin Türk sinemasında Kürt/Doğu temsillerinde ortaya çıktığı görülmektedir. Bu çalışmada Türk sinemasında Kürtlerin/Doğunun temsil biçimleri, 1966-2007 yılları arasında yapılmış olan on altı film üzerinden analiz edilmiştir. Çalışmanın üzerine şekillendiği kavramsal, kuramsal çerçeveyi, oryantalizm ve onunla ilişkili olarak kolonyal söylem ve kültürel temsil çalışmaları oluşturmaktadır. Bununla ilişkili olarak bu çalışma, Türk sinemasında Kürt/Doğu

temsillerinin oryantalist söylem içerisinde üretilen temsiller olduğunu iddia etmektedir.

211. TEKİN, Abdullah Sami, *Ali Bey Seyahatnamesi'ne Göre XIX. Yüzyılın Başlarında Akdeniz ve Çevresi*, (İnönü Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Malatya 2014.

Üç bölüm ve 128 sayfadan oluşan bu çalışmada, İspanyol seyyah Domingo Badia Lebllich'in, "Ali Bey el-Abbasi" takma adıyla Akdeniz ve çevresinde yer alan Osmanlı topraklarına yaptığı seyahati konu almaktadır. Lebllich'in iki ciltlik eseri "Travels of Ali Bey in Morocco, Tripoli, Cyprus, Egypt, Arabia, Syria and Turkey Between the Years 1803 and 1807" adıyla 1816 yılında İngilizce olarak neşredilen esrinin analiz edildiği bu çalışma, 1803-1807 yılları arasında kapsamaktadır. Ayrıca İspanya Hükümeti adına seyahate çıkan Badia'nın gezdiği yerlerde iklim, coğrafi konum, önemli rotalar, şehir, kasaba ve köyler, siyasi ve sosyal yapılar, dini müesseseler, etnik ve dini gruplar, mimari eserler, kültür, eğitim, ekonomi ve ticaret gibi konular hakkında gözlemlerini içermektedir. Yazar, Badia'nın gözlemlerini yer yer olumsuz, bazen de olumlu şekilde tenkit etmiştir.

212. TEKİN, Abdullah Sami, *XIX. Yüzyılın Başlarında Afganistan'a Giden Oryantalistler ve Faaliyetleri*, (İnönü Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Doktora Tezi), Malatya 2019.

Bu çalışma, XIX. yüzyılda İngiltere ile Rusya arasındaki Asya hakimiyeti mücadelesinin "Büyük Oyun" şeklinde ifade edildiği bir çekişmeyi anlatmaktadır. Çalışmada İngiliz asker veya sivil eyahların 1809-1838 yılları arasındaki Afganistan'a yaptıkları ziyaretler sırasında elde ettikleri bilgileri gizli bir şekilde yerine getirmeleri açıklanmıştır. İngilizler, asker görevlilerden Mountstuart Elphinstone, Charles Masson, Alexander Burnes, John Wood, Percival Barton Lord ve Robert Leech'in siyasi, askeri, ticari, coğrafi, sosyokültürel ve demografik alanlarda yapmış oldukları gözlemleri sonucunda Afganistan'ı 1838 yılında işgal etmişlerdir. İngiliz oryantalistlerin işgalden önce bölgeye dair yaptıkları tafsilatlı çalışmalar ve hazırladıkları raporlar, bu çalışmanın ana kaynağını oluşturmuştur. Böylece XIX yüzyılın ilk yarısına dair Afganistan ile ilgili gün be gün, şehir şehir tutulan gözlem raporları oryantalistlerin o dönem "Doğu"suna bakış açısını yansıtmaları bakımından önem arz eder. Bu çalışmada da İngiliz seyyahların yazılarının orijinaline fazla müdahale edilmeden Afganistan intibalarına yer verilmiştir.

213. UĞURLU, Serdar, *Oryantalizmin Türk Kültürüne Etkileri*, (Sakarya Üniv., SBE, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya 2005.

Halk Bilimi Oryantalizm, kelime manası olarak Doğu Bilimi demektir. Oryantalist ise bu alanda uzman olan Batılıdır. Oryantalist düşünce şeklinin etkilediği idrak ve tarih anlayışı da tezimizin konusudur. Özellikle 19. asırda Osmanlı İmparatorluğu'ndaki fikir hareketleri konusu için önemlidir. Türk aydınındaki oryantalist düşünce ve onun kültürel politikalara yansımaları ise Cumhuriyet tarihi için önemli bir husustur. Bu çalışmanın amacı; Oryantalist (Batılı) düşüncenin Türk düşünce sistemine etkilerini incelemek; bu etkilerin günümüz Türk toplumdaki yansımalarını sergilemek; Türk kültür hayatındaki değişimleri tespit etmek. Türkiye'de Cumhuriyet devri genellikle Türk halkının aydınlanma süreci olarak düşünülür. Cumhuriyetin ilk yıllarında bütün sosyal yaşam alanlarında reformlar meydana gelmiştir. Politik, ekonomik ve hukuk sistemleri Avrupa modeline göre yeniden tamamen düzenlenmiştir. Bütün bu uygulamaların kültürel özendeki etkileri nelerdir? Edebiyatta ve tarihte bilakis milli karakter ve yüce Türk ruhu Cumhuriyetin ilk yıllarında her faaliyette vurgulanmamıştır. Türk kültürel yaşamındaki oryantalist etkilerin incelenmesinde yapı çözümü metodu kullanılmıştır. Türkiye ve Avrupa arasındaki kültürel farklılıklar da ele alınmıştır.

214. VATANSEVER ARDA, Melin, *Avrupalılaşıma-Oryantalizm Ekseninde Bulgaristan Türkleri*, (Trakya Üniversitesi SBE Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Edirne 2017.

Bu çalışmada, Bulgaristan Türklerinin kimlik oluşum sürecini, sahip olduğu etnik hakları ve siyasal konumlarını Oryantalist yaklaşım ile Avrupalılaşıma etkisi arasında incelenmeye çalışılmıştır. Bulgaristan'da azınlık konumunda olan Türklerin, Bulgar toplumu tarafından neden ve nasıl "ötekileştirildiği" tarihsel perspektifte, siyasal ve kültürel düzeylerde araştırılmıştır. Bulgaristan Türkleri'nin Doğu-Batı arasında kendilerini nerede konumlandığı tespit edilmeye çalışılırken, Balkan bölgesinde yaşanan iç içe geçmiş ötekileştirmelerden hareket edilmiştir. Oryantalizmin, Avrupa Birliği genişleme süreciyle birlikte özellikle Balkan ülkelerinin katılımında etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu yüzden Avrupalılık, Avrupa kimliği ve Avrupa vatandaşlığı kavramlarının Bulgaristan Türk-

leri üzerinde yarattığı etki Oryantalist temellerle birlikte ele alınmıştır. Bulgaristan'ın son yirmi yedi yılı aşkın sürede azınlık hakları rejiminde yaşanan dönüşümün boyutlarını ve limitlerini, ülkede yaşayan Türk azınlık merkeze alınarak "Avrupalılaşıma" kavramsal çerçevesi ekseninde incelenmiştir. Bu doğrultuda; Bulgaristan'ın bir AB üyesi olabilmesi için uyum sürecinde azınlık hakları kapsamında Türklerin beklentilerini ve azınlık haklarına yönelik ne gibi atılımlar gerçekleştirildiğini, üyelik sonrası dönemde Bulgaristan'da azınlık politikaları üzerinde Avrupalılaşıma sürecinin sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasal etkileri değerlendirilmiştir.

215. YAZICI, Şeyma, *Televizyon Dizilerinde Oryantalizm Etkisi; Muhteşem Yüzyıl Dizisinde "Harem Temsili"*, (İstanbul Arel Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2014.

Televizyon ekranları, toplumun tarihi öğrendiği en önemli araçlardan birisidir. Televizyon, özellikle hazır bilgiye alışmış olan seyirciye sürekli enformasyon sunar. Sunduğu enformasyonların biri de tarihi kurgulardır. Bu yönüyle bir tarihi yapıyı milyonlarca kişiye ulaşılarak tarihin yeniden inşasını sağlamaktadır. Son yıllarda gerek televizyonda gerekse beyaz perdede Osmanlı tarihini anlatan yapımlar artmıştır. Özellikle tarihi ele alan dönem dizileri kimi zaman anakronik kimi zaman ise söylem yönüyle eksiklere, hatalara düşebilmektedir. Televizyon izleyicisi ise çoğu zaman ekranda gördüğü kurguyu araştırma gereksinimi duymaz ve böylece doğru ya da yanlış, televizyondaki enformasyonu belleğine alır. Ulus kimliğinin oluşmasında tarih bilinci, inancı oldukça önemlidir. Bu bağlamda, bu çalışmada son dönemlerin en popüler dizilerinden olan 10. Osmanlı Padişahı Kanuni Sultan Süleyman'ın yaşamını ekranlara yansıtan "Muhteşem Yüzyıl" dizisi incelenecektir. Dizinin kurgusuyla, Oryantalizm söyleminin "Batı'nın sunduğu Doğu imajının" ne denli örtüştüğü ele alınacaktır.

216. YENİLMEZ, Hasan, *II. Meşrutiyet Dönemi İslam Tarihi Yazıcılığında Oryantalizm Etkisi (Doğru Reddiyeleri Örneği)*, (Marmara Üniversitesi SBE, İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı İslam Tarihi Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2015.

Osmanlı'nın son üç asırda yaşadığı askeri ve siyasi mağlubiyetler, Batı'nın Osmanlı üzerine tahakkümünü arttırmaya sebep olmuştur. Oluşturulmaya çalışılan bu tahakküm, misyonerlerin ve oryantalistlerin gayretleri ile zihni olarak da

gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. Özellikle II. Meşrutiyet dönemi Osmanlı aydınlarının sınırsız yayın özgürlüğü kazanmaları, birçoğunun hayranlıkla baktığı Batı düşüncesini benimsemelerini kolaylaştırmıştır. Nitekim bu dönemde artan tercüme girişimleri ile Batı'da İslâm ve Müslümanlar hakkında oryantalistler tarafından kaleme alınan eserler Türkçe'ye kazandırılmıştır. Fakat bu durumun birçok problemleri de beraberinde getirdiği muhakkaktır. Bu dönemde İslamcılık, Batıcılık, Milliyetçilik/Türkçülük gibi akımlara mensup ilmiye sınıfı "hasta, özürlü ve inhitâtta olan İslâm dünyası" için kurtuluşu "terakkî etmiş Batı'da" aramaya çalışmış ve birçok düşünce yapılarını İslâm coğrafyasına ithal etmiştir. Bu düşünce yapılarından Pozitivizm ve Biyolojik Materyalizm gibi fikirler toplumun her alanında etkisini gösterdiği gibi tarih alanında da göstermiştir. XIX. yüzyılda Pozitivizm'in ortaya çıkardığı "Bilimsel Tarih" anlayışı da Osmanlı aydınlarını etkilemiş ve beraberinde "Bilimsel Tarih" olarak değerlendirilen birçok eserler tercüme edilmiştir. Bu eserlerin başında Abdullah Cevdet'in aydınlanma refleksiyle tercüme ettiği ve "kat'iyyen bi-taraf ve akl-ı selîm mahsûlu" olarak değerlendirdiği Dozy'nin Târih-i İslâmiyyet eseri olmuştur. Bu çalışmada, II. Meşrutiyet döneminde Târih-i İslâmiyyet eserine Şehbenderzâde Filibeli Ahmed Hilmi, Manastırlı İsmail Hakkı, Nevşehirli Hayreddin ve Müntesibîn-i Fenden Vâsıf tarafından yazılan reddiyelerin, "Bilimsel Târih" ve oryantalist fikirlerden ne derecede etkilendiklerini ve bu etkilerin kaleme almış oldukları tarih eserlerine nasıl yansıdığı ele alınmaya çalışılmıştır.

217. YERLİKAYA, Turgay, *Oryantalizm: Türk Medyasında Self-Oryantalizm*, (Marmara Üniversitesi SBE Radyo Televizyon ve Sinema Anabilim Dalı İletişim Bilimleri Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2014.

Bu çalışmada Oryantalizm olarak kavramsallaştırılan disiplin, öteki olarak kabul edilen Doğu ve İslam Dünyası'na hâkim olma ve onu yönetme amacıyla üretilmiş emperyal bir bilgi sistemi olarak ele alınmıştır. Edward Said'in 1978 yılında yazdığı *Orientalism* çalışması, bu anlamda paradigma kurucu bir eser kabul edilmiş, çalışmanın teorik çizgisini de belirlemiştir. Said'e göre Oryantalizm "emperyalizmin keşif kolu" olarak araçsallaştırılmış ve Batı'nın Doğu'ya ilişkin söylemlerini her alanda meşrulaştırmıştır. Bu anlamda Doğu hakkında üretilen batılı literatür, olgusal bir gerçekliğe karşılık gelmekten ziyade kolektif muhayyilede üretilen bir epistemolojidir. Doğu ve İslam dini bu bağlamda durağan, pasif, tarihsiz, egzotik ve bilim karşıtı bir dünya olarak ele alınmıştır.

218. YILDIRIM, Emine, *Türk Televizyon Dizilerinde Oryantalizmin Etkisi: Muhteşem Yüzyıl Örneği*, (Sakarya Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya 2016.

Oryantalist çalışmalar geçmişten günümüze kadar metin, resim, film, medya aktarımı ve sosyal medya araçlar ile Doğuyu yeniden kurgulamakta ve üretmektedir. Dünyaya bakışımızı şekillendirebilen, izleyicilerin algılarını değiştirebilen, düşünce ve karar mekanizmalarını etkileyebilen medya kültür ürünleri "biz" ve "ötekiler" algısını oluşturan oryantalizmin kurduğu Doğu kurgusu sorununu ortaya çıkarmıştır. Doğulu toplumların da kendileri hakkındaki bilgilere Batılı bakış açısı ile yaklaşmaları self oryantalizmi meydana getirmektedir ve kendi toplumuna yabancılaşan Doğulunun ortaya koyduğu ürünler oryantalist batı bilgisi içerisinde şekillenmektedir. Bu araştırma ile self oryantalizm bağlamında tarihi olayların ve tarihi kişilerin yeniden üretilmesi değerlendirilmiş ve Türk televizyon dizilerinde oryantalist söylemin nasıl yansıtıldığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda oryantalist tarih yorumu, konusunu ve kurgusunu tarihten almış olan "Muhteşem Yüzyıl" dizisi örneği ile Osmanlı tarihi gösterilirken mekân, tasarımlar, giyim kuşam, harem hayatı, davranış biçimleri gibi belli temalar üzerinden oryantalist kurgular değerlendirilmiştir. Araştırma nitel tekniklerle gerçekleştirilmiş ve literatür çalışması ile araştırmanın kuramsal ve kavramsal bir arka planı oluşturularak, araştırma tekniği olarak doküman incelemesi uygulanacak ve elde edilen bilgiler tartışılmıştır.

219. YILDIZ, Fatih, *Geçmişten Günümüze Oryantalizme Sosyolojik Bir Bakış*, (Kırıkkale Üniv., SBE Sosyoloji Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kırıkkale 2004.

Bu çalışmada oryantalizmin biz-onlar ikiliğine dayalı bir düşünüş biçimi olarak, "onlar" yada "öteki" olarak düşündüğü ve başlıca araştırma nesnesi olan doğu imgesini nasıl ürettiğini ele alan çalışmalar sosyolojik açıdan incelenmiştir. Ayrıca oryantalizmin bir bilim olarak hangi saiklerle kurulduğu ve tarihi süreçte medeniyetler arası ilişkilerde nasıl bir role sahip olduğu tarihi ve sosyolojik bir boyutta ortaya konulmuştur. Doğu toplumları ve iktidarları üzerinde batılı ülkelerin tahakküm kurmasında oryantalizmin meşruiyet sağlamadaki katkıları sosyolojik bağlamda irdelenmiştir.

220. YILDIZ, Şevket, *Oryantalizm ve İslam Tarihine Oryantalist Yaklaşımlar*, (Uludağ Üniv., SBE İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bursa 2002.

Bu çalışmada, İslam tarihi ile ilgili Oryantalist yaklaşımların bazı örnekleri üzerinde durulması hedeflenmiştir. Oryantalist bakış açıları ele alınmadan evvel Oryantalizmin tarihçesi verilmiştir. Bu bağlamda öncelikle Oryantalizmin tarihçesi ve tarihsel gelişimi verilerek, ardından İslam tarihi ile ilgili Oryantalist bakış açıları verilmiştir.

KAYNAKÇA

- ANADOLU, Batu, “21. Yüzyılda Oryantalist İmgelerin Televizyon Aracılığıyla Yeniden Üretimi: Michael Palin’s New Europe Örneği.” İnif E- Dergi C. 3, S. 1, 2018, ss. 142–58.
- BULUT, Yücel, Oryantalizmin Kısa Tarihi, 6. Baskı, Küre Yayınları, İstanbul 2010.
- BULUT, Yücel, “Oryantalizm’in Ardından”, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi, C. 3, S. 24, 2012, ss. 1–57.
- ÇIRAKMAN, Aslı, “Oryantalizmin Varsayımsal Temelleri: Fikri Sabit İmgelem ve Düşünce Tarihi”, Doğu-Batı, S. 20, 2002, ss. 181–89.
- ERKAN, Ümmet, “Şarkiyatçılığın Tarihsel, Felsefî Temelleri ve Garbiyatçılık”, Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 1, 2016, ss. 51–76.
- HÜSEYİN, Asaf, Batının İslamla Kavgası, Pınar Yayınları, İstanbul 1991
- İNALCIK, Halil, “Hermenötik, Oryantalizm, Türkoloji”, Doğu Batı Dergisi, S. 20, 2002, ss. 13–41.
- KEYMAN, E. Fuat, MUTMAN, Mahmut, & YEĞENOĞLU, Meyda, Oryantalizm, Hegemonya ve Kültürel Fark. İletişim Yayınları, İstanbul 1996.
- LEWIS, Bernard, “The Question of Orientalism”, New York Review of Books, 1982, ss. 1–20.
- LOCKMAN, Zachary (2012). Hangi Ortadoğu?: Oryantalizm-Tarih-Siyaset, Küre Yayınları İstanbul 2012.
- PARLA, Jale, Efendilik, Şarkiyatçılık, Kölelik, 4. Baskı, İletişim Yayınları, İstanbul 2010.
- SAİD, Edward W., Şarkiyatçılık: Batı’nın Şark Anlayışları, 8. Baskı, Metis Yayınları, İstanbul 2014.
- TOPÇUOĞLU, Abdullah & AKTAY, Yasin, Postmodernizm ve İslam, Küreselleşme ve Oryantalizm, 2. Baskı, Vadi Yayınları, Ankara 1996.
- YILDIZ, Aytaç, “Türk Düşünce Tarihinde Oryantalizm Eleştirisinin Alımlanışı”, Folklor/Edebiyat, S. 75, 2013, ss. 221–236.

SOYAD DİZİNİ

A

ABDÜLMELİK, 37
ADANIR, 45
AĞARI, 45
AHATLI, 45
AHİSKA, 3
AKA, 46
AKAN, 3
AKMAN, 46
AKSÜRMELİ, 46
AKTAY, 38, 117
AKTEPE, 87
ALAN, 46
ALBAYRAK, 47
ALCA, 88
ALGAR, 37
ALKAN, 4, 88
ALMÖND, 4
ALPTEKİN, 47
ALPYAĞIL, 47
AMÂYİRA, 47
ANADÖLU, ix, 48, 117
ARAS, 5, 48
ARLI, 5
ASLANMİRZA, 48
ATABAY, 89
ATALAY, 89
ATAMAN, 48
ATASEVER, 90
AVCI, 90
AVLUKLU, 91
AYAN, 49, 92
AYDIN, 49
A'ZAMİ, 26
AZİMLİ, 49

B

BAHARÖĞLU, 6
BAKBAK, 92
BAL, 50
BALCI, 50

BALDIRAN, 6
BARTHÖLD, 7
BAŞ, 50
BAŞEĞMEZ, 93
BAUER, 7
BAYRI, 50
BEHDAD, 8
BEYAZYÜZ, 51, 93
BEZCI, 51
BİLEN, 51
BİLGENÖĞLU, 51
BÖZYER, 94
BÖREKÇİ, 52
BULUT, 9, 52, 53, 54, 95, 117

C

CEMİLE, 9
CERRAHÖĞLU, 54
ÇETİN, 11
CÖŞKUN, 54

Ç

ÇAKAŞ, 55
ÇALIŞKAN, 55
ÇAYCI, 10
ÇELEBİ, 95
ÇELİK, 96
ÇETİNKAYA, 56
ÇETİN, 11, 56, 93
ÇETİNKAYA, 56
ÇIRAKMAN, 57, 117
ÇİFCİ, 12, 96
ÇÖRÜK, 57
ÇÖŞKUN, 57

D

DANACIÖĞLU, 62
DAYHAN, 12
DEMİR, 58
DEMİRCAN, 58

DENİZ, 58
 DERİN, 13
 DİKİCİ, 58
 DİLER, 59
 DİNÇ, 97
 DRESSLER, 13

E

EDWARD, 59
 EFE, 59
 EKİNCİ, 60
 ERDOĞAN, 60
 EREN, 60, 98
 ERGİNLİ, 61
 ERKAN, 14, 50, 61, 117
 ERSOY, 14, 61
 ERŞAHİN, 31, 62
 ESKİN, 62
 EVRİM, 62

G

GAYNUTDİNOVA, 98
 GERMANER, 15, 16
 GÖK, 62
 GÖKKİR, 16, 63
 GÖNÜLTAŞ, 99
 GÖREGEN, 63
 GÜDER, 63
 GÜLAÇTI, 63
 GÜLCEN, 99
 GÜLEÇ, 100
 GÜLENÇ, 101
 GÜNER, 64
 GÜNEŞ, 64, 101
 GÜNGÖR, 64, 102
 GÜRBÜZ, 102

H

HARMANKAYA, 64
 HEPDİNÇLER, 103
 HERZOG, 65
 HİDİR, 65
 HOURANİ, 17

HÜSEYİN, 18, 117

İ

İLERİ, 45
 İNAL, 66
 İNALCIK, 66, 117
 İNCEİPLİK, 103

J

JUERAİTİ, 104

K

KABBANİ, 19
 KAFKAS, 105
 KAHRAMAN, 66
 KAMALI, 66
 KANAR, 19, 67
 KARA, 67
 KARADAĞ, 105
 KARAKAŞ, 67
 KARATAŞ, 67
 KAYA, 68
 KAYINTU, 68
 KEYMAN, 20, 117
 KILIÇ, 68
 KINGLAKE, 21
 KİREL, 21
 KIRILMIŞ, 69
 KIRMIZI, 69
 KIRPIK, 69
 KIZIL, 69, 70
 KOCABAY ŞENER, 70
 KOÇYIĞIT, 70
 KÖROĞLU, 71
 KÖSE, 71
 KULA, 22
 KUREŞİ, 18
 KURŞUN, 71
 KUŞCU, 71
 KUTUB, 23
 KÜÇÜK, 72
 KÜÇÜKALP, 72

L

LEWIS, 72, 117
 LEWİS, 24
 LÖCKMAN, 24, 117

M

MAKZUME, 61
 MARDIN, 72
 MEHDİYEY, 72
 MERİÇ, 25
 MERTCAN, 73
 METE, 73
 MEZKİT, 73
 MUTMAN, 20, 117

N

NAR, 73
 NIŞANCI, 46

O

●KUMUŞ, 73, 106
 ●LS●N, 18
 ●NGUR, 74
 ●RAL, 74

Ö

ÖZAFŞAR, 26
 ÖZÇELİK, 74, 107
 ÖZDAL, 75
 ÖZDEM, 107
 ÖZDEMİR, 75
 ÖZDEMİR, 31, 108
 ÖZEL, 75
 ÖZENDES, 26
 ÖZER, 75
 ÖZKAVRUK, 45
 ÖZLÜK, 108
 ÖZTUNÇAY, 49
 ÖZTÜRK, 75, 76

P

PAÇACI, 76
 PARLA, 27, 76, 117
 PARLAKIŞIK, 28, 29
 PEHLİVAN, 76
 P●LAT, 77
 P●LATCI, 29

R

REİSS, 29
 RENÇBER, 30
 R●DINSON, 77

S

SAĞIR, 77
 SAİD, 30, 117
 SAKAL, 77
 SANER, 31
 SARI, 109
 SARIÇAM, 31
 SATIR, 77
 SAVAŞ, 78
 SAYGILI, 78
 SİBAİ, 32
 S●YDAN, 78
 SÖNMEZS●Y, 33
 SUNAR, 33
 SÜPHANDAĞI, 34

Ş

ŞAFAK, 78
 ŞAHİN, 109
 ŞAKRAK, 79
 ŞEN, 79, 110
 ŞENAY, 79
 ŞENİ, 35
 ŞENYURT, 80

T

TANYILDIZI, 80

TAŞ, 80
 TAŞCI, 35, 36
 TAŞCI, 81
 TEKDEMİR, 81
 TEKİN, 111
 TEZ, 37
 TIMUR, 81
 TİBAWİ, 37
 TİN, 38
 TONNESSON, 82
 TOPÇUOĞLU, 38, 117
 TURNER, 39
 TÜRKMEN, 82

U

UÇAR, 82
 UĞURLU, 112
 ULUÇ, 39, 83
 UZUN, 82, 83
 UZUNOĞLU, 83

Ü

ÜRE, 83

V

VATANSEVER ARDA, 112
 VEZZAN, 40

Y

YAVUZ, 40, 84
 YAZICI, 113
 YEĞENOĞLU, 20, 41, 117
 YENİLMEZ, 113
 YERLİKAYA, 114
 YETİM, 84
 YILDIRIM, 84, 115
 YILDIZ, 41, 84, 115, 116, 117
 YILMAZ, 85
 YİĞİT, 85
 YÜCEL, 42
 YÜKSEL, 85

Z

ZAKZUK, 43